

જનામે ખુદા.

મુકમ્મીલ ડ્રામા.

પુને નાહક.

છસ્કો

મરાઠૂર મુન્શી મહેદી હસન સાહબ “એહસન”ને  
બી. બક્ષિયાનીસે શેકરૂપીયરકે મરાઠૂર તમાશે  
“હેમલેટ” પરસે લીખા.

ઓર

શાયકીન ખાતમકીનોને

કદરો મનજીલતકી નજરસે દેખા.

પબ્લીશર્સ

એમ. એસ. મુન્શી. નવસારી. (મુદ્રણ કંપનિ)

પહેલી એડીશન.

૨૦૦૦ કોપી.

અમદાવાદ થી “અમરસિંહજી” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમેં

પદાણ નીજામખાન નુરખાન વકીલને છાપી.

ફીમત, ૮-૬-૦.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય  
અમદાવાદ  
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

૩૫૩૦

૬૮:૨

૨૬૮



ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ ]

અનુક્રમાંક ૩૫૩૦

દર્ગીક

પુસ્તકનું નામ પુને ના.૨૬

વિષય ૬૪૬૮:૨ ૪૬૮

બનાવે ખુદા.

# તપ્તએ નાટક.

મેલ.

શેકસ્પીયરકે નામ.

ફેરફેમ ... દમીસ્ક.કા બાદશાહ જહાંગીરકા ચચા... કાલોડીયસ.  
જહાંગીર... આલમગીરકા લડકા ... .. હેમમેટ.  
રેહ ... જહાંગીરકે મરહૂમ વાલીદ આલમગીરકી ... ..  
હુમાયુ ... વજીરે સલતનત ... .. પોમોનિયસ  
નાસિર ... હુમાયુકા લડકા... .. હારેટીમ.  
ફેરામુર્જ ... એક અમીર, મનસુરકા બાપ... .. કાર્નેલીયસ  
અખ્તર ... જહાંગીરકા દોસ્ત ... .. હોરેશીયો  
અનવર ... અખ્તરકા બાઈ... .. (નયાહીસ્સા)  
મનસુર ... ફેરામુર્જકા લડકા, મહેરબાનુકા આશીક. ( „ )  
સલમાન ... જહાંગીરકા ખિદમતગાર ... .. માર્સેલસ

ફીમેલ.

ગોહરખીસા ... જહાંગીરકી વાલીદા બાઅદમે ચચી... .. ગર્ટરડ  
મહેરબાનુ ... હુમાયુકી લડકી, જહાંગીરકી માઅશુક... એફેલીયા  
રિહાના ... મહેરબાનુકી સહેલી અનવરકી માઅશુક. (નયાહીસ્સા)  
ફેરબના ... ( „ „ ) ( „ )

ઈન્કે અલાવા ચોબદાર, નકલી જુત સહેલીયાં, તમાશેવાલે  
મીયાંજી. વગ.યરા વગ.યરા વગ.યરા.

શહેર દમીસ્ક.

જનામે ખુદા.

નાટક ત્રીન બાબકા.

ખુને નાહક.

બાબ પહેલા પરદા પહેલા.

મહેલે ફરફ, સિયર.

( સહેલીયોંકા હન્દે ઇજ્દામે મશગુલ હોના. )

સહેલીયાં—

ગાના.

દાવર દાદાર કાઢિર સત્તાર દાતાર આલા કે બાર  
મુશાર જખ્ખાર પહે તેરી ગુલકારી પે વારી બલહારી.  
આલમ પર સરદારી કાયમકી કરતારી તા પર વારી  
પતીત તાર રાખો રખ શરમ ધરમ રાખો.

ખીનતી તોરી હાં કરત મિલ નરનારી. (આના ફરફો મહેકાકા)

ગાના.

નામેં ગામેં નારી પ્યારી ચલો બારી બારી જામેં  
હમ જામેં બલહારી પીયારી ચલો બારી બારી જામેં  
જામમેં હય કુલ ખિલે પ્યારી મંય વારી.  
હરસુ હય બાદે બહારીકે રૂમ જુમ દેખેં ગુલોંકી શાન  
સયરે ચમન ગુલ ગુલશન હય સોહાના લાલા.  
ગુલ લાલા મતવાલા હય આલા, ( સહેલીયોંકા જાના )

અલેકા—

અરે, અરે.

હિરસએ અમલ મુઝે ચર્ખને ઇમદાદ કીયા,  
સુરતે સર્વ ચમત રંગસે આગદ કીયા.

ફરફ—ઈરફ ઓર હુરનકો ઇસરોજસે ઇમદ કીયા,  
તુઝકો દિવાના કીયા મુઝકો પરીગદ કીયા.

અલેકા—અમ મેરે પ્યારે દિલબર ફરફ, દિલાવર ઇસ રોજસે મેરે  
અગલે સૌદર યાઅને આપકે હાકીકી, બાહકી રહ, કબજ,  
ફુલ. ઉસી દિનસે અપની સામે તમન્ના સરસબજ, ફુલ.  
ચાહ મરહુમકો કિરી તબીરસે કબજે ગિલાફ કીયા,  
ઇસ કાંટેસે રાસ્તા સાફ કીયા. મરહુમકે ઇન્તેકાલકો દો  
માહકી મુદતબી ન યુજરને આપ કે મંમને શાદી મચાઇ.  
ખુશી મનાઇ ગો યહે કામ મેરે હાથસે અચ્છા ન હુવા. પર  
અપને અરમાન પર નજર કરતી હું તો અમસે ખુતસે  
હરગિજ નહી, ડરતી હું.

શ.એર.

રહી ન કોઇ જમાનેકી આરબુ, મુઝકો,  
કે મેરા ચાહનેવાલા મિલા હમ તુ મુઝકો.

ફરફ—અમ મેરી પ્યારી નાજનીન. મહબુબીન આપકા ફરમાના  
ફરસ્ત હમ લેકિન ઇસ તસવીશમેં અકલ ખું સુરત હમ કે  
શહબાદ જહાંગીર વારિસે તમો, સરીર હમ. અમર ઉરને  
અપને આપકા મરતબા પાયા ઓર તમો, તાજ ઉસ્કે કબજે  
મેં આયા તો.

અબીયાત.

નહીં મુઝકો રહી દુનિયામેં શિર ઉમ્મીદ અનેકી,  
નિકાસેમા વોહ રીનેસે ખલિસ હરવકત કીનેકી.  
હુતરતો જબહો હમારી અન્દગાનીકે લીએ,  
અમલ પુરાહો મુહૈયા નવ જવાની કે લીએ.  
ઇસ તરહ દોનોંકી સાદીકી હોમઇ બેકીલો કાલ,  
તમ, પર અમહું મંમ મુંહી હુકમ રાનીકે લીએ.

તમ બે ખટકે બયડે હંમની અપસ કરનેકે લીએ,  
રાત દિનહો બજમ મુઝ જમશીદે સાનીકે લીએ.

મલેકા—અય શીહર કયું ઇસકદર બખરાતે હો ડે જાતે હો મંમ  
ઇસ કામકે લીએ એક બડે, મુદખ્ખીર શખ્સસે વખ્ખા  
લુંગી. ઉરકો અપને બસમેં રહેંગી.

ફરફખ.—વોહ કોન ?

મલેકા—હુમાયું વજર મુદખ્ખીર મુશીરકો ખુલાતીહું ઓર ઉરકે જરી-  
એસે કામ મુશ્કલ આસાન કરાતી હું. વોહ હુમાયું વજર  
સામનેસે આતા હય. અબ આપ તશરીફ લેનાઇએ. મંમ  
કોઈબી તમહીદ ઉઠાકે ઇન્જીદારે હાલ કરે, ખાતકો સવાલ કરે.  
( જાના ફરફખ, સિયરકા, આના વજર હુમાયું, કા. )

હુમાયું—આદાબ અર્જ, હય જનાબ મખ્દુમા સાદિયા.

મલેકા—અય ખયરખાહ હુમાયું રિયાસતકી ખુનિયાદ આલી સિરાત  
કહો તુમહારા કયા હાલ હય. મેરી ઇસ શાદીકી ખાત,  
યાઅને મરહુમકી વફાતસે રિઆયાકા કયસા ખયાલ હય.

હુમાયું—હુજુર ખાદશાહે આદિલકા ગમ અબી ખરસોં તક નિક-  
લના મહાલ હય. હર શખ્સ મુખનિલાએ રન્ને મલાલ હય.

મલેકા—હાં મરહુમકા ગમતો અલલ ઉમુમ હય. હર શખ્સ મગ-  
મુમ હય. લેકિન સલતનતકા કોઈ ઇન્તેજમ આદિયેં લાકલામ.

હુમાયું—એ શિક્ક બેસુદ હય. કયુકે શહજાદા જહાંગીર વારીસે  
સલતનત મોજુદ હય, છોટીસી ઉમરમેં હીમતો જુરઅત  
ઇસ્મે કમાલ જહાનત મતાનતમેં મગાનએ જમાના હય  
કાબિલે જુલુસ તખ્તે શહાના હય.

મલેકા—હાંહાં ખુદા રખે સાદિબે શીકતો શાન હય. કાબિલે શૌન્  
નશાન હય. મગર શિરખી નાદાન હય. અદાલત હુકમરાની  
જહાંગીની ગોકે એ ઉરકા પેશા હય. મગર ઉઝસે અન્દેશા  
હય. અગર સલતનતકા વારીસ કોઈ શહરમાર ખુર્દખાર હો  
તો કાબિલે એઅતેખાર હો.

હુમાયું—હુજુરને કયા ઇરિયાદ ફરમાયા. એ ટુકરા મેરી સમજમેં

नहीं आया, जहाँगीरके सीपा और कोछ मुन्ह, शुआर हय.  
ने छस तप्पोताजका दू.द्वार हय.

मलेका—अगर मुजसे मिलता हुवा तुम्हाराभी अ.याव हो तो दिस-  
का.ल हरअ.दी छस तप्पो.ता.ने सलतनत पर आमा-  
इये कर हो. कयुके वोह जहाँगीरसे हरअ.क आतमें छ.पा.दा  
हय. कहे तुम्हारा क्या धरादा हय.

हुमायुं—अस्तग.दिरखाद मंय अयसी जेदुदा आतका जवान देने  
नहीं आइताई सभा.वत, लया.क.त, शुअ.अ.त, मता.नत,  
सीरत, सुरत किस मीन.में जहाँगीरके मुका.मिल.में हय.  
छस अ.यावको दिससे निकालीये छस छ.क पर अ.क राखीये.

श.अेर.

ज.भी.की गई पहोंये ता ज आइसाक,  
जेनिरअत आ.करा जा आ.ल.में पाक.

मलेका—नहीं मेरी सलाह, हय जे हरआस्त मन्तुर हो.

हुमायुं—हरगिन. अपसा नहीं हो सकता डमुरे सलतनतमें कुछ  
आपकी सलाहका काम नहीं, हरगिन. रहे आत पसन्दे  
आसो आ.म नहीं.

मलेका—तो क्या तुम मेरी रायमें शरीक नहीं.

हुमायुं—नहीं जनाज रहे राय हीक नहीं.

मलेका—हुमायुं मंय तुमसे: दिरखी कहेती हुं के तुम मेरे अरमानोंपे  
आ.क न आसो.

हुमायुं—रहे कयसी हक.तलशी हय के जवान जेटा महश्म जय,  
और अ.क ग.पर श.स सलतनतका वारिस कहाये.  
नहीं जनाज अपसा नहीं हो सकता हय.

मलेका—आइसोस हुमायुं मंयने तुमको अपना हमदम जनि.सार म.म  
शुसार समझे सज राज. सुनाया, अगर हाय तुमको अ.याव  
न आया.

हुमायुं—सहज.इये जहाँगीरके दूसरो जमाव छ.इ.मो कमावका

હર શપ્ત સ બન્દએ બેઠામ હય. રિઆયા ખરાયા હોજે લશ-  
કર માનીંદ ગુલામ હય. અયસે મોકે પર મેરી કાશિસ  
ખયાલે ખામ હય.

મલેકા—(ખુદસે) યહે યું રાસતે પર નહીં આપગા. અખ ઓર દાનાઈ-  
કા જાલ બિછાઈ, ઇસ્કો દામમે લાઈ (જાહિર) કયા તુમ  
જુલ ગએ ઇસ્કે જહાંગીર તુમહારે નંગો નામુસમે રખના  
લાલના ચાહતા હય. અગર હુમાયું જહાંગીર ખાદશાહ હો  
ગયા વોહ તખ્તો સલતનત પાકર આજાદ હો ગયા તો  
તુમહારી લડકી મહેરબાનુંકા દામને ઇસમત ખરાખ હોમા.

હુમાયું—મગર યહેબી તો રમાઇએ કે મંચ વાખિસ્તગાને સલતનતકે  
ખયાલાતકો કયુંકર મિટા સકતા હું, રિઆયાકો કયુંકર કાખુમે  
લા સકતા હું, અગર રિઆયા સુન પાયગી, કે હકદાર વા-  
રીસે જહાંગીરકે બદલે ઉસ્કે ચચાકો તખ્તોતાજ મિલતા  
હય તો જુરર કુછ ન કુછ રસાદ હિયાગી.

મલેકા—હુમાયું તુમહારી અકલકે સામને રલાતુન એક તિફલે ઇખિસ્તાં  
હય. બિઠરાત એક બેવકુદ નાદાં હય. અગર મંચ અપની  
સુરાદ પાડીથી તો તુમકો ખિરાજે સલતનતકા હકદાર ક-  
હેરાઈગી, ખાદશાહસે કહેકર આરામ દિલાઈગી.

હુમાયું—ખયર અગર યહે અમર દુશવાર હય મગર હિમ્મત દર-  
કાર હય.

મલેકા—ચાખાચ મગર જહાંગીરકે દિલકો હાથમે કરના યહે તુમહારા  
કામ હય.

હુમાયું—આપ ઇતમીનાન રખીએ ઇન્સાઅલાહ વોહ દામે મક ખિ-  
છાતા હું, દુશમનકો દોસ્ત બનાતા હું.

મલેકા—તો અજ યહે અમરબી હય વાજબ કે રિયાસતમે ફરરખકે  
નામકા હકા કીયા જાય હર શહરો કુચઓ ખાખરમે  
દોરા બજાયા જાય ઓર ફરરખકે નામકા સિકા જરી  
કીયા જાય. ઇસ ઇન્તેજામમે કોઈ રક ન આએ.

હુમાયું—અચ્છા તો મંચ જાતા હું ઓર હુકમ બજા લાતા હું.

( જાના દોનો કો આતા જહાંગીરકા )

જહાંગીર—હવે અમ દુનિયા આપાર મકાર તુઝપર ખુદાકી માર, તુ  
વોદ જામ હય જે બાદ એ દિસ્કો, કુબુરસે બરા હય.  
તુ વોદ ચમન હય જે હવાએ ફરેખસે હરા હય.

અશ્વઝાર.

હય કોઈ ચીજકે ખસ નામ હય મિસ્તે ઉન્કા,  
લોગ કિસ ચીજકો દુનિયામે વશ કહેતે હંય;  
મલેકા ઉકદ કરે બાબદ વશતે સુલતાં,  
જેવશાહ નહીં આખીર ઇસે કયા કહેતે હંય?

આરસોસ મેરે બાપકી મીતકો કુછ મુદતબી ગુનરને ન પાધયી  
કે સાદી રચાઈ, ખુશીયાં મનાઈ ઓર વોદબી મેરે બાપકા બાઈ ઓ  
ઓરત નાસજાઈ તુઝે રહે સુરત કયું પસંદ આઈ. જન હાથોંકા  
વરમબી ઉતરને ન પાયા કે ઉસપર મેંહદીકા રંગ ચઢાયા. કહાં વોદ  
સુલતાને આદિલ કહાં રહે સયતાને ના કામિલ, કહાં નુર કહાં નાર  
કહાં ફુલ કહાં ખાર નુરકા તીર નારને પાયા જામકા જોર જરને પાયા.  
અગર મેરે પિદરકા ઇન્તેકાલ ન હોતા તો હરગિજ રહે વખાલ ન હોતા.

અ.ખતર—અમ શહજાદા બલદ હરાદા સખ કીજીએ ઇસ્તીકલાલકો  
હાથસે ન દીજીએ.

જહાંગીર—અમ બાઈ સખ કરે, જામ કરે યા સામાને કામ કરે. આ-  
દિલ બાપ કામમે સોએ ઓર જહાંગીર ઇતનાબી ન રોએ.

શાએર.

સમ્મ ગુલહો ઓર પરવાનેકો ગમ પયદા નહો;

બાગહો તારાજ ખુલખુલકો અલમ પયદા નહો.

અ.ખતર—વાકાઈ રહે અગર ના ગુજર હય જે તદખીર હય.

શાએર.

નહીં રહે મર્ગે લાડવા દવાકે લીએ;

રના બકાકે લીએ હય કાળ કાળકે લીએ.

જહાંગીર—મુઝે ઉસ અધેરી ગોરમેં જાનેદો, જહાં મેરે બાપકી  
આવાજ ઝનમેં આતી હય, આલમે ધાનીસે તખીઅત  
ધબરાતી હય.



શ.એર.

ઉડેનેન અબ જી.એમો સિતમ આસમાનકે;  
હમબી લહ.દમે સોએંગે આદરકો તાનકે.

અ.ખતર—બાઈ પહે રોના બે ફાયદા હય.

શ.એર.

જી.દા જાને પહે દુનિયા જીલ્લગા હય નાજ. હય કિરકી;  
હમ.રોં ઉઠ ગએ રોનક. વહી બાકી હય મજલીસકી.

જહાંગીર—પ્યારે અખતર હમખતર કજીબી એક દુસ્ત પરસ્ત હય.  
જો અયસે જવાને રઅનાકો ગલે લગાતી હય. ખાકલી  
માયલ હય, જો અયસે દુનિયાદાર સખસકો અપને પહેલુ-  
મેં સુલાયા હય, કયા ઈસ જમીનમેં મુઝસે નહીફાજ-  
રકી જગેહ બાકી નહીં, કયા મોતકે ફરીસ્તોંકો મુઝસે  
નામુરાહકી મુસ્તાકીં નહીં.

અખીયાત.

મરનેકે બાઅદ મેરા ઠિકાના કહીં નહીં;  
મિલનેકી આસમાનસે દોગજ. જમીં નહીં.

અ.ખતર—હાય કયા જલ્દ પહે મટીકા ધિરોંદા બિગડા;  
મોતકા કુછ ન ગયા ખેલ હમારા બિગડા.

સખ અય નવ જવાન સખ અય આલીશાન.

જહાંગીર—હાય.

શ.એર.

દિલકો કયા સખ હોજળ સખકા પારાહી નહીં;  
સખ ત.કદીરમેં ખાલિક.ને ઉતારાહી નહીં.

હાં વોહ સામનેસે હુમાયું વજીર આતા હય, બાઈ તુમ જરા  
ટલ જાવ, દેખુતો વોહ કયા રંગ લાતા હય. શાયદ પહે કમખતબી  
કેસે મિલાહુવા નજર આતા હય ( જાના અખતરકા આના હુ-  
માયુંકા. )

હુમાયું—અય શહજાદએ આલી મુકામ તસલીમ કરતા હય. પહે  
ગુલામ.

जहाँगीर—सलाम सलाम अय साबयके जन्हे दौलतके मुलाम.

हुमायुं—भीज्ज कयसा हय ?

जहाँगीर—अय-द. हो-लिस्लाह.

हुमायुं—

अरश, आर

जई इय. हय यास हय यहेरेपे कुछ छाछ दुध.

हय तभीअत किसलीअे छरितरह धमराछ दुध.

जहाँगीर—क.अमेन्नी साथ रहे जवेगा अपने छरते राय,  
जअ.इ मुरदन रह. द्विरेगी मेरी धमराछ दुध.  
मुज्जके आनती पुण्डुर्जीकी क.अ. आछ दुध,  
छन्के भरनेसे मेरी दुनियामे इसवाछ दुध.

हुमायुं—कयुं छसि कहर रन्ने आलमका नौस हय. जे अयशो  
शादी करामोस हय.

जहाँगीर—उह शादीका नाम लेकर तुमने मेरे दिलका धाव तान्.  
करदीया, ज.अ.मेमे नमक भर दीया. छां शादी छन्हे  
मुणारिक हो, छन्हेने अके शादीके जअ.इ दुसरी शादीका  
अरमान कीया और मेरी जरजादीका सामान कीया.

हुमायुं—छहां रहे कुछरा मेरी समजमे नहीं आया, मगर दु.छु-  
रके वालिदा साहिबाका ज.यालही दुर वोह शादी करनेमे  
दुध हय मज्जुर, मगर किरके वास्ते आपहीकी जहेतरीके  
वास्ते, न के अपनी पुस्तरी दिन परवरीके वास्ते. आपके  
वालिदे मज्जुका छन्तेका, हो मुक. अज आपके सरपर  
कोछ पुण्डुर्ग सरपरस्त न रहा. जोके आप माशाअस्लाह  
अ.क.लो तभीज.मे कामिल हय, मगर दिनोज. त.तो.ता-  
जके नाकागिल हय. लिहाज्ज छन्हेने आपके अयासे  
उ.क.इ कीया के जजतक सिनो तभीज. तक न पछोये वोह  
आपकी तरणीयतबी करे और छन्तेज.मे सलतनत बी  
करे. रहे अमर किसी तरह पिलाइ नहीं.

जहाँगीर—जेशक कुछ छन्तेवार नहीं छस्तरेह. मेरी भांडो उ.क.इका  
छन्तेवार था. छरी तरह. मेरा अया छस त.तो.ताजका

હ.ક.દાર મા. કયું આપળીતો ઇસ શયમેં મુસીર હંચ બલ  
મસ્તમા પાને વાલે વજર હંચ.

શ.એર.

થુકેગા અવસી આલો ચલન પર જમાના કયા,  
મરદુદ હમ અદમકો ન હોગા રવાના કયા.

દુમાયું—તો કયા દુ.જુ.રકી હ.ક. તલશીકા બાઇસ મંચ હું ?

જહાંગીર—જ નહીં જસને આદમકો ખુદ્દસે નિકાલા ઔર હમારે  
અવસમેં ખલલ ડાલા.

દુમાયું—યે આપ કયા દરમાતે હો ગોયા મુઝકો શયતાન બનાતેહો.

જહાંગીર—બનાનેવાલા સબકો હ.ક.તઆલા હય.

શ.એર.

સીફત હર બાતકો ઉસ્ને અતાકી,  
બશરને અપને બાનિબસે અતાકી.

દુમાયું—મગર યે શરમાઇએ કે આપ અધેરી રાતમેં કહાં બ રહે હો.

જહાંગીર—મેરે ન.જદીકે શબે માહ હય ન મેરા દિલ મયલા હય ન  
મેરા ક.લ્મ સિવાહ હય. કોર અસ્મકો ઇન્કી ગુનાહોંકી  
તારીકી જહાનમકે ગારમેં ગિરાતી હય, ઔર હમારે દિલકી  
રીશતી હમકો નેકીકા રાસ્તા બતાતી હય.

દુમાયું—આપ યે કયા શરમાતે હો ?

જહાંગીર—આદશાહે આ.દિલકી વક્તસે મેરા કલ્મેબ કોઇ મલતા  
હય. ખુદા બાને મુંહસે કયા કહેના આહતા હું ઔર જાના-  
નસે કયા નિકલતા હય.

દુમાયું—અબ આપ દિલકો હહેરાઇએ ઇસ્તરહ ન ધબરાઇએ.

જહાંગીર—અ.યર અબ આપ બાઇએ ઔર ખુશામદ કરકે અપને  
નએ આદશાહકા દિલ બહેલાઇએ.

દુમાયું—અચ્છા તો મંચ અબ રખસત હોતા હું.

જહાંગીર—બહોત ખુબ બાઇએ આપકા બહોત વક્ત બરાબર હવા.  
( બાતા દુમાયુંકા. ) ઓ કોર નમક કયા તુઝે જહાંગીરકી

આંખેં સહતસે દેખ સકતી હમ. હાં કમું પબરાતા હમ  
વોહ બી વકત, આગતા હમ.

ગાના.

ચકમા ચલતા હલતા જલતા મુજકો પહે કમા

દિલમેં સમઝા,

ચીકના શિતા કુટના હમકા પ્યાલા હમ પહે સમઝા.

તેગ, માઈ ખનનનનનનન, જન જાએ સનનનન,

ખનકે મુરઘા ફડકે મુરઘા, સાથી હો વહી જમકા. (રાખખમે જના.)

ખાખ પહેલા પરદા દુસરા.

મહેલ.

( મહેરખાનુંકા મએ, ખવાસોકેં ગાતે હુવે ગાના. )

ગાના.

અલખેલે સોં કહેના રે સદેસા મોરા.

કાહે નિસારે અય પ્યારે મોહે આરે આરે તોરી આસ નિહારે,

કરો કુછ પ્યાન લગે બિરહ જાન હય જાનપે આન જનીરે.

દીન રતીયાં એહાં દીન રતીયાં રક્ત જહે અખીયાં;

આગ હય છતીયાં લગતીયાં ન આવત કોહકી જતીયાં.

અખતો સજન દિખલાહે દરશન હારે;

સુલગત તનમન તજે હમ અન ધન.

ખવાસે—

ગાના.

માન જગન રાજદુલારી મોરી,

જ્યા ન જોરી ઘોરી મત હોરી;

મહેરખાનું—જવ જવ મન ન દુખાવો જવ,

ખવાસે—દિલ ન દુખાવો નિત સુખ તુમ ઉઘાઓ મનકી મુસાદેં પાઓ.

મનુરખાનું—જવ જવ કુદાવો ન મન મોરા સમઝાઓ.

રિહાના—અસોસ પ્યારી ઇશકી બેકસરી દુસ્તકો ખાકમેં નિ-

લાતી હય દિલમેં સોજશ ઉસ્તોખવાનેમે, આગ લ-

ગાતી હય.

## અબીયાત.

નરખખો શોખલા જન યું નાલએ ખેખાકે સીનેમે,  
 ન જલ જલએ કહીં પ્યારી દિલે ગમનાકે સીનેમે;  
 મહેરખાનું—જલા યાં તકે તરે ગમસે દિલે ગમનાકે સીનેમે,  
 અગર હુદે કોઇ દિલકો તો પાએ ખાકે સીનેમે.

## ગાના.

સખી કયસે સહાંદુખ જાએ, ખીન પીયા છપાકલ નહીં પાએ.  
 જાએ સિસકે સીમકે છપા હાએ,  
 છપરા અજનકો ખીછોહસે પીછાન પડી,  
 દુખસોં મિલાપ બયો સુખ જન ગયો બયરી,  
 ખવાસે—હાએ દરસ તોહે પ્રાનકા કાહે સુન્દરી અધીરી બંડ,  
 મહેરખાનું—સખી કયસે ધરે મન ધીર દરસ ખીન જહાંગીરકે.  
 ખવાસે—ધીર ધીર અધીરી ધીર.  
 મહેરખાનું—પીર દે ગયો જહાંગીર સંગ લીયે ગયો મોરી ધીર,  
 કંઈ કાહા હાએ કહાં બસું જાએ: કયસે કલ આયે ચપન છપા પાએ.  
 હાય કયા કંઈ.

## શ.એર.

હલે નાસકો આરામ પહેલુમે નહીં આતા,  
 કંઈ મંચ કયા વોહ જાલીમ મેરે કાબુમે નહીં આતા.  
 ફરજના—પ્યારી ખાનુ અખતો આપને ખ્યાલ હીયા કે શહમદે  
 જહાંગીરકા મિજાજ કુછ ઔર હય દીવાનોંસા તીર હય.  
 પહેલેતો આપહીકે નામપર મરતેયે વક્ષાકા દમ બરતેયે,  
 અખતો કુછ આપકી પરવાહ હય નહીં.  
 મહેરખાનું—અય હમદમ ખુદાકી કસમ ધસી ખાતકા હય મુઝકોબી  
 ગમ, કે હસ દગાખાજ, ખેમુરવતને તોતેકી તરહ, આખ  
 ફેરી. ધસિમે કયા ખતા હય મેરી.  
 રિહાના—મગર મંચ સમજતી હું કે બાદશાહકી મીતસે પ્હે પેચ પડ  
 ગયા હય, કે શહમદા સાહજકા મિજાજ બિલકલ મિગડ  
 ગયા હય. અય લીજાએ વહી આતે હંચ.

## ગાના.

રિહાના—આજ તોરા સૈયાં મન્દર વામે આપ હે પ્યારી.

બાગ જગે હે સોહાગ રાગે હે.

મહેરબાનુ—બાર બાર હું નિસાર જાન ફાંચી વારવાર,

ફરજાના—ફર હમકો તુમ જાઓગી બૂલ તુમ બનકે શુલ જાઓ દુલ.

વાહ વાહ વાહ વાહ એ લાગ દાગ લે હે.

( જહાંગીરકા આના. )

મહેરબાનુ—ક્યું મેરી જાન મિજાજ કયસા હય ?

જહાંગીર—જયસા તુમ દેખતી હો વયસા હય.

## અશઆર.

મહેરબાનુ—ઇસ ઇન્તેશારકા કુછ માજરા કહોતો સહી,

મિજાજ કયસા હય અય દિલરખા કહોતો સહી;

જહાંગીર—યહે લોગ હોગએ ક્યું બેવશ કહોતો સહી,

યહે ક્યું જામાનેકી બદલી હવા કહોતો સહી.

મહેરબાનુ—યહેતો મંય ખુદ પુછતી હું કે ઇસ બેવશાઇ બેમુરવ્વતીકા

સખબ કયા હય ?

જહાંગીર—યહેતો મુજકો મઅલુમ નહી કે દગાબાજ. ઓરતોકા

મતલબ કયા હય.

મહેરબાનુ—ઓરતે દગાબાજ ?

જહાંગીર—દગાબાજ, જઅલસાજ, મકાર, જશકાર.

મહેરબાનુ—શિર ફરમાઇએ ?

જહાંગીર—જમાદ ન સરમાઇએ.

મહેરબાનુ—કયા મંય અયસી ?

જહાંગીર—કોઇ હોગી અયસી.

મહેરબાનુ—આપ બડી બેમુરવ્વતીસે જબાન ખોલતે હય.

જહાંગીર—દેગમે એકહી ચાંવલ ટટોલતે હય.

મહેરબાનુ—આરે જહાંગીર યહે કયસી ખાતે.

જહાંગીર—જહાંગીરકે બહાને મેરા નામ દિલગીર રખો.

મહેરબાનુ—નહીં નહીં.

જહાંગીર—મુહબ્બતકા અસીર રખો યા ફકીર રખો.

મહેરબાનુ—આપકે દુશમન અમસે હોં.

જહાંગીર—મેરે દુશમનતો તપ્તોતાજકે માલિક હુવે.

મહેરબાનુ—ઓહો યહે કિનાયા અબ મેરી સમજમે આયા. મગર મેરા કુસુર.

જહાંગીર—ખિલાફ હસ્તુર.

મહેરબાનુ—કયા અમસા ઇરાદા ?

જહાંગીર—કુછ ઇસ્તેબી જમાના.

અબીયાત.

મહેરબાનુ—કોન વખ્ત હા કરકે યા મુઝસે વશાકા શિર ગયા,

જહાંગીર—કિસ્કે દિલપર ખાન્ગરે પુરરાં જશાકા શિર ગયા;

મહેરબાનુ—જુદમ યહે જીસને કીયા વોહ કોન યા,

જહાંગીર—દાગ યહે જીસને દીયા વોહ કોન યા.

મહેરબાનુ—અહસોસ સરકારકી તખીઅત ઇસ કહરે શિર ગઈ બે મંચ નગરોસે ગિર ગઈ.

અશઆર.

કયા કરે ચાહનેવાલેકા બરોસા કોઈ,  
સય હય દુનિયામે કીસીકા નહીં હોતા કોઈ;  
અય જશાકાર નહીં મેરી વશાઓંકા ખ્યાલ,  
યુંબી કર લેતા હય પશ્ચરકા કલેબ કોઈ.

જહાંગીર—દિલ હસીનોકા નહે ચાહનેવાલા કોઈ,  
કે જમાનેમે નહીં હોતા કિસીકા કોઈ;  
ખેવશાઇસે અજાનેકે ખુલા યહે ઉકદા;  
હમ હંચ દુનિયામે કિસીકે ન હમારા કોઈ.

મહેરબાનુ—યહે કયસી ઉખડી ઉખડી તકરીર હય, હમરત હામતગીર



હય. કયા આપ પરબી તાઉનકા સાયા પડ, ગયા જે  
મિળજ અપસા બિગડ, ગયા.

### શ.એર

કયું હંસી ચહરેપે નહીં આતી,  
કયું વોહ હાલત નજર નહીં આતી.

જહાંગીર—સમ હય મંચ તલઉને મિળજ હો ગયા. ઔરતોંકા દે  
રિવાજ હો ગયા. કુછ ન કુછ ઇન્દેલાજ જુરર હુવા  
જે ઇસમતકા નામ ખરાખ હુવા.

### રખાઈ.

સકલે રાહત નજર નહીં આતી,  
મીતબી જે ખબર નહીં આતી;  
આમે આતીથી હાલે દિલપે હંસી,  
અખ કિસી ખાતપર નહીં આતી.

### મુખ.અમસાત.

મહેરખાતું— મંચને કયા આપસે જુરાઈ કી,  
જાનબી અપની જાં રિદા કી;  
ઈન્તેહા કરદી ખાવશાઈ કી,  
આપને ખુબ દિલ રખાઈ કી,  
આખર ખોઈ આશનાઈ કી.

જહાંગીર— ચર્તકી જરને ખાવશાઈ કી,  
જરને અન્જામમેં જુરાઈ કી;  
હમને ખુદ ઇસમત આજમાઈ કી,  
અખ ન કોશીસ કરે સશાઈ કી;  
દેખલી શાન પારસાઈ કી.

મહેરખાતું—ઓ બેદર્દ નાકેદરદાન.

### શ.એર

મઈ મંચ તુઝપે તુ કોશીસ કરે મેરે સતાનેમેં,  
ખતાવો તો કહીં અપસાબી હોતા હય જાનેમેં.



જહાંગીર—

મુખ્ય મંત્ર.

તિલીશ્મી સુરતે હંચ આરતે ઇસ સહેરખાનેમે,  
 નજ્જસ રહે પડી શીરતી હંચ વ્હે સારે જમાનેમે.  
 જરર હોતા હય ઇન નામહેરમેસે દિલ લખાનેમે.  
 નહીં મમરત પલીદોંકા જરા ઇસમત બખાનેમે.  
 જલાહુ આગમે ઉન્હો જોહો કાબુ જલાનેમે.

મહેરખાનુ—ખતલાઇએ વોહ કોનસી ઓરત સિયાહકાર હુઈ, જો  
 જલીલો ખવાર હુઈ કાબિલે નાર હુઈ કહેરે ખુદામે ગિરફ-  
 તાર હુઈ.

જહાંગીર—અફસોસ હકદાર તરસે અંગારે ખરસે.

શબ્દ.

ખુલેગા હાલ મેરા આપ પર રાજો, કયામતમે,  
 કરેગા ફયસલા વોહ દાવરે મહશર કયામતમે.

મહેરખાનુ—મેરી ઇસમતમે કાઇ ઇલ્મ મ હય.

જહાંગીર—મુઝે ઇન ખાતોસે કયા કામ હય. (જનના જહાંગીરકા.)

મહેરખાનુ—

ગાના.

અફસોસ ગયા હમદમ જલીયાં  
 ન રહા ચમન જલ જલ ગઈ કલીયાં  
 ખાકે બદન કર મન સુરઝાએ,  
 જનકો મેરી રાગ લગાએ  
 પીતકે ગમસે મંચ જલીયાં  
 ( જનના મહેરખાનુકા, આના સલમાનકા )

સલમાન—

ગાના.

માનો માનો માનોરે પ્યારી બતીયાં,

રિહાના—જાજ નાહીં દિખાવે તુ બતીયાં વ્હે બતીયાં સુરતીયાં

સલમાન—જોસાં દે એક ગોરે ગાલકા પ્યારી જાન જોસાંદે  
 એક ગોરે ગાલકા.

રિહાના—ચલ મુવે હઠ મુવે ધુસ તુ મનદુસ મુવે.

સલમાન— મંચ જો જાઉં તો પચતાંયગી દુલા કહાં મુઝસા પાવગી,  
રિહાના— નિકલ નિકલ ઉધરકો ચલ ન અજ મચલ હાં.

એ લીછએ છ દીગર મુઝે શિશુદત, ખીખી સાહેબાકો સમ-  
જાતે સમજાતે શિરસત પાઈ તો દુસરી જલા સામને આઈ.

શાએ.૨.

ક્યાં ગિ.ન. મેરી કુદ ખુને છગરકા પીના,  
અપના સર ફાડે ધસ મુંછકા પીડું સીના.

મુઝે બદનાત બદ સિદ્ધાત તુઝકો અપની જુતીયોંપેસે નિસાર  
કરૂં, સદકે હરબાર કરૂં.

સલમાન—અગર મુઝે જુતીયોં પરસે નિસાર કરોગી તો ફિર છન્દગી  
કિસ્કે સહારે બસર કરોગી.

રિહાના—બલખે ઉલ્લુ હોસલા તેરા એકતો દીવાના દુસરે જુતોને ઘેરા.

સલમાન—વાહરે મુઝે નખરા તેરા ગંછ કખુતરી મહેલેમેં ડેરા.

રિહાના—ચલ રિજાલા મતવાલા, તુઝે હસે સાંપ કાલા કોડીયાલા  
તુ મરનાય કખુતરી જનાનેવાલા.

સલમાન—હત તેરે નખરેમેં ગરમ મસાલા હટ ન મુંડી હડ, બગાડે  
હઠી અય જાન દેખતો મંચ કયસા રંગીલા છખીલા સજલા  
શાનોશૌકતવાલા તરહદાર તેરા યાર.

રિહાના—ચલ બદકાર મેરે યારપરસે તુઝે કરૂં નિસાર, કહાં તુ ગલીકા  
કપા મુરદાર ઓર કહાં મેરા યાર અનવર નામદાર.

સલમાન—હંચ હંચ ક્યા કહા અનવર, વોહ અખતરકા ખિરાદર  
રાસ્તેકા પથ્થર મેરે જરાખર અરે મેરે ફૂરત પર ફૂર અસ  
અસ કરે પરી દેખ પાએતો ગસ આકર ગિર પડે.

રિહાના—બલા યહેતો માના મગર મંચ મહેરબાનુંકી સહેલી અલ-  
ખેલી ઓર તુ મુવા તેલી મેરા નાજ કયુંકર ઉઠાએગા,  
તેરે ધરમેં હય ક્યા મેરા ખર્ચ કયસે ઉઠાએગા.

સલમાન—અરે દીવાની તેરે લીએ મેરે ધરમે ક્યા હય કમી, મુન  
સુલ્હા, ચક્કી, તવા, ડોઢ, હંડી, ચપની, દસપની, કુકની,

કાવેકી પ્યાલી, શિરકી, બંવરા લદ્દુ, ચદ્દુ, બજર બદ્દુ, ગિલી-  
ડન્ડ, શિર મંચ સંડા મુસ્તંડા. ખુદાકા દીવા હુવા સબ  
કુછ મીઠુદ હય. ઓર જો કુછ નહીં હય. વોહ દોચાર  
છોટીસી ચીજો નહીં હય. સો કયા હુવા.

રિહાના—કયા કયા હય ઓર કયા કયા નહીં હયે ?

સલમાન—ખાતા, કપડા, દોલત, ઇન્જાત, બસ મહી નહીં, ઓર  
ધરકે નહીં હોનેકા કોઈ હરજ નહીં. ન આએકી શાદી  
ન ગએકા ગમ.

રિહાના—અય બદલગામ અપની જાના યામ.

સલમાન—અય અકલે ખામ તેરી માંગ મુઠે હજગમ જનતી હયકે  
બત્તીબી કોઈ ચીજ હય, અરે મંચ બુલામ હું તો તુ કનીજ  
હય. દોનોકી બની જોડી, એક અન્ધા એક કોલી, તેરી  
મેરી જોડી બની. પ્યારી જાન અલ્લાહ સલામત રખેગા.

રિહાના—અય બદતમીજ, જોશક મંચ કનીજ, નાચીજ, મગર આ-  
દમી આદમીમે અંતર કોઈ હીરા કોઈ કંકર.

સલમાન—અરે એકકા હય દુસરા હમસર જ્યસે કંકર વયસે પરધર.

રિહાના—મુવેકી આંખકે આગે નાક સુઝે કયા ખાક.

સલમાન—શુક હય કે મેરે આગે નાક હય. જુલ જાવ શીકવએગ-  
આજી, જહદ હો જાવ વસ્ત્રપે રાજી, જાજ મીયાં બીબી  
રાજી, તો કયા કરેગા કાજી.

રિહાના—ચાહે મુલ્લા ખુલાવ યા કાજી, પર પહે તેરે હાથ ન આ-  
યગી બાજી, કિસી ઓરસે કરના હિલા સાજી, જાજાં દરાજી.

સલમાન—અચ્છા અચ્છા બીબી જાન જાજહી મંચ અપને નામકા  
સલમાન કે મહેરબાનુંસે હું તેરી શાદીકા પયમાન.

રિહાના—

ગાના.

દુર દુર જા પરેહો દુર બેઠકર તુ મુંહકો તેરે જુલમું મસાની મજાદરતુ

સલમાન—દોચાર ધાંતે લે માર લાતે ખાતે મિઠી કર જાન.

રિહાના—જરે જરે મુરખ નાદાન.

સલમાન—મુન પ્યારી તુ માન જારી ન કરે તુધાન.

રિહાના—જારે મુજી. ચપતાન અરે જા જા જા

સલમાન—અરે આ આ આ હટ ન લા ખટ ન લા ખોસા ઝટપટ દીલા.

રિહાના—જારે જારે કાલે લંગુર તુ (જાના દોનોંકા.)

## બાબ પહેલા પરદા તીસરા.

બાગ.

( મન્સુરકા બેઠરાસીમે ગાતે દિખાઈ દેના. )

મનસુર—

ગાના.

બેઠલીયાં ડાલી આલીરે મન વામે,

કુકત તન મન આહ શોઅલે બનકે તુમ ખીન જાની;

કયસે મેરી જીન્દગાની હોગી હોકે રોગી નીત દિનન રયન,

નીર નયન જારી પાવે જુયા ન ચયન.

ખીરહા છાતી દુખ માલી.

મહેરબાનુકે ખ્યાલમે સુરત હરદિલ સાજ હય, ચશ્મ ગિરીયાં

હય જાન પરીશાં હય. કતરા કતરા આંસુ હંય. તુરરા પ્હે

કે સયાલ હય. પારા પારા દિલ હય. જીસ્મે જુદા જુદા હસરત

હય, ઇશ્કમે દિલગીર બનકર દૌલતકા કાદિર બનકર સદા

કરતે હંય ઔર સુના કરતે હંય.

શાએર.

મુજતરિબકે હાલકી ઉન્કો ખખર કુછબી નહીં;

ઇસ તરફ હય આહો જારી ઉસ તરફ કુછબી નહીં.

( ફરજાનાકા આના. )

ફરજાના—રિહાના અરે ઓ રિહાના. હય! પ્હે મનસુર સોદાઇકી

સવારી યહાં કબ આઇ! ( મન્સુરસે ) અજી હજરત

મિળજ શરીફ!

મનસુર—દુઆએ લતીફ.

ફરજાના—આજ કેહાં.

મનસુર—બસ યહાં.

ફરજાના—સખજે વારિદાત

મનસુર—વહી મઅમુલી ખાત.

ફરજાના—કયા મુહબ્બત.

મનસુર—છહાં હજરત.

ફરજાના—ખુદાકા કહેર.

મનસુર—નહીં ઉસ મહેરકી મહેર.

શબ્દ.૨.

મહે રખસાર વોહ જેમહેર અગર ખિલ જાએ,  
ફિલકા શુન્યા અલી મુરઝાયા હુવા ખિલ જાએ.

ફરજાના—અજી મીયાં દીવાને હો ગયે દીવાને.

અશબ્દ.૨.

ખવાખ કયા દેખા હય રહે આપને સોતે સોતે,

આખર ખોતે હો ઉસ મહેરકા રોતે રોતે;

મનસુર—ફેંક દેગે છસ્કો કે રહે ફિલ હમારા હય,

કીસીકા કયા કીસીકે આપકા ઇજરા હય.

ફરજાના—હાં હાં તુમ અપના સર યહીં ન ફેડે. હમ તોડે.

શબ્દ.૨.

જાન જાએગી સૌ ખરાબીસે,

હાય ઉડેગા ન ઇસ રકાબીસે.

મનસુર—અરે જાન દીવાની નાદાનીકી નશ્વાની હમસે જાનાન મિલાતી  
હય, તુએ સર્મ નહીં આતી હય, તેરા રત્ના દેખ ઔર  
હમારી શાન.

ફરજાના—ઓહો આલીશાન આલીખાન્દાન આપહી તો હય,  
અરજસ્તાનકે સુલતાન સય શરમાયા આપકા ફરમાના મેરી  
સમઝમે આયા!

# ગાના.

અણ વાહ વાહણ બાંકે જવાન વાહણ  
બડી, ધુમ ધામસે હોંગે ખ્યાહણ ચલે કિસ્સે કરનેકા ચાહણ.  
અણ જાવ જાવ જાવ જાવ રાહ લો તખાહમત ચાહ ચાહનો  
ગુમહરાહણ.

મહેરખાતુંકી મહેર તો દુર હયણ,  
કહાં તુ હય ખાકી કહાં વોહ દુરતુરી.

મનસુર—જાવ જાવ નાદાન બેધ્યાન નીડર ઉધર હો,  
ચાહ પ્યારસે વાહ વાહસે પાઉં ગાહ માહણ.

ફરજાના—રીહાના અરે રિહાના જરા ધધરતો આના, દેખતો સહી  
શીરન ગસે પડ ગયા હય એ દીવાના કયા. છોટીસી ખાત  
કરતા હય મહેરખાતુંકી મેહરકે લીએ મરતા હય (આના  
રિહાનાકા.)

રિહાના—કયુંજ હજરત તુમ ઇન્હી ગલીયોંમેં દિવાનોંકી તરહ.  
ખાકે ઉઘવગે, યા કહીં ઓરબી જાવગે.

## શાયર.

મન્ય સૌખાર કીયા હય તુમહેં આતે જાતે,  
તુમ ઉસી રાહમેં ખિસ્તરહો લગાતે જાતે.

મનસુર—વાહ કયા ખુબ ઇશારા હય, કયા રાહ ગલીયોંમેંબી કિસીકે  
ખાપકા ઇજારા હય.

## ફર્દ.

એ સખુન સુનાએ કયું, દિલકો કોઇ સતાએ કયું,  
રોઅબમેં કોઈ આએ કયું,  
દયર નહીં મન્દર નહીં આસ્તાં નહીં બયઠે હંય  
રાહ ગુજરપે કોઇ હમકો ઉઠાએ કયું.

રિહાના—તુમ જાનતે હો કે મહેરખાતુંકો કિસ્સે મિલનેકા શૈક હય.  
જીસે હજાર દરજા તુમ પર ફૌક હય. કહાં સહજાદએ  
જહાંગીર કહાં તુ ઉસ્કે દરે દૌલતકા ફકીર.

## અશાઅ.૨.

તુઝકો લાજી.મ હય કે તુ લેકે મકાં દુર રહે,  
આખર આંહે તો દરિયાસે કુંવા દુર રહે.

મનસુર—કિસ્તરહ આગ જલે ઔર કુંવા દુર રહે,  
આંદની આંદસે ખતલાવો કહાં દુર રહે.

રિહાના—ઓ ખેશર્મ ખેહયા તુ અપની ખાતોંસે ચુકતા નહીં ઔર  
યહાં તુઝે કોઈ ચુકતા નહીં.

મનસુર—ખસ અખતો ખક ચુકી, જખાન થક ચુકી. જાન અપના  
કામ ખના મેરા સર ન દિરા.

## શાએ.૨.

કયું હમ સખુ.ન રજીલસે કોઈ જલીલહો,  
તુઝસે જખાં મિલાએ જે તુઝસા રજીલહો.

ફરજાના—જહાં હમ રજીલ ઔર આપ જલીલ.

## શાએ.૨.

દાગ દિલમે પડ ગએ ઔર પાઉમે છાલે પડે,  
અયસકે પાલે હુવેઃઅખ ઇસ્કકે પાલે પડે.

મગર ખેઇજી.જી.તીકી ઉમ્મદરાજ. અયસે અયસે શરીર ઇસ  
દરવાજી.કી ઠોકરે ખાતે હંય. ઔર અપની ખેઇજી.જી.તીસે  
ખાજ. નહીં ખાતે હંય.

મનસુર—

## શાએ.૨

ખક ખકસે જાનો દિલ હય અજબ ઇજતેરાખમે  
મય ખાત કરકે તુમસે પડાહું અજબખમે.

ફરજાના—અજી ઇસ અજબખસે જીન્દગી બર નિકલના મહાલ હમ.  
ચહેતો આદમીકે કાંસનેકા જાલ હય. આપકા કિધર ખયાલ હય.

મનસુર—આ જાલ હય.

રિહાના—દામે મુહખ્ખત વોહ જાલ હય. જીસમેં ખડે, ખડે, રપાને કહીવે  
શંસ જાતે હંય. ઉજલતે હંય, ફજલતે હંય મગર કબી  
છુટને નહીં પાતે હંય.



ફરજાના—ઔર તુમ અપસે યુનેહગાર બન્દે હંય, ઉન્કે લીઝે કદમ  
કદમ પર ફરે હંય.

મનસુર—તૌઆ તૌઆ કહીં જલ હય. કહીં દામ હય. કહીં દામન  
હય કહીં દાના હય. ઇસ કાટ શંસકા બી કુછ ઠિકાના હય.

ફરજાના—બહેન યહેતો દિવાના હય મુશ્તકા સર ફિરાતા હય. ચલો-  
તુમબી કિસ્સે ખાતે કરતી હો.

મનસુર—અજી વદલાહ રજીલ બનાયા જલ્લીલ ઠહેરાયા.

શરૂઆત.

અબજારા હમપર ઇનાયતકી નજરબી ચાહિયે,

હમબી ખવાહાને કરમ હંય લુલ્હ ઇધરબી ચાહિયે.

રિહાના—લોબહેના મુખારિક અબતો સીધે ઢરેપર આઝે ઔર  
શેખીકા દક્તર જુલાઝે અજી સચતો યહ હય કે હમ કયા  
ઔર હમારી ઇનાયત કયા. હમારી ઇતાઅત કયા ઔર  
આપકી હિમાકત અરે તૌઆતૌઆ આપકી હિમાયત કયા,  
હમ રજીલે કંગાલ કમીને કયા જાને ઇનાયતકે કરીને.

મનસુર—અજી તુમબી કિતની કમ અકલ નાદાન હો કે મેરી જુંઠીસી  
ખાતોસે પરીશાન હો મંય છેડતા યા. દિલ લગીસે તુમકો  
બનાતાયા. વર્ગ.

શરૂઆત.

જો મહેરબાનુંકા પ્યારા વોહ હમારા પ્યારા;

લપલી પ્યારી હયતો લપલીકા હય કુતા પ્યારા.

ગાના.

મોહનીયા પ્યારી સનમસે મિલાવો;

જો આહો જો માંગો વહી મોસે પાવો.

રિહાના—યહે મુંહ કાલા ઔર મસાલા જાકે ખુશકા ખાવો;

મનસુર—મંય જલા હું ઇશકમે તુમ ઔર ન આગ લગાવો,

જનમ યહે શુન માનું બિનતી સદા કહે, દેખકે જરત મોરા જીયરા

ફરજાના—ન લો નામ ઉસ શુલકા ટલો જાઓ,

મત માંદ ચાંદકો ગહન લગાવોજી;

બનકે બખ્તી યું નહીં ફલકપે ખાક ઉડાવોજી.



મનસુર—મેરી કસમ તુમ નાહી સુખન થે સુનાવો,  
કિસ કહર સંગલિલ જશકારહો કે રહ મકે નામસે બેનર હો.

સુસદ્દસ.

હોકે મજબુર બસ અબ જન ગંવાલિંગા મંય,  
દેખના તુમકો શુનેહગાર બનાલિંગા મંય;  
દાવરે હાથકો સબ હાથ સુનાલિંગા મંય,  
પુને નાહકકા ઈવજ હાથમે પાલિંગા મંય;  
નામ રોશનહો જમાનેમે જશકારોંકા,  
કામ લેતા હું મંય ખન્જરસે વશકારોંકા.

( ખન્જર મારને ચાહના. )

ફરજાના—હોરો હોરો થે સિતમ ન કરો હમારા દામન પુને  
નાહકસે ન બરો ( રિહાનાસે ) હો બહેન અબતો ધરકી  
જવાનીપર રહ મ ખાવ મહેરબાનુસે મિલવાવ આપકા ઇશક  
આજમાવ.

રિહાના—કયા કહે તુમહારા જક જનાબપર લાતે હુવે હાથ પાઈ  
થરરાતે હંય. મગર ખપર કલ વોહ મસ્તેનાજ અપને  
ખાગમે જુલ્લુઆરા હોગા. તો ખાતોંખાતોંમે તજકિરા તુમહારા  
હોગા. તુમજી કિસી તદખીરસે વહાં પહોંચ જના તો હમ  
છેડેગે તુમહારી મુહબ્બતકા અશસાના.

મનસુર— ગાના.

મેરી પીરા મિલવો થે શુરીયાં મુંદરીયાં મિલવાદો.

રિહાના—નિડર નિડર ખતર ન કર,

ફુલનસે બર દામન અમન ચમનસે કાટો;  
હો ગમકો કમ કરકે દિલ રાખો થમ થમ,  
મહેરસે મિલવાકે ચમકાએ ચમ ચમ.

મનસુર—મેરી જનકો બચાધયે સવાબ આપ પાધયે,

ફરજાના—હાં હાં તુમ ગમકો જુલાદો ખારી પાઓ.

( જના સખકા )

# બાબ પહેલા. પરદા ચોથા.

બા.ગ.

( આના સલમાનકા. )

સલમાન—આજ મુઝે યહાં આનેકા મોકા મિલા અજ કિસી તદ-  
બીરસે મહેરબાનુસે શાદીકા કીલ બેલુ. વોહ સામનેસે  
સહેલીયાં આતી હંય. અજ કોઇ રૂચેન ખેલુ.

સલમાન—

ગાના.

હાય હાય અલાહરે રહે કયા હુવા,  
કયા હુવારે કયા હુવા કયા હુવા કયા હુવા;  
અરે કોઇ આવો બચાવો ખુવા,  
માર ધાડ, તોડ, ફાડ, બાપરે મુવા.

( આના સહેલીયાંકા. )

સહેલીયાં—સલમાન કયા હુવા.

સલમાન—મંય મંય કા કા કયા બતાઉં મેરે દાદા દેદે દોદો.

સહેલી ૨—અરે રહે દાદા કયા કરતા હય હમારે પાસ કુછ માંગતા.  
હય કે દો ?

સલમાન—ઉંહું હું.

સહેલી ૩—તો કયા તેરી દો બીબીયાં હંય.

સલમાન—અરે એકહીકી મારા મારી હય તો દો કહાંસે લાઉં ?

સહેલી ૧—તો કયા તેરે દો બેટે હંય ?

સલમાન—અજ પુંછતે જવ પુંછતે જવ.

સહેલી ૨—અરે કયા પુછેં ખાક ધુલ બકામનકે ફુલ.

સલમાન—અચ્છા તો સુનો મેરે દોસ્તકે દોસ્તકા દોસ્ત દીવાના હો  
ગયા હય. ઉસ્કે ગમમેં મંય મિસલે અધા હો ગયા હું  
પર અશ્સોસ ઉસ બેચારી દુખીયારીકા હાલ હોગા. દિલ  
રોગે, ગમસે નિદાલ હોગા.

ગાના.

હાય હાય અલ્લાહરે યહે કયા હુવા,  
 કયા હુવારે કયા હુવા કયા હુવા કયા હુવા.  
 અરે કોઈ આવો બચાવો ખુવા,  
 માર ધાડ, તોડ, ફાડ, બાપરે મુવા.

સહેલી ૩—પર મુવે તેરે દોસ્તકે દોસ્તકા દોસ્ત કૌન હય ? ઓર  
 વોહ બેચારી દુખિયારી કૌન ?

સલમાન—સુકુન સુકુન.

ગાના.

હાય હાય અલ્લાહરે યહે કયા હુવા.

( આના મહેરબાનુંકા. )

મહેરબાનું—અરે યહે કયા તુફાન મચાયા હય. અરે કૌન ! સલમાન !  
 યહે તુને કયા અપના હાલ બનાયા હય.

સલમાન—હાં અબ મેરા દાવ આયા હય.

ગાના.

હાય હાય અલ્લાહરે યહે કયા હુવા.

મહેરબાનું—કયા ખીમારી હય જે છતની બેકરારી હય ?

સલમાન—પાસે વફાદારી શર્તે નમક ખવારી મગર પહેલે ઇન સબકો  
 હટાદો બાઅદ ફરિયાદત કર લો.

મહેરબાનું—તબલીયા. ( બના સબ સહેલીયોંકા. )

સલમાન—મંય હું કયસા નકલીયા અબ બાતોંકી કુગકુગી બબતા હું  
 ઇસ્કો બંદરીયાકી તરહ નચાતા હું.

ગાના.

હાય હાય અલ્લાહરે યહે કયા હુવા.

મહેરબાનું—જલ્દ બયાં કરો જે રોજ, નિહાં હય અયાં કરો.

સલમાન—

ગાના.

હાય હાય અલ્લાહરે યહે કયા હુવા.

મહેરબાનું—વોહ કયસી બાત હય કયસી શુનરી વારિલાત હય.

સલમાન—વોહ અયસી બાત વહશતનાક હય કે શરકે સુનનેસે  
હાલ દિગરશુહો. ગા પયદા જોશે જુનુહોગા.

મહેરબાનું—સલમાન ખુદાકે લીએ જલ્દ ઇજ્જાર કરે જાયા  
ધસરા ન કર.

સલમાન—બાનું સાહિબા વહી મજસુન હય કે કહું તો મા મારી  
જાય ન કહું તો બાપ કુતા ખાય.

મહેરબાનું—તેરી ખામોશીસે જમાદા દિલ ગભરાતા હય. તરહ  
તરહકા ખયાલ આતા હય.

સલમાન—દેખો બન્દા કયા ગુલ ખિલાતા હય. અચ્છા તો સુનિયે  
શહજાદે સાહબ દિવાને હો ગયે હય.

મહેરબાનું—હાય કિસ કદર ખબર વહશતનાક સુનાઇ કે સીનેમે  
ઔર આતશે ગમ ભડકાઈ. બલા સલમાન તુએ મઅલૂમ  
હય કે શહજાદેકી બહેકી બહેકી શુરતાર હય.

સલમાન—હુજુર ગયબકા હાલ જાનનેવાલા તો વહી પરવર  
દિગાર હય મગર સુરતસે યહે ઇજ્જાર હય. કે કોઈ બદ  
જન સવાર હય. શરકા ઉતરના મુશ્કીલો મહાલ હય.

### અશઅ.૨.

નકશો તઅવીજસે આસેબ હય મારા જાતા  
યહે વોહ જન હય કે નહીં સરસે ઉતારા જાતા.

મહેરબાનું—હાય જાન તક ઉરકી મુહબ્બતમે ગંવા બયહી હું  
હાય મય શરસે સદ અફસોસ હા બયહીહું.  
જબ ધરકા યહે હાલ હોતો દિર જન્દગી વખાલહો.

સલમાન—હુજુર આપ ધસકદર ન ધભરાઇએ. જરા સખ્ક ૨૨-  
માઇએ. યહાં એક આમિલ અમસા આયા હય કે વોહ  
લપેટ, સપેટ, જીનો, અફસું, દેવ, ભુત, પલીદ, ખખીસ,  
જાદુ, ટોના, વગયરા વગયરા સખ જલાકર ખાક કર દેતા  
હય. અફરીકાકા ઇએ રવાની અમેવકા ફયલસુશા યુરોપકા  
મેસમરાયના, કામરિકા દેસકા સખ જાદુ જાનતા હય.

મહેરબાનું—બલા વોહ યહાં આ સકતા હય.

સલમાન—હુજુર શુલામ કાન પકડકર લા સકતા હમ.

મહેરબાનું—તો જા ઉસ્કો લે આ.

સલમાન—લીજીએ રહે લાયા સાહબ. (અપના કાન પકડકર.)

મહેરબાનું—કયા ખેહુદા શુક્રતાર હય. કયા તુઝપર બી કોઈ જન સવાર હય.

સલમાન—હુજુર જન તો નહીં એક પરીકા સાયા આશકારા હય.

મહેરબાનું—કયા ઝક મારતા હય ગીદી ખર, સવાલ દિગર જવાબ દિગર.

સલમાન—હુજુર ઉસ આશીકકે લીજીએ એક જનવર દરકાર હય. અગર વોહ મિલ જાય તો બન્દેકા ખેડ, પાર હય.

મહેરબાનું—જનવર કયસા જનવર ?

સલમાન—હુજુર જસ જનવરકી જુરરત હય, વોહ એક કમનસીબ ખુબસુરત ઔરત હય.

મહેરબાનું—ઔરત ! ઔરત ! ! ઔર અમલીયાતસે કયા નિસબત હય.

સલમાન—જહાં અમલકા પહી દસ્તુર હય, કે જળ તક ઉસ કમનસીબ લડકીકા સદકા, ન દીયા જાયગા તળ તક અમલકા મવક્કલ કાપુમેં ન આયગા.

મહેરબાનું—રહેતો સખ કારે અજબ હય.

સલમાન—અજ હુજુર ! કારે અજબ કયસા રહેતો કારે સવાબ હય.

મહેરબાનું—કયા જો ઇન્સાનોંકા કાતિલ હય વોહબી સવાબમેં દાખિલ હય.

સલમાન—તૌબા ! તૌબા ! ! હુજુર ઉસ્કી જન ન લી જાયગી. બહેકે શાદી ખાતા આખાદી કી જાયગી.

મહેરબાનું—દિર ઇસ વકત મય અયસી લડકી કહાંસે લાઉં ?

સલમાન—અજ વોહ લડકી ઇસી જગેહ હય ઔર વોહ આમિલબી હાજિર હય.

મહેરબાનું—કહાં હય ?

સલમાન—અજ વોહ આમિલ તો પહી શુલામ હય ઔર વોહ

લડકીની આપકી પેશે ખિદમત રિહાના નામ હય. ખસ  
ધસસે બન્દેકી શાદીકા કોલ કીજીએ. ઓર શહનશા સાહ-  
બકો સહી વ સલામત લીજીએ.

**મહેરબાનું**—ખૂબ અગર મજબુરીકા મોકા ન હોતા તો તેરા નિકાહ  
કબી ઉરકે સાથ ન હોતા. જા મંચને ઉરસે શાદીકા કોલ  
દીયા. ( જાના મહેરબાનુંકા. )

**સાલમાન**—અજી ચલોબી ન જાન હય ન પરી હય. યહતો સિર્ફ  
બન્દેકી અફસૂ ગરી હય. ( જાના. )

## બાબ પહેલા પરદા પાંચવાં

### કિદએકા મયદાન.

( જહાંગીરકા અફસોસ કરતે હુવે આના. )

**જહાંગીર**—યા અલ્લાહ કયા અંધેરી હય કયામતકી ફેરી હય  
આજકી રાત આશીકેંકો શબે દિરાક યા શબે દયજુર હય  
જુરકે સામને જુલમાતકી તારીકીબી કાપુર હય. આજકી  
રાત કબી પહેલી રાત હય. આજકીરાત આસમાની બલા-  
ઓંકી વારેદાત હય. યહે વોહ રાત હય જુરમેં જંગલી દરિદે  
મહુકુજ મસકનમે ગોશાનશીન હય. યહે વોહ રાત હય જુરમે  
અયશ પસન્દ ગોશએ રાહતકે મકીન હંય. યહી રાત  
આશીકેંકો ખુનેનાહક પર આમાદા કરતી હય. યહી રાત  
જુનાકારોંકા શોકે ગુનાહ જમાદા કરતી હય. યહે વોહ  
રાત હય જે ગુનેહગારોંકે નામએ અ.અમાલકી તરહ કાલી  
હય. યહે વોહ રાત હય જુરને આંદકે ચહેરે પર નકાબ ડાલી  
હય. ધસ રાતકે ડરસે આસમાનકે રૂપેહરી તારે મુંહ  
ઢાંપતે હંય. ધસ રાતકે ખૌશસે કાતિબે અ.અમાલકે દિલ  
ઢાંપતે હંય. ધસિવકત સબ અમીરો ગરીબ ખવાબમે  
હંય. મગર શહનશા જહાંગીર ધસ અ.અ.અમે હય.  
આજકલ યહે ખાત સુની જાતી હય કે મેરે વાલિદે મરહુમકી



૩.૬ મહાં પર આતી હય. ઇસલીએ યહાં આયાહું અગર વા.કઈ અયસી ખાત હોતો નિહામત ત.અન્નુઅકી ખાત હય. ઇલાહી જખ અયસી નેક તીનત૩૬. અયસી બટકતી શિરે તો ફિર દુસરોંકા હાલતો ખુદાહી જાને. ( ૩.૬કા જાહિર હોના. ) સુખ્હાન મદદ, રહ.માન મદદ, ખાલિક પનાહ, માલિક હાશિજ પનાહ, તુ ૩.હે રવાની હય, યા ખલાએ આસમાની હય, તુ ૩.હે મલાયક હય. યા શયતાને અ.જાજીલ હય. જસ કહો જસ કહો, અય નાસ.જા તેરી સ.જા મગર હસ્તીમે સુરતે શાહ કયા રા.જા કયા મકસદ હય જસ કહો જસ કહો. કષ્સે તુલુઅ.હુવે શાહ ચમક દમકમે કયું હય ખડા, કયા ઇલતેજા કયા મકસદ કયા મુરાદ જસ કહો જસ કહો ( ૩.૬કા આગે ઇશ્વારા કરતે જાના, જહાંગીરકા પીછે જાના. સીતકા બદલના પહાડોંકા ક.બરસ્તાન હોજાના. ) અય મેરે બાપકી ૩૬. તું નેક હય યા બદ હય મગર મેરે લીએ ગયખી મદદ હય. મુંહસે મહોરે ખામુશી દુર કીજીએ દિલકો મસરર કીજીએ.

### અશઆ.૧૨.

અપની હસરતકા ન મા.અલૂમ થા અન્નમ હમે,  
કિસલીએ છોડ દીયા આપને ના કામ હમે.

૩.૬— મર ગએ પર ન હુવા કષ્સમે આરામ હમે.  
શર્મ આતી હય બતાતે હુવે અબ નામ હમે.

અય પ્યારે જહાંગીર મંચ તેરે બાપકી ૩૬. બે.કરારહું ઔર બ.ડે અ.જાજમે ગિરફતાર હું.

જહાંગીર—હમતો આપકો આરામસે કુંજે મર.કદમે સુલા ગએથે વહે ખ.જાના તહે જમીનમે દયા ગએથે શિર ઇસ ખાકકે સોંપે હુવે જીસ્મમે કિસ્તરહ જાન આઈ બાબાજાન મુજકો અપને ગલેંસે લિપટને દિજીએ.

૩.૬—સખ કર જહાંગીર યું બેતાબાના મેરે કરીબ ન આના ઔર મુઝકો હાથ ન લગાના.

જહાંગીર—આખાજન સદ્ગતે પદરીસે મહારમ ન કીજ્યે મુઝકો  
અપને પહેલુમેં સોનેકી ધનજત દીજ્યે.

૩.૬—સખકર જહાંગીર અબી તુઝકો દુદરતસે બહોત કામ લેના  
હય. અબી તુઝકો ખુનેનાહકકા ધન્ટેકામ લેના હય.

જહાંગીર—હંય ખુનેનાહક ! કયસા ખુન હય. જો બાધસે જીતુન  
હય. અય પાક રહ અય ગયબી શરિસ્તે અય પદરે ખુજી-  
ગવાર ખુનેનાહકી તદ્દસીલહો જો દઅવાહો લાદઅવાહો  
જહાંગીર તાકે અંજમમેં ન જલ્લીલહો ધસ ધન્ટેકામકાલદજન.  
સુનકર મેરે હાથોમેં બિજલીકા અસર આ ગયા. બહિસ્ત  
મુઝકો નજર આ ગયા.

### શએર.

મુસ્તઘદ રહહુઈ રકત બદલને કે લીએ,  
જન આમાદા હય અબ તનસે નિકલને કે લીએ.

૩.૬—અફસોસ ! સુન અય દર્દમન્દ જીગર બન્દ બાપ દુનિયાસે કયુંકર  
ચલ બસા હરગિજ ધસ્કો સાંપને નહીં ડસા, મગર જીસ  
આસ્તીનકે સાંપને ડસ લીયા હય વોહ જલ્લીમ તુમહારા  
ચયા હય.

જહાંગીર—અય આસમાન અયજમીન ! અયજહન્નમ ગવાહ રહેના.

૩.૬—હહેર હહેર અય મેરી રંગોંકે પાકખુન જો મલેકા મેરે નજદીક  
ધસમતવાલી થી વહી ઉસ વકત મેરે ખુતકી મદદગાર થી  
તુમહારે ચયાને કાતિલ જહર મેરે કાનમેં ટપકાયા મેરી  
જાન ગઈ. અફસોસ ! જેટા મંય દમે આખિર પર તૌબા  
ધસ્તેગદારબી કરને ન પાયા કે મૌતકા વઅદા કરીબ  
આયા. મગર સુન જેટા અપને ચયાસે ચાહે જીસ્તરહકા  
બદલા લેના મગર અપની વાલીદાકો ન સતાના. ઉસ્કા  
કબ સદમા ઉકાએ વોહ અપને કીએપર આપ પચતાએ  
ઉસ્કે દિલપર પાપકા સાંપ ડસે. અય લો મુખકા સતારા  
ચમકા. અફસોસ ! અય પિદરકી જાન સિધારો અલ્લાહ  
નિગેહબાન ( રહકા ગયબ હોના. )



જહાંગીર—અય દરગાહે દાવરકે દરબાર, યા હુરો પ્રીસ્તોંકે આદસર અય  
 જાહિલો જોહલ યા જહરએ મુનબ્બર, અય રહેકે નિગેહબાન,  
 શયતાન બસ અમાન તેરી અમાન ચુપચુપ અય જોહુદા  
 જબાન રહે કયા કલામ, અય મેરે પારા હુવે જગર, ઔર  
 કુમતે હુવે સર, ઓ મેરે શમશો કમર શમશીર જલ્દ  
 હો કીનાવર તો મંય યાદ કરે ઓ મેરે કઅબજો કિબ્લા  
 જબ તક હય જહાંગીર કે જરાબી દમમેં દમ તબતક  
 આપકી યાદ ન હોગી કમ તો મંય જુલ જાઉં આજસે  
 તમામ ધન્સાનો હયવાનકો બયાબાનો ખસ્તીઓ મયદાનકો  
 નામ ઇસ મેરે મગજે, પરીશાનસે મિટાઉંગા. બસ તેરીહી  
 યાદ વાલીદે મરહુમ તેરાહી ઇરિશાદ ઇસમેરે લોહે દિલપર  
 નકશે કલહજર ખુદવાઉંગા બસ તુહી તુ હય, જહાનમેં  
 તુહય દીનમે તુહી દુનિયામેં તુહી તુ હય. હાં કસમ હય  
 વહહુલા શરીફકી ઓમકકાર જશ્દકાર સિયાહકાર ઔરત  
 લાઅનત તુઝપર લાઅનત ઓ જલિમ ચચા તુ યહાં  
 હય બસા તુ યહાં હય સમા.

શ.એર.

તુ કાલા નાગ કુંકકે ઉરકો ગયા હય માર,  
 જુદા તુઝે છોડું તો મુઝે કહરે કિર દિગાર.

બાબ પહેલા ખતમ.

# બાબ હુસરા પરદા પહેલા.

સરતા.

( અખ્તરે સલમાનકા ગુફતગુ કરતે આના. )

અ.ખ્તર—કયું સલમાન સુના કબરસ્તાનકા સામાન?

સલમાન—સુના બાબા સુના. આજતો ખુદાને બચાયા વર્ન મર ચુક્યે, જીન્દગીસે ગુજર ચુક્યે ખુદા બલા કરે ઉસ જુતકા જીરને કબ્રસે ગરદન નિકાલી ઓર હમારી જાન બચાલી.

અ.ખ્તર—અયે જેવકુદ જુતકા ખયાલ દિલસે નિકાલ ઓર સુનલે સખ હાલ વોહ મુજરસીમ રૂહ હમારે બાદશાહે આદિલ-કીથી જીરમે જહાંગીરકી હાલત હવયદાકી થી મગર અરવા-હકી જાતે કુછ સમજમે ન આઇ.

સલમાન—કયું જનાબ પહેલેતો હમારે કલામકો જુદ જના અબ આંખોસે દેખા તો સચ માના અબ ખતલાઇએ કે આપ અકલમન્દ યા મંય દાના દરજના.

અ.ખ્તર—અબ જહાંગીરસે સુલાકાત હોતો સખ વારેદાત હો.

સલમાન—જનાબ મંયતો, ઉન્સે મિલ ચુકાહું ઉન્કા મિ.જાજ.તો બિલ-કુલહી એઇ.ખ્તેમાર હો ગયા.

અ.ખ્તર—મગર તુને જાતબી કીથી?

સલમાન—અજી કહેકી જાત, વોહ એક ધુનમે સમાએ હુવે ઓર મંય ખડા સર જુકાએ હુવે જયસે મંયને નજર હીલાઈ તો ઉન્હોને ખુતી નજર ઉઠાઇ વોહ લાલ આંખે દેખકર મેરીતો જાત ખબરાઇ.

અ.ખ્તર—બલા શિર તુને ક્યા કહા?

સલમાન—મંયને હાથ બાંધકર કહા કે હુ.જીર મિ.જાજ કયસા હય. જવાબ દીયા કે બકરેકી અમ્માં કબૂતક ખમર મનાએગી, ચીંવટીયાં પહાડપર ચઢ ગઇ, બન્દરવાલા હુમહુગી બજતા હય. આસમાન ચાર ફિટ નીચા ઓર જમીન હો શીટ

ઉંચી. અયસી ઉલટી બાતેં સુનકર વહાંતો હોશ ફરાર હો  
ગય, મંપને પીછે કદમ ડલાતો ઉંહોને પ્હે કલામ જાપા-  
નસે નિકાલા કે લયના કલવા ખીર લયના મમદા ખીર  
લયના ખસન્તા ખીર માર ડાલો કલ કરો બેટ દેદો.

અ. પતર—તુને ખ. ડા. ગ. જા. કીયા જો ચલા આપા. અગર જરાબી  
વહાં હંદેર જાતાતો જુરર કુછ ન કુછ મતલબ પાતા.

સલમાન—અજી કુછ હોશકી દવા કરો સુનકરકે ઢીંગ મંપતો  
અયસા ચમ્પત હુવા. જયસા ગધેકે સરસે સીંગ અગર  
જરાબી મંપ વહાંપર હંદેર જાતા તો મુઝકો આજ કાઈ  
જાદાબી ન પાતા.

જહાંગીર—(અંદરસે) ખબરદાર ફરિસ્તો સી. ઢી. પર ન ચડના.

( આના જહાંગીરકા. )

સલમાન—(ખબરાકે) આપા અય મેરી માધ કહીં મુઝકો ન પકડના.

( બાગજના સલમાનકા. )

અ. પતર—કયા હય બાઈ પ્હે કયસી સુરત ખનાઈ ?

જહાંગીર—કુછ નહીં ખયર હય.

અ. પતર—ફિર કયું હાલે ગયર હય. તખી અતકા કુછ રંગહી ઓર હય  
ખયર અય મહેરખાન વોહતો કીજીએ ખપાન વોહ કખરસ્તાન-  
વાલી અંધેરી રાત.

જહાંગીર—અહા વોહ વારીદાત સય હમ અગર મરકે ચલેતો ચાર  
કાંધેપર ચડકે ચલે ધરકા કયા જીક હય.

અ. પતર—કયું પ્યારે જહાંગીર વોહ સાય ખેલનેકી મુહબ્બત દિલસે  
જુલાતેહો જો રાજ હમસેબી છુપાતેહો.

જહાંગીર—

ગાના.

કયા કરે બરોસા હય જહાં ખરાખ,

મારગાર સારે ખેવદા ખને;

હય પુરા જમાના આજકા જનાખ,

કે દોસ્ત દમમે રન્જો ગમમે ઓરદે અજાખ.

કમસે એ અતેવાર હો રાજ કયા કહે,  
રંગ હંગમેં પુરે હંચ દગા બરે;  
હો ગયા જોહાનમેં કમસા ધન્કીલાખ,  
જો ઉસ્તવાર રાજદાર હો વહસ્તયાખ.

અશાઆર.

એવલા દુનિયામેં કિસ કિસકા બરોસા કીજે,  
દોસ્ત દુશ્મન બનકે ધજાદેતો દિર કયા કીજે;  
જો સીપ અપના સીના ચીરકે નિકાલે મોતી,  
ઉસીકા જળ ઉસ્કી પરવાહ નહીં હોતી.

અ.ખતર—નહીં રહે મુઝસે હરગિજ ન હોગા.

જહાંગીર—તો કયા તુમ પરવાદારી કરોગે?

અ.ખતર—દીલોજનસે દીનોખમાનસે.

જહાંગીર—જનસે જ્યાદા રહે રાજ હમ, જો મેરી મુસીબતકા  
આગાજ હય.

અ.ખતર—જન જાએતો જાએ, મગર રહે ખાત જાપાનપર ન આએ.

જહાંગીર—ખમર સુન વોહ મુજરસીમ રૂહ મેરે ખાપકીથી અદ-  
સોસ જાલીમકે હાથસે ખાદશાહ કતલ હો ગયા.

અ.ખતર—હંચ કતલ કમસા રહે કયા ઇરશાદ હમ.

જહાંગીર—જો મેરી બેરહમ માં હય મેરે ખાપકી કાતિલ હમ. ઇસીને  
મેરે ચચાકે હાથસે જહર દિલવાયા ઔર મુઝે સલતનતસે  
દુર કીયા.

અ.ખતર—અદસોસ દગાખાજ દુનિયા લખનત હમ તુઝપર.

જહાંગીર—સખ કર અખર અપસા નહો કે જોશે જાપાનસે કુજ  
નિકલ જાય. અબી રહે કયુંકર મદીન કીયા જમ કે જો રૂહ  
મુઝકો નજર આધ વોહ મેરે ખાપકી હય. ચાયદ કોઈ  
દુશ્મન દગા કરતાહો. ઇસલીએ જો કામ કરના હય વોહ  
સખ ગોરસે દેખના હય. ચલો સિધારો મગર લખોંપર  
ખમોશી રહે, રહે સખરાજ પરવા પોશીમેં રહે.

( જાના દોનોંકા. )

# બાબ દુસરા પરદા દુસરા.

આરાદરી, બા.ગ.

( સહેલીયોંકા મઝે મહેરબાનુકે ગાતે હુવે આના. )

ગાના.

સહેલીયાં—નાચેં છુમ છુમ છુમ પ્યારી શુલશન હય સખદરા પ્યારી,  
નાચેં હિલ મિલ ખિલ હાંહાંહાં;  
આજ સાજ કરે મહેર પીયારી રંગ હડે ગત રાગ છીડે,  
બહે શાન કરે આનપે કુરબાન દિલોળન;  
આ દિખાએ જલવા પ્યારી ખિલજાએગી ક્યારી હાંહાંહાંહાં

મહેરબાનુ—

ગાના.

હેહેહે મનં તું કાહે જલે,  
તુજપર દિલબરકી નજર તહીં ગરમ બર હોકર પારજ;  
સંકટ સહે દિર કયું હાથ મલે,  
બહેતે દરીયાસી શુજરે હય ઉમ્ર રહે હામ જવાનીકી;  
તન મન જલ જલ ઘડી ઘડી પલ પલ,  
બનકર દુશ્મન ચલા દલ જોળન;  
હેહે નઝે નઝે નીતગમ હરમ જોળના ચલે.

રિહાના—ખીખી મંચ સદકે મંચ વારી છોડો આહો જરી, વહે  
ખ્યાલ દિલસે દુર કરો, સપરે બાગમે તખીઆત મસ-  
રર કરો.

અખીયાત.

દેખો ક્યા આરાસ્તા શુલજર હય,  
મહેરબાનુ—મેરી નજરોમેંતો સખ કુછ ખાર હય,  
રિહાના—હડે હો રહે હંચ કયસા ચમન જઈ.  
મહેરબાનુ—યહાં ધસકને કરદિયા બદન જઈ.  
રિહાના—તહીં ખિસે ફરસે શુલમેં સારે કુલ,

મહેરબાનું—મિલકે તુમ સખ કરે હમારે દુલ.

રિહાના—સખા ઇતરાતી કયસી જનનિખે શુલખર દિરતી હય.

મહેરબાનું—સખા દિરતી હય યા દિલપર મેરે તલવાર દિરતી હય.

રિહાના—શુદરકી તરહ, મિલતાં હય જગેહ ઇતરેમેં શખનમકે.

મહેરબાનું—નહીં શખનમ છે આંસું હંય હમારે ચસ્મે પુરનમકે

રિહાના—નાજે, નગમેં પે હય ઇના દિલકો

મહેરબાનું—સુનલે વોહ મેરે નાલએ દિલકો.

રિહાના—ચમનકી પેડીયોંપર એંટતે તાહસ દિરતે હંય

મહેરબાનું—ખિજાં, આતી હય અપની છસ્તસે માયુસ દિરતે હંય.

રિહાના—લતાફત કયસી ફવારેમેં ઓર કયસી રવાની હય.

મહેરબાનું—હમારે દિલએ તરસે લીયા ઉસનેબી પાની હય.

રિહાના—શુલાખ અપના દિખાતા હય કયા શખાંખમેં રંગ.

મહેરબાનું—હમારે ખુને છગરકા હય છે શુલાખમેં રંગ

રિહાના—અશસાસ ! જવાની ઓર છે જોશે નાતવાની.

### અશઆર.

ન દોદિલકો તુમ ઇજતેરાખ અપને હાયોં,

મિટાઝો ન ફસ્લે શખાખ અપને હાયોં.

મહેરબાનું—મિટતીહય જવાની મેરી તકદીરકે હાયોં

કુછ ખન નહીં પડતા મેરી તદખીરકે હાયોં

અખ ઉસ્કોહો આરામતો તકલીફ હમેં કયા.

દિલખિક ચુકા હય અપના જહાંગીરકે હાયોં

ફરજના—હુજુર

કુસુર આપ હમારા અગર મઆશ કરેં,

તો અર્જ ખિદમતે આલીમેં સાશ સાશ કરેં.

મહેરબાનું—કહોં કયા અર્જ હય છસ્કા ખયાન રજાં હય.

ફરજના—હુજુર મનસુર જે વજરખા હય. વોહબી તો આપ

પર દિલઘાઘા હય. આપકો શહજાદા જહાંગીરકા ખરકે, કયુ  
ધતના બ્યાદા હય સુરત સીરતમે વોહબી નેકે હય.  
હજારમે એકે હય.

મહેરબાનુ—

અશઆર.

હજાર હયકે દિલમેરા મેરે બસ મેં નહીં.

સીવાએ ઉરકે કિસી ઓરકે હવસમેં નહીં;

નહીં દિલ માનતા કમબખ્ત કયા ચારા હમારા હય,

છસે યહે પ્યાર કરતા હય વહી પ્યારા હમારા હય.

રિહાના— }  
ફરજાના— }

ગાના.

માન મચલ ન ચલ ચંચલ ચપલ દિલબર હય પરીયા,

મહેરબાનુ—કરો પાર જો બાયા સાંવરીયા કર શાદી આબાદી  
ઉનસે સુંદરીયા.

રિહાના—ફરજાના—શાન ફલકે તલકે હાંહાં ચમકે દમકે હાં હાં  
લટકે મટકે હાંહાં ઝટકે પટકે હાં હાં

મહેરબાનુ—નદિસલ ચીકનીયા બડી કુટની બડી જુતની ધધર ઉધર  
નજરીયા જયસે બુંદરીયા નાએ અટરીયા  
કુદે ઉછલ મચલ હાં

અશઆર.

કહાંતકે ધંકાર હોગા આખીર સિતમ કહાંતકે યહે દિલરખાકે.  
કબી તો દેખેગા બેકરારી કબી તો પુછેગા હાલ આકે.  
ફલકે મુસીબતકા સરપે ફુટે કરે વોહ વઘે હજાર ઝુટે,  
ખયાલ ઉરકા ન હમસે છુટે હજાર હો સામને બલાકે  
રહે ન અબ હમ કીસીકે કાખીલ કે લે ચુકા એક બેવશા દિલ  
ન મેરી સુરતપે હોના માયલ મજા ન પાઓગે દિલ લગાકે.

મનસુર—ખડે હંય ખિદમતમેં કબસે આકે જરાતો દેખો નજર ઉઠાકે  
મિઠા ચુકે બસ સતા સતાકે બને ગુનેહગાર દિલ લગાકે

ગાના.

ધરકમેં બેકલહુ મન હરવા જરા લાગો અય પ્યારી યહે ગરવા



ખપરાતે દુસ્ત દેડાલો દિલશાદ હોવે મતવાલો  
 તોરી જ્ઞાન બંદે જ્ઞાન અધ્યાદ કામ બનાવે મનશા મનકી પાવે  
 ચંદ્ર બંદનીયા ગોરી મોહનીયા મીર્ગ નયનીયાં ગુલલાલા  
 બન નુરમેં મહેરે બાલા છોકો આજ જલા.  
 આવો આવો હુઆઓ રીઝાવો જાના મીલે સવાળ દિલકો ધરકરવા.

મહેરબાનું—

અશઆર.

તુમ્હારે ઇશકકા મુઝપર અસર હોવે તો મંચ જાનું,  
 કોઈ સદમા જો મેરી જાનપર હોવે તો મંચ જાનું.

મનસુર—હકીકતમેં કયામત હોતા હય ઇસ દિલકા આજના,  
 પસન્દ આજાય લયલીકો ન કયું મજનું સા દીવાના.

મહેરબાનું—

મુ.ખમસ.

મકતુલકો જમાનેમેં કાતિલ અ.જ.જ. હય,  
 કાતિલકો તેજ તેજકો બિસમીલ અ.જ.જ. હય.  
 ગુલકો સદા ડુગાને ઇના દિલ અ.જ.જ. હય,  
 મજનુકો અપની લયલાકા મહમિલ અ.જ.જ. હય.  
 દિલમેં હમારે વોહ હય જો હર દિલ અ.જ.જ. હય.

મનસુર—

અશઆર.

સુદઆ દિલકા જરા હમકોબી સમજાને દો  
 જો હય દીવાના ખમાલ ઉરકા સનમ જાનેદો.

મહેરબાનું—મંચકું લડલા મેરે મજનુકો જરા આને દો  
 ખુબ ગુજરેગી જો મિલ બચકેજો દિવાને દો.

મનસુર—અબ ઉન્હેં આપકી પરવાહ નહીં

મહેરબાનું—હ કબી ઇશકમેં હોતા નહીં

મનસુર—મુસીબત આશીકીકી આતીરે ફરહદસે પુછો

મહેરબાનું—અસર ઉલજતકા શીરી કે દિલે નાશાદસે પુછો

મનસુર—બહોત નાલેકીયે ગુલને ખબર લી કુછ ન ખુલખુલકી

મહેરબાનું—ઉડી જુ બનકે ગુલશનમેં સખાહત આરિજે ગુલકી.

મનસુર—હુવા કયા કયસકા અન્જમ ઉશ્કત ઉરકો કહેતે હય,

મહેરબાનું—બની માત્રમ નશીં લયલા મુહુબ્બત ઉરકો કહેતે હંય.  
 મનસુર—આપકા જે ધરશાહ હય વોહ હમારેહી હસ્તે મુરાદ હય,  
 યા અની ઇસ્કે દોનો જાનિબસે હોતા હય. આશીકબી  
 માઅશુકકે લીએ જાન ખોતા હય.

### શ.એર.

શિર મેરે સાથ હે સાહબકી જદાએ કયું હંય,  
 હમપે હે જુદમ રકીજોસે વશાએ કયું હંય.

મહેરબાનું—હે ખાત જુરર હય ઓર યહી ઇસ્કો. મુહુબ્બતકા  
 ફસ્તુર હય. મગર જે અસરીસે હર શખ્સ મજબુર હય.

મનસુર—તો કયા હમારે ઇસ્કકા આપ પર કુછબી અસર નહીં.

મહેરબાનું—ઇસ્ક. જે ખેઅસર હો ઉરકા યહાં મુજર નહીં

મનસુર—જે અસર ઇસ્ક. વોહ કિસ્કા હય.

મહેરબાનું—આપ ખુદ જાનતે હંય ઉરકા હય.

મનસુર—

### શ.એર.

હસે તુમ ચાહતે હો લોગ હસે દીવાના કહેતે હંય,

મહેરબાનું—કહે દિવાના સખ હમ નાજે. માઅશુકાના કહેતે હંય.

મનસુર—ઓ હટ ધરમ ખેશરમ કયા ઇનસાફ ઇસીકા નામ હય.  
 જે તુ હસપર મરે ઓર વોહ તેરા ખયાલબી ન કરે.

મહેરબાનું—હે ખાત જુરર હય ઓર યહી ઇસ્કો. મુહુબ્બતકા  
 ફસ્તુર હય, ઇસ્કકા પાયા આપકે સમજમે નહીં આયા  
 અગર જહાંગીરકો મુજસે નફરત હય તો મુઝે ઇસ દર્દે  
 ફિરાકમે લજ્જત હય. જે આંખસે દુર હય વોહ દિલસે  
 નજદીક હય. જે હાલસે ખેખખર હય વોહ ખયાલમે  
 શરીક હય.

### મુખ.મસ.

ખોલકર ચસ્મે હકીકત જે મિલા એકસે એક.

તો જુદાં હો ન કબી હોકે જુદા એકસે એક.

મનસુર—ક્યા નિખાદેગા જામાનેમેં વધા એકસે એક.  
સહદેએ હહેરમેં એક દિલ નહુવા એકસે એક.  
દિલકે દો હર્ફ હંય વોહની હંય જુદા એકસે એક.

મહેરબાનું—જવ જવ મેરા સર ન ખપાવ (જાને ચાહના.)

મનસુર—કહાં જાતીહો જરા ઈધરની આવ.

મહેરબાનું—જવ ખખરદાર ! મુઝે હાય ન લગાવ.

મનસુર—અજી ખસ જ્યાદા ન સતાવ.

મહેરબાનું— ગાના.

તોરી મનકી કધુ ન પુરી હો આસ કાહે સતાએરે,  
મુઝપે સિતમ કાહે કરે જીયરામેં સોચ એરે.  
પાએ પાએ નાહી જીયાકી આસ છલકી ચલે ના તોરી ખતીયાં,  
દામનકી ખરાબ આખ જીન કીયા દીયા ચમક તાખ;  
ખીજલી છતીયાં તલમલાએ જાનકો જલાએરે.

શએર.

દિલ સતાના કિસી મજબુરકા હય કામ ખુરા;  
યાદ રખના કે હય ઈસ કામકા અંજમ ખુરા.

અગર તુમકો હમસે મિલનેમેં આર હય, તો હમેં બદલા લેના  
ક્યા દુશવાર હય. ( જાના મનસુરકા. )

મહેરબાનું— ગાના.

દુશમન મોરા ખન ખન દીનન રખન,  
ખાલા જોખન કરે ચયન હરન;  
દુનિયામેં કિસ ગજબકે આજાર,  
કહીં દુશમન કહીં આશક જાની;  
જુસ્કો તકત વોહ ન ડલે નયન.

( જાના જહાંગીરકા. )

અંશઆર.

ધંધર મુંહ ફેર મંચ કુરખાં મેરે અમ નવજવાં આશિક,  
તુ અપની મહેરબાનુંપર ન હોતા મહેરખાં આશિક;

જહાંગીર—

મેરા આશિક ન કોઇ ઔર ન મંચ ખુદ ના તવાં આશિક,  
મંચ ક્યા જનું કહાં મા અશુક હોતા હય કહાં આશિક.

મહેરબાનું—

સુખમસાત.

મુનાસિબ થાકે અપ પ્યારે અયાં હો રાજદિલ હમસે,  
છુપાયા આપને યું બદગુમાં હો રાજદિલ હમસે;  
મુનાસિબ હય ન જહિર જનો જાંહો રાજદિલ હમસે,  
રહે ગયરાંસે સરગોશી નિહાં હો રાજદિલ હમસે.  
યહે કુદરત હય હુવે હમ આજ ક્યા બે એ અતે બારાંમે;

જહાંગીર—

અબસ ના કામીયાં હંચ હમ સરીરા કામમે ઉસ્કે,  
ખલલ પડ જાયગા ધસ રાહતો આરામમે ઉસ્કે;  
કશસ ક્યા હય છુરી હમે એક દિન અન્જમમે ઉસ્કે,  
બહોત હુશીઆર રહેના તુમ ન આના દામમે ઉસ્કે.  
કહીં સૈયાદની ખુલખુલ હુવા હયે દોસ્તદારાંમે.

મહેરબાનું—

ગાના.

કાહે છોડે પ્યાર દિલબરરે આહે મોરે યાર,  
પ્યારારે સુખન મોરે જન તન મન સખી ડાં વાર;  
મનમે રન્જ કાહેકો કીનો તજે યાદ સારી દીનો,  
કંચ કયું છોડે હો મોરા ધ્યાન લાગારે મોહે મોહખાન.  
ઉધ ઉધરે કીની ખારજર.  
હમતો તુમપે જન હંચ દેતે નહીં દાદ હમારી લેતે,  
સખ તુમ કયસે છોકે આહ ન્યારી હય ચાહનેકી રાહ;  
ઉધ ઉધરે મંચતો જયહી હાર.

જહાંગીર—

સુસદસ.

મંચ નહીં હરગિજ જમાનેમે વશાકે વાસ્તે,  
દિલ ન મેરા ઔર ન મંચ હું દિલરખાકે વાસ્તે;  
તુમ વશાકે વાસ્તે હો યા જશાકે વાસ્તે,  
હુંદ લો કોઈની જુલ્મે ના રવાકે વાસ્તે.  
સુઝસે નશરત કીજીએ; ખસ અબ ખુદાકે વાસ્તે.

મહેરબાનું—

અશા.આર.

અય શુભે : ખુશરંગ વોહ રંગે વદા જાતા રહા,  
કયા હમારા આપકા વોહ વાસ્તા જાતા રહા;

જહાંગીર—કયા કહું દિલસે મુહબ્બતકા મંજા જાતા રહા,  
અયસા કુછ દેખા કે સારા હોસલા જાતા રહા.

મહેરબાનું—હાય આજ મુઝકો સાંખિત હો ગયા કે આપકો મેરા  
ખિલકુલ ખયાલ ન રહા.

જહાંગીર—ખેશક પહેલે તો મંપને સુના સુનાયા થા, મગર અબ  
પકીન કુવા કે મુહબ્બત કોઈ મી.જ નહીં. ઇસલીએ આપકા  
મુશકલી કોઈ અ.જ.જ નહીં.

શ.એર.

હસીં ખયાલે મુહબ્બત જરા નહીં રખતે,  
એ હંય વોહ ફુલ જો ખુએ વદા તહીં રખતે.

મહેરબાનું—

મુસદ્દસ.

કોઈ હોગા અયસા કે છરને દગા ફી,  
મગર મયને કયા આપકી હમ ખતાકી;  
અગર આપ ખિગડે તો હમ પર ખિનાકી,  
કસમ ખાકે કહેતી હું અપને ખુદાકી;  
નહીં મુઝકો આદત હમ હરગિજ જદાકી.

અખીયાત.

જહાંગીર—ઔરતોમે એ સિતમ ગારીયોંકે તૌરતો હય,  
ત સહી તુમ મગર ઇસ રંગમે ઔરતો હંય.

મહેરબાનું—એ હય કિસ મુલકકા દસ્તુર ખતલાએ બલા કોઈ,  
ખતા કોઈ કરે દુનિયામે ઔર પાએ સંજ કોઈ.

જહાંગીર—ખૌદયા જનકો ગુનાહોંસે ગુનેહગાર બને,  
જનસે ઉમ્મીદે વદાથી વોહ જશકાર બને.

મહેરબાનું—તો કયા આજસે મંપ નાઉમ્મીદ હો જાડ.

જહાંગીર—અલખતા જ્યસે મંપ. મુસમતસે નાઉમ્મીદ હો ગયા.

મહેરબાનું—કહ આપને મુઝે દીયાયા વાપસ લે લીજીએ.

જહાંગીર—વોહ કયા ચીજ હય બમાન કીજીએ.

મહેરબાનું—એ રમાલ જે મુહબ્બતકે કુલોમેં બસાયા યા મગર  
ધરમે વોહ ખશાયુ નહીં રહી. ઓર વયસી મેરી આબ-  
રહી નહીં રહી.

જહાંગીર—અહા કયા તુમ સાદિએ હસમત હો. ?

મહેરબાનું—કયા ફરમાયા ?

જહાંગીર—કયા તુમ હસીનબી હો. ?

મહેરબાનું—ધરકા મતલબ ?

જહાંગીર—ખુદાઈ ગુજબ કહરે આબ.

મહેરબાનું—એ કયસી તકરીર.

જહાંગીર—ખુબીએ તકદીર.

મહેરબાનું—પ્યારે જહાંગીર વોહ જમાના કહાં ગયા કયા ધરક  
રાયગાન ગયા.

જહાંગીર—હાં મંય કબી તુમકો આહતા યા.

મહેરબાનું—એશક પહેલેતો આપકા અયસાહી બમાન યા.

જહાંગીર—મગર કયા કાબિલે હતમીનાન યા.

મહેરબાનું—તો દગાખાજ કૌન કહેરા ?

જહાંગીર—વહી.

મહેરબાનું—વોહ કૌન ?

જહાંગીર—જસને એકકો મારા દુસરેપર જવારા.

મહેરબાનું—અય દિલઆરા એ કિસ્કે તરફ હય ઇશારા ?

જહાંગીર—ખયર અબ આપકે વાલિદ ઇમાનદાર કહાં હંય.

મહેરબાનું—અપને ખિલવત ખાનેમેં.

જહાંગીર—જહાં ઉન્કો કિસી તહ ખાનેમેં બન્દ રખીએગા. અગર  
ખુલજીએગે તો બન્દગાને ખુદાકો તકલીફ પહોંચાએગે  
અચ્છા લીજીએ અહાહ નિગેહબાન.

મહેરબાનું—મુઝે કયું છોડતે હો પ્યારે.

જહાંગીર—ચલ હટ જા કિનારે. (ચલે જાના જહાંગીરકા.)

મહેરબાનું— ગાના.

જીયા ઠાહે આહે સહેનારે,  
મર રહેના જીવન અગ સોહેનારે,  
સીના જલે આહે બાને ન જીતા સધયાં જો પીત નિખાહેના;  
આહતમેં ગમ સાથ લગે હંધ,  
રાહત પાના યહે આહેના ગાહેના મોહેનારે. (જાના.)

બાબ દુસરા. પરદા તીસરા.

મહેલ.

(સલમાનકા સહેરા બાંધે હુવે આના.)

સલમાન— ગાના.

કરૂં આજ દુલનસે મંચ શાદી હો હો હો,  
બનકે દુલાતનકે ટુલા મનસે બુલા ગમ સારા;  
સાંવરા સલોના પ્યારા પ્યારા હું ધરખારી,  
દુલનસે મીલન સજન મોહન આયે ખડે ઠાઠ બાકરો.  
શાદ શાદ બન દામાદ.

પાંચ સાત હોંગે બચ્ચે લડાલગા લાડ દાલ બાત દુંગા,  
બાવા બનુંગા પ્યાર કરૂંગા બેટા કરૂંગા ધરખારી.

હાં હમબી રાજ ભોજકે ભાષ, વજરેકે જવાંધ, મગર ન બિછોના  
હય ન ચાર પાષ, ફિરબી વાહરે હમ બાર હમારી કિસમત. કમબખ્ત  
સોતે સાતે અબ જાગે ઓર જાગેબી તો અયસે બે લાગે કે શીકારી  
કુતોડી તરફ, નાકકી સીધ વજરેકેધી ધર ભાગે. હત તેરેકી બહોત  
દિનોસે કહેના નહીં માનતી થી મગર મંચનેબી વોહ જાદુ ચલાયા  
કે મહેરબાનુંસે શાદીકા કૌલ લેકે આયા. ઓર વજરેસે તો કહીં  
સહેરા મંગાયા. ઓર દુલ્હા બનકે આયા. મગર ભાષ યહે મઆમિલા



ખણ ખેલ્ય હય. કે મેરી જોરકા ન કોઇ બાપ ઓર બાઇ દિર  
મંચ ફિરકા જંવાઈ. સસરી હય ન સસરા સાલી હય ન સાલા હય  
ન કોઇ આહનેવાલા હય. ખંપર બધ દેખા જમગા ઉસીકો સખ  
સમજ લેજે. યહી સુસરા યહી સાલા યહી બાપ ઓર યહી બાઇ  
મગર યહેબી કિસ કામકાકે ચાંવલબર નાતા ઓર ગાડીબર સગાઈ.  
વોહ મેરી લુગાઇ કિસનાજો. અઢાકે સાથ આ રહી હય. અખ જરા  
નયનોસે નયના લગાઈ ઇસકો લુભાઈ. હાય હાય યહેતો આંખ નિકા-  
લતી હય. પંચતરે સંભાલતી હય કહીં ખીજલીકી તરહ. ઝડપતો  
નહીં લગાએગી. મુઝે સુહા સમજકર ગડપતો ન કર જાએગી. (આના  
રિહાનાકા.) અય દિલજન બલુચિસ્તાન પુનેકે પકે તુઝે ખિલાઈ પાન.  
રિહાના—અરે મુવે મનહુસ ઇસ તેરી સુરતકો ઓર કહીં જાકે  
જલા મુઝે અપના કાલા મુંહ ન દિખા.

સલમાન—કયા મેરા મુંહ કાલા હય તો કહેર, ઇસ્કાબી એક  
મસાલેહા હય. ઘરકો જતાહું, ઓર વિલાયતી સાબુનસે  
ગોરા બન જતા હું. જખતો મુઝે પ્યાર કરેગી અપને ગલેકા  
હાર કરેગી.

રિહાના—અરે મુવે કિસલીએ સાબુનકી આખર ખોતા હય. બલા  
ધોણ. કહી ધોનેસે બછડાબી હોતા હય.

સલમાન—વાહ કયું નહીં હોતા, મંચને અપને હાથસે બછડે બનાએ  
ઓર વે અયસે બનેકે પુનેકે ધોડદોડમે જીત કર આએ  
ઓર ઇન્આમ પાએ.

રિહાના—વોહ કૌન ?

સલમાન—એક તો તુહી પહેલે કયસી લાતેં ઝાડતીથી લડતીથી  
મગર સલમાન કોચવીનને અયસે ચાબુક લગાએ કે સખ  
નાજો. નખરે સુલાએ.

રિહાના—મુવા દિહાતી કયસી ગપ મારતા હય શર્મબી નહીં  
આતી હય.

સલમાન—હાય અયસે દેલેકા ઘર મઢી હુવા જતા હય, અરે મેરી  
સુદખતકી ટોકરી જવાન છોકરી અગર તુ મુઝસે આજુદી

હોતી હય તો મયબી તેરી મુહબ્બતસે દરગુજર કરતા હું.  
ખાલીસ્તખાનકી ગટરમેં ડગલ રોટી ખાકર હુખ મરતાહું.

રિહાના—મેરી ખલાસે મેરી પયગુરસે પિછાડા છુટેગા. મુઝે ચમાર.

સલમાન—કયું અયબી બુલાતી હય : કયા નહીં, આંખસે આંખ  
મિલાતી હય યા નહીં, કુછ દાલ નહીં મલતી, અય દિલગન  
સફેકે, બકરેકા સવાસેર ગોસ્ત તુજપર ફરયાન.

રિહાના—હટ તુઝે બવાનીકી મેંટ ચદાઉ તેરા કલેજ ખાઉ, સચ  
હય લાતકા આદમી બાતસે નહીં માનતા ચમારકે દેવકે  
જુતોંહી કી પુગ આલિયે. (જુતી ઉઠા કર મારના.)

સલમાન—અરે બાપરે ઇસને છુરી મારી ખન્જર મારા. મોંક દીયા.

રિહાના—અરે તૌબા ! મંપને ઘે કયા નાદાની કી ઘે, મુવા કહીં  
ગમેતો નહીં પડેગા. શાયદ કલેજમેં જુતીયાં લગીં ને  
બેહુશ હોકર ગિર પડા.

સલમાન—(ખુદસે) જાં હાં ઘે ગલેપહુ. પ્યારકા અસર હીક હોગા.

રિહાના—અરે ઇરિકા કયા કહેકર પુકાર્ ?

સલમાન—અરે મીયાં ! મીયાં ! !

રિહાના—અરે મુવે.

સલમાન—તેરા બાપ !

રિહાના—અરે માટી મીલે.

સલમાન—તેરા દાદા.

રિહાના—અરે બાઈ.

સલમાન—અરે આઈ આઈ.

રિહાના—અરે બાઈ મુઝસે તકસીર હુઈ સો મુઝે મઆફ કર !

સલમાન—અરે દીવાની મંચ મર ગયા સો કયા મંચ મઆફ કરેં ?  
તુનેતો મુઝે જુતી જડી વોહ મેરે કલેજકે અડી. અરેરેરે.

રિહાના—કયા સચમુચ પેટમેં જુતી ખુસ મઘ ?

સલમાન—નહીં તો કયા મંચ ખુડ કહેતા હું, ઘે દેખ પહાં હય  
છગરકે અન્દર નિહાં હય. અરરર.

રિહાના—અળ રહે બાહિર કપસી નિકલેભી ?

સલમાન—મંચબી તો રહે સોચતા હું મગર એક તદખીર હય.  
અગર તુ મુઝે એક બોસા દેગી તો શાયદ ઉરકે અસરસે  
બાહિર નિકલે, નહીં તો મંચ મર જાઉંગા. જહનમમેં  
જાઉંગા. ખૂબીસોંદી પારલામેંટ બિઠાઉંગા. તુઝપર વારંટ  
નિકાલુંગા તુઝકો પકડ જીલાલુંગા અરરર.

રિહાના—(ખુદસે) ક્યા ઇસ મુવેકો બોસા હું કાલે કલોટેકા મુંહ  
ચાટું ! મર કયું નહીં જતા મુવા.

સલમાન—અરે ઓ કન્સટર, ઓ જમ્અદાર, ઓ હવાલદાર, ઓ  
મહેરબાનું અરે વાહવાહ રહે અચ્છી શાદી હુધ, શાદીકી  
ખરખાદી હુધ.

રિહાના—અરે ચુપા ચુપા ! યા ખુદા અળ કોઇ તદખીર જતા.  
(અનવરકા મએ દો આદમીઓંકે બુતોંકે લીખાસમેં આના.)

અનવર—અરે યારો દેખો મંચને જે આદમી કહાયા વોહ યહી  
હય, હોશીઆરો ખૂબરદાર હો જવ.

રિહાના—અરે બાઈ તેરે હાથમેં બોસા હું તો ન ચલે?

સલમાન—અરે હાથકા તો ક્યા બલ્કે નાકકાબી બોસા દે તો નહીં  
ચલે, રહેતો ગાલસે પટકી લગાઈ હય. ઇસ્કે અસરસે  
બાહિર નિકલે.

રિહાના—અચ્છા તો લે મુવે. ( સલમાનકા બોસા લેને ચાહના  
બુતકા આના. )

દોનોજુત—ખૂબરદાર ! બદકાર ! ! (સલમાનકા ખૌદસે કાંપનાં, રિહાના  
કાં બેહુશ હોના.)

સલમાન—અરરર રહે બલા કહાંસે આઇ ? કોન લોના ચમારી  
માઇ કે કલવા ખીર.

જુત—ખૂબરદાર અગર જરાબી નજર દિલાઇ તો સમજ લે કે તેરી  
કબૂ, આઇ ચલ સરસે સેહરા પૂગડી, ઉતાર.

સલમાન—અચ્છા મેરે સરદાર (સેહરા ઉતારના, અનવરકા પહેનના.)

અનવર—વાહ વાહ સુખ્હા, નલ્લાહ કયા સહેરા હય, ઓર સહેરેકી બહાર હય.

રૂઆઈ.

રોનક આલમ હય રહે ગયરતે ગોહર સહેરા.  
મોતીયોંકી કહી મોતીસે હય બદલ સેહરા.  
ખુશખુસે ઈસ્કી મોઅત્તર હુવા જતા હય દિમાગ,  
અલ્લાહ અલ્લાહરે રહે ટુલોંકા બના હય સેહરા.  
અબ મંય મસલેહતન સલમાન બન જતા હું,  
મતલબકા રૂપ બનાતા હું.

સલમાન—લો અબી એક મુરદેકા સવાલો જવાબ હોને ન પાયા  
ઓર દુસરા મેરા માં જયા કહાંસે નિકલ આયા ! અગર  
યહાંબી રશવતકા કામ હય. તો અયસે ક.ખરસ્તાનકો હમારા  
સલામ હય.

રિહાના—( હોશમેં આકર ) યા ઇલાહી રહે જુત કોન બદ ખિસાલ  
મંયને ખવાબ દેખા હય યા ખયાલ.

અનવર—અરે હાંહાં કહાં દેખા કયા દેખા.

શ.એર.

કદમ રખ સકે દેવ કયા જાન હય.

ખડા યાં તુમહારા હનુમાન હય.

સલમાન—અરરરર રહે જુટીયા હુબ ગઈ બન્દા ઇંધરહી લટકતા  
રહેગા. ઓર ઇન્કા કામ બન જાયગા. મગર રહે કહાં મરતા  
હય. કમખ.ખ જાનતા નહીં કે બન્દાબી સરપર કરન બાંધે  
ફિરતા હય. અરે બાઈ જાતાતો સહી રહે હરકત કયસી  
માર બધડુંગા ખુરેંકી અયસી તયસી. કયું કમખ.ખ નહીં  
માનતા દેખ કમર તક ગુસ્સા આકર રહે ગયા. ( સલ-  
માનકા મારને જાના જુતોંકા આનકર ડરાના. ) અરે અબ  
કયા કહું મેરી અમ્મોંકો ખુલાડં યા કુછ મંય અપની બહા-  
દુરી દિખલાડં ! અરે બાઈ મગર રહે કયા જાંજલ હય હુબે  
કોરા પિટે ઘડીયાલ

અનવર—અરે બાઈ અગર યુંહી છુટા રહેગા તો શોર મચાયગા.  
બહેતર હય ઇસ્કો રસ્સીસે બાંધો.

( ભુતોંકા સલમાનકો બાંધના. )

સલમાન—

શએર

પીટ પીટકે ગદડી અને ચોર લાખોં ખાએ ધાવ,

મુરગીને સંકટ સહે ચોર ખમ્મે ખાએ પુલાવ.

અનવર—કયું જોડુંકો પડાતે હો યા નહીં? નહીંતો તુમહી  
કા.જીજી બન જાવ શાદી રચાવ.

સલમાન—અમે મુ.જી જખાન અપની સંભાલ કિસકો જોડે બનાતા  
હય કંગાલ.

અનવર—અરે બુલ ગયા અમ્માજન! (આના ૪૨જનાકા.)

ફરજાના—પ્યારી કા.જી સા.હબ આતેં હંય, તૈયાર હોજાવ.

( આના કા.જીકા. )

કા.જી—આપકો મન્જુર રહે શૌહર નેક સિરાત હય ?

અનવર—

શએર.

મહેરમાનુંકી મહેરખાનીસે મિલતા હય રહે હાત,

તુમ કયા ઉનસે બદલેર હો જો કરતેહો અપસી ખાત.

કા.જી—કૌન હય ઇસ્કા વકીલ ચોર કૌન હય ઇસ્કા ગવાહ.

અશઆર.

બાપ મેરા હય વકીલ ચોર માં હય મેરી ગવાહ,

તુમકો ધન ખાતોંસે કયા જલ્દીસે પડેહો અખ નિકાહ.

કા.જી—ખુશ રહો દુનિયામેં તુમ સરસજન હો કુલો ફલો,

અનવર—રહે હમારા કામ હય તુમ મહાંસે બાગો ટલો.

( કા.જીકા જના. )

( રી.હાનાસે ) પ્યારી ઇધરતો દેખો.

શએર.

મુદદ્દ લાખ ખુરા ચાહેતો કયા હોતા હય,

મિગડી જાન જાતી હય જમ ફજલે ખુદા હોતા હય.

( સહેરા ઉતારના. )

રિહાના—કૌન મેરા પ્યારા અનવર ?

અનવર—અય મેરી રિહાના દિલબર.

સલમાન—અરે કોઇ આવ ચહે બદસરત આદમી મેરી આબર સેતા હય. મેરી જોડસે બગલગીર હોતા હય.

રિહાના—અય જાન મંય આપકો સમજતીથી સલમાન મગર કયા હીલા બહાના હુવા કિસ્તરહ યહાં આના હુવા.

અનવર—પ્યારી જબ મંયને તુમહારી શાદીકી ખબર પાઇ એક બીજલીસી તડપ મેરે દિલમેં આઇ વહીં મંયને ચહે ખાત અખરકો સુનાઇ અબ અપના ઉકઠ હો ગયા. કીસી ખાતકા ખટકા ન રહા. અય યારો ઇસે રાતબર યુંહી બંદ રખના. અગર છુટ જાયગા તો અપના સબ કામ બિગડ જાયગા.

સલમાન—અરે બાઇ અબતો સુઝે ઇસ મઠ્ઠીસે નિકાલો મેરે સરસે આદત ટાલો મંયને જો કબરસ્તાનમેં તુમહારી મસખરી-કીથી વોહ સુઝકો મંઆર કરો. મંય તુમહેં કુલોંકી આઠર ચઢાવેંગા તુમહેં બકરા બેટ હુંગા. આહેતો તુમ દોનો મેરે પાઉં પડો. (જુતોંકા સલમાનકો ઉઠાના સલમાનકા ચીલાના જુતોંકા લે જાના. )

બાબ હુસરા      પરદા ચૌથા.

રાસ્તા.

( સલમાનકા ગાતે હુવે આના. )

ગાના.

સલમાન— દેખો દેખો દુલ્હાકી ખુબ ગત બની,  
મીલી હુર ચઢા નુર.  
પડા ફન્દા જુલ મઘ શાદી હો હો,  
મઘ બની ભાગ ધરધના.  
રહા બના શંક કર ચના.  
શાદીકે એવજ બરબાદી.

વાહ વાહ અચ્છી શાદી હુઈ સુખ હાનલાહ વલાહ અયસા  
દુહાભી કહી દેખા હોગા કે નીચે સર ઉપર ટાંગ ન્યસે ભાંગમતીકા  
સ્વાંગ. અજી એ કહોકે જન સલામત અય ગઈ વર્તી શાદીકે ચેવજ  
કંઈની તૈયારી હોતી : આર સેહેરેકે બદલે કબર પર પુલોંકી આદર ચડતી  
શહજાદે સાહજતો ઇસ્કમે દીવાને બનકર દુનિયાકો ફરામોશ કર  
બયઠે આર નોકર આકર બુકે પ્યાસે અપને ઘર બયઠે.

શ.એર.

જન્દગી બરતો મરેયે જર પરતીકે લીએ,

અખ જહાંમે જતે હંય હમ કાઠા મસ્તીકે લીએ.

( આના મનસુરકા. )

મનસુર—અરે કયા હય સલમાન કયું ઇસકદર હય હયરાન.

સલમાન—

અશઅ.ર.

મુશ્લીસીને કરદીયા હયરાન હય,

જાં બલખ અખ બુકસે સલમાન હય.

નહીં અખ હુકમ હય સલમાનકો સરકારમેં આએ,

કે અખતો શાહજાદે બુતકે અવતારમેં આએ.

મનસુર—

ગાના.

ચુન ચુનસે ચુન કામ તુ,

દેખું દેખું હંગ તોરે છલ હુનર હુનર હાં બધયા હુખહુ.

કામ બખએગા દામબી પાએગા જાએગા બન નિહાલ,

ખુશી લાએગા મન કમાલ.

હુખ મીઠાએગા સુખ ઢિહાએગા જરસે મુદામતુ.

સલમાન—શરમાઈએ હૌસલેમન્દ દોસ્તકા બે ઇકરાર હય, ગુલામ

જનો દિલસે તૈયાર હય.

મનસુર—પકા ઇકરાર હય.

સલમાન—સચ્ચા કૌલો કરાર હય.

મનસુર—અગર કોઈ મુશ્કિલ કામ હો ?

સલમાન—પયસેકા ઇન્તેજામ હો તો હમમેં કામ અન્જામ હો.



મનસુર—અગર કોઈ ખુન કરના હો ।

સલમાન—

શએર.

ખુશીસે હન્દગી અપનીમે સારી ખરમલા કાઢું,  
અગર પપસા મિલેતો એક આલમકા મલા કાઢું.

મનસુર—અગર ખુન કરનેકે વક્ત હાથ થમ જાય. ઓર કિસી  
ખાતકા ખયાલ દિલમે જમ જાય. તો મુદતકી રકમ જાય.

સલમાન—

ગાના.

મારો સખકા હય સરદાર પપસા,  
કરે દુનિયામે સખકાર પપસા;  
કોઈ ખરએ જો દામ બને ઉસ્કાહી કામ,  
વહી પાવે આરામ દામસે હોવે કામ.  
દામસે પાવે નામ રહે પહલેમે ગર ચાર પપસા.  
જોઈ ખરએ પપસેકે હંધ હામીકારજી.  
લેના દેના હય જેવહાર પપસેકા ખ્યારા ખ્યારા હય દીદાર પપસે,  
સારા ખ્યારોમે હય ખ્યાર પપસેકા સબી સરકારો ફરખાર.  
બના આલમમે ચારોંકા ચાર પપસા,  
કરે નામી હજારોંમે ચાર પપસા ખ્યારા કયસા બના ચારો પપસા.

મનસુર—

મુખમસ.

મરહબા મરહોંકા અયરીહી લયાક્ત આહિયે,  
રહમ કુછ ન આહિયે ઓર ન મુરજ્વત આહિયે;  
કામ જીસ હજસે બને વોહી હિકમત આહિયે,  
હય ગદા વોહ શાહજર જીરકે ખજાનેમે નહીં,  
મુશ્લીસોંકી આખર સારે જમાનેમે નહીં.

સલમાન—શરમાધએ અબ જરકી લાલચસે રગોમે ખુનકા જોશ  
હય. અકસો હોશ ફરામોશ હય.

મનસુર—

મુસદસ.

સુનલે અય સલમાન મેરી ખાત સચ્ચી માન તુ,  
થોડીસી તકલીફ એક મુદતકી રાહત જાન તુ;  
હોના હય જરદારતો બસ ફકમ મેરા માન તુ,

પાકે દોલત દિલકે ફિર કરે અરમાન તુ.  
 ખુન કરના શાહજાદેકા મુઝે મનજુર હય,  
 કામ યહે કર દે તો તેરી મુશ્લીસી સખ દુર હય.

સલમાન—કોન શહજાદા જીરકે ખુનકા ધરાદા ?

મનસુર—શહજાદા જહાંગીર આશીકે, મહેરે બેપીર.

સલમાન— અળીયાત.

કયું કરાતે હો કિસી આશીકે દિલગીરકા ખુન,  
 ઔર શિર ખુનબી અયસા કે જહાંગીરકા ખુન.

મનસુર—કયુ. ન મનજુર હો ઉસ આશીકે નાદાનકા ખુન,  
 જીરકે બાધસસે હુવા હય મેરે અરમાનકા ખુન.

મુસદ્દસ.

સલમાન—અફસોસકી હય ખાત નમક જીરકા ખાઉ મંય,  
 યહે જર પરસ્ત હાય ઉસીપર ઉઠાઉ મંય.  
 મરજાઈ યહે ખમાલબી જો દિલમે લાઉ મંય.

અશઆર.

મનસુર—હો અયશ જીરમેકે હાસીલ સવાબસે બહેતર.  
 ગુનાહ વોહ હય હજારોં સવાબસે બહેતર.

સલમાન—અળખ સમજે જો શુગ્ને સવાબસે બહેતર,  
 મીલેગા કોઈ ન અહમકે જનાબસે બહેતર.

મગર યહેબી શરમાઇએ કયા અયસી બેબસી હય, જો ઇસ  
 જુદમ પર કમરે કરી હય.

મનસુર— શાએર.

નેક નામી નહીં અળ હહેરમેં દરકાર મુઝે,  
 કરતી હય આરજુએ ઇશકે ગુનેહગાર મુઝે.

સલમાન—અજ કયસા ઇશકે ઔર કિસ્કા ઇશક ?

મનસુર—મહેરખાનું મેરી મઅશુકા હોંકર જહાંગીરકા દમ બરે  
 ઔર મનસુર ગુનાહોંસે ડરે અયસા કિસીકી બલા કરે.

સલમાન—હાં અગર વસ્લહી મતલુબ હય તો આપકી ઔર ઉન્કી  
 મુલાકાત ખુબ હય.

મનસુર—મગર ઇસ્કા કયા મતલબ, રહે બાત તો ઇસે ના મરગુબ હમ.

સલમાન—અજ મંચ જી મેવાર ઇસ્કો કંજોમે લાનેકો તૈયારહું.

મનસુર—બસ બચ યહી અરમાન હય.

સલમાન—અજ રહે કામ તો આસાન હય.

મનસુર—આસાનકા કયા સામાન હય.

સલમાન—સુનિયે જો કુછ બયાન હય. જો આપ આજ રાતકો કંપરસ્તાન જાવગે, તો વહાં મહેરબાનુકો પાવગે. મંચ શહજાદે કે ઘોકેમે આપકો પહોંચાઈગા. મહેરબાનુસે આપકો મિલાઈગા આગે આપ જનો ઔર આપકા કામ.

મનસુર—તો બસ કીજીએ કામ લીજીએ ઇન્આમ. (જાતા દોનોંકા)

બાબ દુસરા

પરદા પાંચવાં.

મહેલ.

( વજીરો ફરશખકા ગુરતશુ કરતે હુવે આતા. )

ફરશખ.—અય વજીર જેનજીર કયું રહે સચ ગુરતાર હય. કે ઇસ ખતકા રાકીમ જહાંગીર હય.

વજીર.—જહાં. હુજુર.

ફરશખ.—( ખત પઢતા ) આસમાનકે સિતારે સુતબર હંચ યા સિયાહ. જયસા તેરે ધ્યાનમે આએ તસબુર કરના. આસમાન જમીન કે ગિર્દ ગરદીશ કરતા હય યા જયસા તેરે ખયાલમે આય સમજ લેના. દરિયાએ જ.ખ.ખારમે પાની મૌજુદ હય યા નહીં ઇસપર યકીન કર યા ન કર. રાસતીકા ફરીસ્તા સચ કહેગા યા નહીં. ઇસપર આહે શુખ્હ કર યા ન કર મગર મંચ તુજે દિલસે આહતા હું. ઇસમે કબી શુખ્હ ન કરના. રાકીમ આપકા હકીર ફકીર મુહબ્બતકા અસીર જહાંગીર. ( વજીરસે ) અય વજીર રૌશન જમીર કયા રહે બાત સચ હય કે જહાંગીર તેરી બેટી મહેરબાનુકે

ધસ્કમેં દીવાના દિલગીર હય. ઉસ્કે દિરાકમેં અસીર હય.  
અગર રહે સચ્ચી ગુફતાર હય. તો ધસ્કા સુખુત દરકાર  
હય કે શહજાદા જહાંગીરકા જુનુન હજરતે ધસ્કકી  
ખદોલત હય.

હુમાયુ—ઈસમેં કયા શકો મહેનત હય આપ જરા આડમેં  
પોશીદા હોકર મુલાહિજા. ફરમાઈએ મંય શહજાદેસે જુક  
છેડતા હું.

ફરરખ.—નહીં નહીં ઉફ ખુદા જાને કયા ખાત હય. કે જહાંગીરકે  
સામને આને ઔર ઉસસે આંખ મિલાનેકી મેરી હિમ્મત  
નહીં પડતી લેકીન આજ ઉસ્કી વાલીદા ખુદ મલેકા ધસ્કે  
ઈન્દીયા લેને તખલીએમેં ગુફતગુ કરનેકો આયેગી. મુઝે  
યકીન હય કે વોહ અપને ફરજાન્દકા રાજ મુઝસે છુપાયગી  
મેરે હુમાયુ રસ્કે ફલાતુન ઇસ દુનિયામેં ફકત મંય તુમકે  
ખયરખવાહ પાતાહું. મુઝે યકીન હય, કે તુમ ઉન્કી ગુફતગુ  
સુનકર મુઝે સુનાવગે. ઔર અપના મમતુનો મશકુર ખનાવગે.  
( ફરરખ કા જાના, આતા જહાંગીરકા. )

હુમાયુ—કહીયે હુજુર મિજાજે આલી.

જહાંગીર—લાઉઆલી.

હુમાયુ—હુજુરને ગુલામકો પયયાના ?

જહાંગીર—ખુબ પહેયાના અચ્છી તરહ જાના.

હુમાયુ—મંય કૌન હું ઔર આપ કિસલીએ ખામેશ હંય ?

જહાંગીર—આપ ગન્દુમનુમા જવ ફરોશ હંય

હુમાયુ— અશઅર

ખયર ખવાહોંપર જો હય ના મહેરબાની આપકી,  
ખદતી જાતી હય ખહોત અખ ખદગુમાની આપકી.

જહાંગીર—મેરે હકમેં વાકઈ દોનોંકી હાલત એક હય,  
મહેરબાની આપકી ના મહેરબાની આપકી.

હુમાયુ—કયું રહે પરીશાની કિસલીએ.

જહાંગીર—આખીર યે બેઘમાની કિસલીએ?

હુમાયુ—યે કયા એઅતેબાર હય.

જહાંગીર—આપ બડે, ઇમાનદાર હય.

હુમાયુ—યેતો હુ.શુરકી ક.દ્રદાની હય.

જહાંગીર—હુ.શુરકી નહીં બડે હુ.શુરકી મહેરબાની હય. બસા  
શયતાનકે ઘરકે વલી આપકી એક લડકીભી હય ના ?

હુમાયુ—વોહ તો હુ.શુરકી કનીજ, હય.

જહાંગીર—કનીજ, નહીં બલકે હરદિલ અ.જીજ, હય.

હુમાયુ—ઇસ્કે કયા માઅની ?

જહાંગીર—લામઅની સુરજકી જોતસે આઇનેકી ચમક જમાદા  
હોતી હય, જરા ઉસ્કો આફતાબકી રોશનીસે બચાઇએગા.  
વર્ન પચતાઇએગા.

હુમાયુ—આપકો ઉસ્કી બલાઈ ઔર ખુરાઇસે સરોકાર કયા ?

જહાંગીર—ઔર કુછ ખયાલ તો ખુદા ન કરે હમદર્દીએ હુસ્ન  
શુર હય.

હુમાયુ—તો કયા ઇસકા હુસ્ન તબારકત હય?

જહાંગીર—યેતો આપકા હુસ્ને જાન હય.

હુમાયુ—ઇસ હમદર્દીકા મતલબ?

જહાંગીર—મદગાને ખુદાકા ફર્જ ન કે ઇસ્કકા મર્જ.

શ.એર.

નેકી કરકે નેકકો બદલેકી નહીં આસ.

દામ ન માંગે કીસીસે ફુલ જો દેવે આસ.

હુમાયુ—મંય સમજતાયા કે હુ.શુરકો મર્જે ખ.ફકાત હય. મગર  
ઇસ જીનુનમેં આલી દિમાગીકા ધ્યાન હય.

જહાંગીર—યેતો કયા આલમેં જીનુનમેં મેરી તબીઅત બદલ  
સકતી હય, 'ઈ.ખયાલસ્તો મહાલસ્તો જીનુ'. સોનેકો કિત-  
નાહી જલાવ જલકર અપની ઉમ્મસ ન છોડે. કાલ્દુમેં  
પિસ જામ ઉખ પિસકર અપની મિઠાસ ન છોડે.

હુમાયુ—હુનિયાદારોંકી તખ્તીઅ.તકા કયા એઅ.તેબાર હય. જખ કોઈ દિક્ક.ત પેશ આતી હય. તો દોરન નિયત બિગડ.જતી હય.

જહાંગીર—વોહ તુમ જખસે રકાખી મજ.હજ વાલે જ.શાન હ'ય જસ્કા દોલતકી લાલચસે ધંતેહાન હય.

શ.એ.ર.

હલહી જ.રહી ન તજે ખટરસ તજે ન આમ,  
સેહુ નિત ગુન ન તજે ન ઓગુન તજે ગુલામ.

હુમાયુ—મતલબકે વાસ્તે જો ન હો વોહ થોડા. હય.

જહાંગીર—

શ.એ.ર.

બશર અપના અચ્છા ખુરા દેખતા હય.

બદી ઓર નેકી ખુદા દેખતા હય.

હુમાયુ—કીસી ઓરકોબી આપસે મિલનેકા ધસ્તેયાક. હય.

જહાંગીર—વોહ કોન મુબતિલાએ શિરાક. હય.

હુમાયુ—કિસીસે કુછ કોલો કરાર હય.

જહાંગીર—દીવાનોંકા કરાર બેકરાર હય.

હુમાયુ—મહેરબાનુંસે.

જહાંગીર—ના મહેરબાનોંસે બસ જાને દીજીએ. ઇસ બેવકા કૌમકા જીક ન કીજીએ.

હુમાયુ—ચહેતો આપકા ગુમાન હય. કિસીસે મિલનેમેં કયા તુક-સાન હય.

જહાંગીર—કયા આંખોંકા પાની દલા જો બરમલા બેટીકા મેલ મિલાપ અચ્છા જાના અગર ચહે પેશા ઈખ્તેયાર કીયા હય તો કોઈ દોલ્લતમન્દ તલાશ કીજીએ યા બડે. હુ.જુ.રસે ઉંકે.દકી દરખાસ્ત કીજીએ.

હુમાયુ—( ખુદસે ) ચાહે દીવાનાહી કયું ન હો, મગર ગજબની ચુટકીયાં લેતા હય. (જહાંગીરસે) આપકા હર એક જવાબ દન્દાને શકન હય.

જહાંગીર—મગર ખુને ના.હ.કકા જવાબ આ.કી હય.



હુમાયુ—ખુને નાહક કયસા?

જહાંગીર—જસે હાસિલ હુવા પયસા.

હુમાયુ—તદસીલ વાર ફરમાધએ.

જહાંગીર— મુખ્ય મસ.

મેરી તખ્ત મહનુપે હોતા હય જહિર,

મેરે કલમે મજનુપે હોતા હય જહિર.

કિસી શખ્સ મલકપે હોતા હય જહિર,

શદ્દક બનકે ગરદુપે હોતા હય જહિર.

એ કિસ કુસ્તએ બેગુનાહકા લહુ હય.

હુમાયુ—મંયતો આહતાયા કે આપકો ઇસ આવારા ગરદીસે બચાઉ હવા ઔર ધુપકી શીદતસે બચાઉ.

જહાંગીર—તો કયા મંય કલમે ચલા જહા, નહીં અબી દેર હય એ બાત જરા મુશકીલ હય બડે બડે અરમાનોંકા દરિયા હાયલ હય.

હુમાયુ—આપકી વાલિદાકો આપસે મિલનેકા ઇસ્તેયાક હય, જરા ઉન્કોંબી અપની સરત દિખાધએ આહતી માંકી યાદ દિલસે ન બુલાધએ.

જહાંગીર— દાહરા.

માત પિતા સબ નામકે હંય એ દુનિયાકા સબ ઝંઝટ હય,

આન બસા જસ ઘાટપે હય વોહ ઘાટ નહીં હય પરઘટ હય.

હુમાયુ—માં બાપકા હક બુલાના જ બલાના કયા આપને ખિલાઈ શરીઅત ન જાના આપ યહીં ઠહેરીએ મંય ઉન્કો બુલાલાતા હું.

જહાંગીર—બહેતર જાધએ, બુલાધએ.

( હુમાયુંકા જાના, મલેકાકા આના. )

મલેકા—હા હા પ્યારે જહાંગીર કયા હાલ હય કિસ તરફ ખયાલ હય, કયા મલાલ હય.



જહાંગીર—

શ.એ.ર.

ખતલાઈ કયા ને દિલપે રહે રન્ને મલાલ હય,  
ખુદ દેખીએ ફકીરકી સુરત સવાલ હય.

મલેકા—ખેટા તુમને અપને બાપકો બહોત નારાજ કીયા.

જહાંગીર—અમ્માંજન આપને મેરે બાપકો બહોત નારાજ કીયા.

મલેકા—હંય રહે ચુસ્તા ખાના જવાબ ?

જહાંગીર—હંય રહે ખેહુદા સવાલ ?

મલેકા—અય લડકે રહે આજ હય કયા ?

જહાંગીર—અય ઇસમતદાર ઔરત રહે આજ હય કયા ?

મલેકા—કયા તુમ મુઝકો ભુલ ગયે.

જહાંગીર—કયા અચ્છા હોતા ને મંય આપકો ભુલા હોતા મગર  
મેરે દિલપર નકશે કલહજર હો ગયા આપ મલેકા હંય  
આપ અપને દેવરકી ખીવી હંય આપ મેરી માં હંય યા-  
અની આપ મેરી માં નહોતી તો બહોત અચ્છા હોતા.

મલેકા—જહાંગીર મુઝે પહેચાનો મેરા અદમ માનો.

જહાંગીર—અય સાહેબે ઇસમત ખાનુ આપ કિસ આરામગાહમે  
હંય. કાલિલો મકતૂલ સમ મેરી નિગાહમે હય.

મલેકા—(ખુદસે) ખયર રહે તો કુછ રંગ ખેરંગ મા અલૂમ હોતા  
હય. ( જાહિર. )

શ.એ.ર.

કુછ મરતમેપે અપને બડોંકે નજર નહીં,  
મંય કોન હું તુમહારી તુમહેં કુછ ખખર નહીં.

જહાંગીર—મુઝે ખુબ અચ્છી તરહ ખખર હય કે આપ અપને  
દેવરકી ખીવી હંય ઔર મેરી ચાહતી ચચી હંય.

મલેકા—

શ.એ.ર.

હુવા હય સિલસિલા કિતના જુનુંકા ખખત સામાંકા,  
રઝુ તારે હયાસે ચાહિયે ચાકે ગરેખાંકા.

જહાંગીર—

મુસદ્દસ.

હજાર અફસોસ છોડી આપને અન્દાજસે ચલના,  
 રહે ખાતે મક્કી મરહૂમ સર અફરાજસે ચલના.  
 મેરે આગેહી તુમને ઇસમતો આગાજસે ચલના.  
 મેરેહી સામને દામત ઉઘાકર નાજસે ચલના,  
 રહે ફિર મુજહીસે ઉલટા ગિલા આકે ગરેખાંકા.

મલેકા—

અખીયાત.

જુતું હય કયા સાંપ આસ્તીકા, ન ખૌફ દુનિયા ન ખૌફ હીંકા,  
 અજળ હય નકશા દિલે હજીકા, ન તુમને રખખા મુઝે કહીંકા.

જહાંગીર—

જુતુંસે કયા ન હો કલ્મે મુજતર, ફરેખે દુનિયા હય રહે સરાસર,  
 હય ખુને નાહકસે દિલ મુકદ્દર મગર રહે હય ફયસલા ખુદાપર.  
 કરીખ હય અખતો રોજે મહશર, છુપેગા કુસ્તેકા ખુન કયુંકર,  
 જો ચુપ રહેગી જખાને ખન્નર લહુ પુકારેગા આસ્તીકા.

મલેકા—જહાંગીર તેરી આંખોંસે મુઝે ડર માઅલૂમ હોતા હય.

જહાંગીર—આહ મંય ઉન આંખોંસે ડરતા હું જીસ્મે ખેશરમીને ઘર  
 ખનાયા હય. મંય ઉસ દિલસે ખૌફ કરતાહું જીસ્મે ખૌફે  
 ખુદા દિલસે જુલાયા હય. આહ લાઅનત હય ઇસ દુનિયા  
 મક્કાર ઐયાર પર જો એક શહિશાકે લિખાસમે અહેલે  
 ખખીસકી આંખોંમે સમાઈ હય.

શાયર.

યગાના જનકે દુશમન હુવા યગાનેકા,

લહુ સુદયદ હુવા ઇસ કદર જમાનેકા.

મલેકા—જહાંગીર તેરી હાલતસે મુઝે ખૌફ આતા હય મંય જાતીહું.

જહાંગીર—જરા હહેરીએ દમ લીજીએ મંય આપકા એક આપના  
 દિખાતા હું જીસ્મે જલમો મજલુમકી તસવીર હય. અખ  
 મેરા વક્ત અખીર હય. (શાહે મરહૂમકી તસવીર દિખાના)  
 દેખીએ ઇસ તસવીરકો મુલાહિજા કિજીએ મેરે વાલીદે  
 મરહૂમકી તસવીર હય. દેખીએ કયસી સમજતો જમરદકી

નશાની કે વોહ સુલતાન જમશીદ ફરેદુન નૌશીરવાની ઘસે દેખકર દિલ તઅજીમ બળ લાના ચાહતા હય. એહી આપકા અબ્વલ શૌહરયા (ફરરખકી તસવીર દિખાના.) ઔર અબ્બ હે આપકા શૌહર હય. કે અપને હકીકી બાધ શૌલાહકો ખા લીયા હય. ઉસ્કો નહસ કદમોંકે તલે દળા લીયા હય. દેખીએ ઇસ તસવીરકે સામને હે કયસી સજતી હય. જયસી માહે રૌશનકે સામને શમેતારીકે ગુલાબકે સામને, ધતુરેકા ફુલ અપને બાધકા ખુન કરનેસે ઇસકી સરતપર ફિટકાર બરસ રહી હય. નજીસ રહ. ઇસકી મગશીરતકો તરસ રહી હય.

મલેકા—અરે હહેર ! હહેર ! કયા કરતા હય ?

હુમાયુ—( પરહેકે પીછેસે ) અરે દૌડો, દૌડો, કોઈ બચાવ.

જહાંગીર—હય હે પરહેકે પીછે કિસ્કી અંવાજ હય, કયા કોઈ ગમ્માજ હય. ( જહાંગીરકા પરહેકે અંદર જના, આર હુમાયુકો કતલ કરના. )

હુમાયુ—હાય માર ડાલા ખુદાયા હે કયા કહેર આયા. ( આના જહાંગીરકા. )

મલેકા—જહાંગીર જહાંગીર.

જહાંગીર—ચુપ ! ચુપ !

### મુસદ્દસ.

મલેકા—હય હય મેરે અદલાહ ઇસ આદતસે બચાના.

જહાંગીર—અસ ખયર ઇસીમેં હય કે ગો.ગા. ન મચાના.

હુમાયુ—હોતા હય નજરમેં મેરે તારીક જમાના. ( મરના હુમાયુકા. )

મલેકા—અબ્બ એક ખુન તો કીયા અબ્બ તેરા કયા ઇરાદા હય ?

જહાંગીર—કયા હે ખુન ઉસ ખુનસે જાયાદા હય.

મલેકા—તો કયા મુઝકો મારેગા.

જહાંગીર—મજબુરહું ઇન્જાત નહીં ( હુમાયુકી લાશકો દેખકે ) કાત હય તું ? કમખત પાજી રસીયાહ મંચતો સમજતાયા તેરા જહાંપના હય. ખયર અય નાપાક જહન્મકી ખોરાક

ਆਪਨੇ ਜੇ.ਛਾਕੇ ਵੀਐਭੀ ਡੋਧਿ ਜਗੇਛ ਤਵਾਸ਼ ਕਰਨਾ (ਮਲੇ-  
ਖਾਸੇ) ਆਪ ਕਥੁੰ ਖਸਕਦਰ ਝਰੀ ਜਾਤੀ ਛੰਧ. ਆਪਕਾ ਫਿਲਤੋ  
ਅਧਸੇ ਨਜ਼ਰੋਂਕਾ ਆਈ ਛੰਧ. ਛਰ ਮੀਤਕੇ ਆਘਾਦ ਸਾਈ ਛੰਧ.

ਮਲੇਕਾ—

ਮਸਨਵੀ.

ਤੁ ਜੇ ਕਹਤਾ ਛੰਧ ਅਧਸੇ ਸੰਪ੍ਰਤ ਕਵਾਮ.

ਅਧਸਾ ਘੜ ਮੁਝਸੇ ਕਥਾ ਛੁਵਾ ਛੰਧ ਕਾਮ.

ਪੁਛਤੇ ਸ਼ਰਮ ਕਥਾ ਨਹੀਂ ਆਤੀ,

ਤੁਛੇ ਕੁਛਭੀ ਛੰਧਾ ਨਹੀਂ ਆਤੀ.

ਭੀਯਾ ਘੜਕਾਰ ਤੁਨੇ ਕਾਮ ਘਰਾਘ,

ਭੁਰਸੇ ਛੋ ਆਰੇਤੋਂਕਾ ਨਾਮ ਘਰਾਘ

ਤੇਰੇ ਆਘਸਸੇ ਆਰੇਤੋਂਕਾ ਸਦਾ,

ਸ਼ਰਮਸੇ ਦੇਖਨਾ ਪਛੇ. ਨੀਯਾ.

ਘਾਕ ਤੁਨੇ ਭੀਯਾ ਸ਼ਰਾਫ਼ਤਕੇ

ਛਾਗ ਤੁਨੇ ਲਗਾਯਾ ਖਸਿਮਤਕੇ,

ਯੋਗਛ ਛੇਰੇਮੇਂ ਵਸਾਛਾਰੀ

ਛੇਕ ਗਛ ਪਾਕ ਛਾਮਨੀ ਸਾਰੀ,

ਤੁਨੇ ਮਛਕਾਰਛੀ ਛੰਧ ਮਛਕਾਰੀ.

ਛੋ ਮੁ.ਛਘਘਤਕਾ ਨਾਮ ਘੀਮਾਰੀ,

ਰਸਮ ਸਾਈਕੇ ਵ.ਕਤ ਕੀਤ ਨਿਆਛ.

ਛੋ ਗਯਾ ਰਵਾਂਗ ਆਰੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਆਛ.

ਮਲੇਕਾ—ਰੁਛਮ ਕਰ ਜੁਛਾਂਗੀਰ ਰੁਛਮ ਕਰ, ਮੰਧ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਛੁੰ.

ਜੁਛਾਂਗੀਰ—ਮੰਧ ਸ਼ਰਮੀਛਾ ਛੋਤਾਛੁੰ ਕੇ ਜੇ. ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਛੰਧ. ਅਘ ਵਛੀ

ਮੇਰੀ ਚਘੀ ਛੰਧ. ਜੁਛਾਂ ਗਮ ਛੋਨਾਥਾ ਵਛਾਂ ਸਾਈ ਰਘੀ ਛੰਧ.

ਮਲੇਕਾ—ਘਸ ਕਰ ! ਜੁਛਾਂਗੀਰ ਘਸ ਕਰ ! ਮੇਰਾ ਕਵੇਜ਼ ਮੁਂਛਕੇ ਆਤਾ ਛੰਧ.

ਜੁਛਾਂਗੀਰ—ਕਥਾ ਆਸਮਾਨੋ. ਜੁਘੀਨ ਘੀਛਨਾਕ ਛੰਧ. ਕਥਾ ਝਰੀਸ਼ਤੋਂਕੇ

ਛਾਨਮੇਂ ਆਵਾਜ਼. ਜਾਤੀ ਛੰਧ ਕਥਾ ਮੀਤ ਆਤੀ ਛੰਧ ?

ਮਲੇਕਾ—ਘੇਟਾ ਤੇਰੀ ਆਤੇ ਮੇਰੇ ਫਿਲਮੇਂ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰਛੀ ਤਰ.ਛ ਝਿਰੀ ਜਾਤੀ ਛੰਧ.

ਜੁਛਾਂਗੀਰ—ਘੋ ਘੁਨੀ. ! ਘੋ ਛਗਾਘਾ. ! ਮਾਛੀਕੇ ਤ.ਘੋ ਤਾਜ ! ! !

ਮਲੇਕਾ—ਛੇਕ ਕਿਸ.ਕਦਰ. ਵਛਸ਼ਤਕਾ ਜੇਸ਼ ਛੰਧ. ਅ.ਕਵੇਛਾਛੋਸ਼ ਝਰਾਮੋਸ਼

હય. અરે કોઈ જાવ અ. ખરકો ખુલાવ.

જહાંગીર—ચુપ ન ચુપ । ।

(જહાંગીરકા મલેકાકો મારને જાના, રૂઢકા જાહિર હોના.)

રૂ.૬—અય મુ.હાદિ.જે જાન ફલકી મુઝકો અચા લો અપને પહેલુમેં  
ધુપાલો.

શ.એર.

અ.ડા અ.જામ હય રહે જુસ્મ નાતવાં કે લીએ  
રહા હય જુ.જવ બદન સિદ્દિ ધમતેહાં કે લીએ.

જહાંગીર—ખયર હય હુજુરને કયું તકલીફ ઉઠાઈ.

મલેકા—હાય ખુદા જાને મેરા દિવાના કિસ્સે આતે કરતા હય.

જહાંગીર—

શ.એર.

ત.અમીલે હુકમ શાહસે મંચ ગફલત શ.આર હું,  
અ.અ માલે કાર પર મંચ બહોત ઉસ્તવાર હું.

રૂ.૬—શાખાશ મેરી રજોંકે પાક ખુન અપના ધરાદા ન તો.ડના, ઉસ  
મકતુલ આપકે કાતીલકો ન છો.ડના.

જહાંગીર—

સુસદ્દૃસ.

ધરાદા તોડુતો જન્નતકા ખોસ્તાં ન મિલે,  
જો અયશ ચાહુતો ફિર અયશ જાવેદાં ન મિલે.  
પિદ્દરકે જુસ્મસે રહે જુસ્મ નાતવાં ન મિલે,  
યહાં જો તાલિએ ધશરત હો તો વહાં ન મિલે.  
જહાંમેં રૂ. મેરી મરકેલી કરાર ન લે,  
જો અપને આપકે દુશમનકા સર ઉતાર ન લે.

રૂ.૬—શાખાશ.

શ.એર.

જ.જા કહ્વાહ પાગન્દે મુ.કદર અયસે હોતે હંય,  
જો હય શમશીર અસલી ઉસ્કે જોહર અયસે હોતે હંય.

જહાંગીર—અય સુલતાન આ.લીશાન. ( ગાયબ હોના રૂ.૬કા. )

મલેકા—હાય મંચ દેખ દેખ કર કુદતી હું યહે તેરા કયા હાલ હય.  
કિરસે સવાલો જવાબ હય.

જહાંગીર—

શ.એર.

ચસ્મે ખુલખુલસે તમાશાએ ગુલીસ્તાં દેખો,  
મેરી આંખોંસે મેરે બખ્ષકા સામાં દેખો.

મલેકા—દહાં હય વોહ સામાન મુઝસે તો કર બયાન.

જહાંગીર—વોહ કાલિબ બેબાન હસ્મે નાતવાં.

મલેકા—આખિર કહાં.

જહાંગીર—દેખો વોહ કોન જાતા હય?

મલેકા—હાયરે તકદીરકા લીખ્યા જહાંગીર તુને મેરે દિલકે દો કુકડે  
કરડાલે.

જહાંગીર—હાં ઉસમેંસે એક નાપાક કુકડા ફેંક દીજીએ, ઓર  
દુસરા ખુદાકે હવાલે કીજીએ.

મલેકા—યહે દીવાના હુવા હય ખુદા જાને જોશે જીનુંમેં કયા બક  
રહા હય.

જહાંગીર—અમ્માજાન આપ મુઝે દીવાના ન સમજે, મંચ સ્થાના  
હું, યહે તુમહારે પાપકે બદૌલતસે મેરે આપકો ઇસ મુજરસીમ  
જામેમે દો મરતબા આના પડા ખયર શુજસ્તારા સલવાત  
આમન્દારા એહતિયાત, અબ દરગાહે ખલાહીમેં તૌઆ કીજીએ  
ઓર ઇસ બદકારકી બીખી કહેલાના છોડ દીજીએ, ઇસ્કી  
જવજીવતકા રિસ્તા તોડ દીજીએ જબ મંચ આપકો વરા-  
દાર જાનુંગા. તો સચ્ચી વાલિદાહી તરહ અદબ બજા લાઉં  
ગા. ઓર આપકે કદમોંમેં સર ઝુકાઉંગા.

( જહાંગીરકા દો જાનું બચઠના. )

ટેબલા.



## બાબ દુસરા પરદા છઠ્ઠા.

## ક.બરસ્તાન.

( મહેરબાનું મએ સલમાનકે આના. )

મહેરબાનું—

ગાના.

પીયુ મીઠનકી બતીયાં સુન આઇ હું મંચ રતીયાં

ધર છોડા દરછોડા હય આજ

પ્રેમકી લાગી મોહે એ દિલપાર ગઇ હય કતીયાં.

કારી લાગે બારી લાગે રચનન દુશમન બની;

મન ધબરાવે જીયા અકુલાવે શટે છતીયાં.

અય સલમાન છે ક.બરસ્તાન વીરાન મગર મેરી તો દેખકે  
જતી હય જન.

## શએર.

જહાં તારીક હય તજરોમેં વહશત બદતી જતી હય.

બદન થરરા રહા હય દિલકી વહશત બદતી જતી હય.

સલમાન—આપ ઈસકદર ન ધબરાઇએ, જરા સખ શરમાઇએ મંચ  
જતાહું આર આપકી ઉન્કો ખબર પહોંચાતાહું.મહેરબાનું—તહીં, તુ ન જા, મંચ અકેલી રહેજાઉંગી તો ઓર  
જીયાદા ધબરાઉંગી.સલમાન—લીજીએ વોહ આએ હો ઇમ્મજત તો બન્દા જાએ. (આના  
મનસુરકા, જના સલમાનકા. )

મહેરબાનું—અહા પ્યારે જહાંગીર આજ છે મેરી કયસી તકદીર.

## શએર.

તજજે બીમાર જો અય રક્કે મસીહા દેખી.

આજ કયા આપને જતી હુઇ દુનિયા દેખી.

મગર છેતો બતલાવ, ઈસ અધેરી રાતમેં મેરા ખુલાના કયા  
જુર થા શાયદ ઇમ્તેહાન મન્જુર થા કયું આપ મુંહસે નહિ  
બોલતે જાના કયું નહીં બોલતે.



મનસુર—અરે ઓ જહાંગીરકી આહનેવાલી, વોહ દીવાના તો કાસોં દુર હય. યહે તેરા આશીકે, સાદિક, મનસુર હય.

અશઅ.૧૨.

પુ.શા નસીબકે માઅ.શુક. બેખ.બરસે મિલે,  
જ.બાં જ.બાંસે મિલે ઔર નજર નજરસે મિલે.

મહેરબાનું—ખિતાબ હમકો જો માઅ.શુક.કા ઇધરસે મિલે,  
જવાબ સાઃ હરએક ખાતકા ઇધરસે મિલે.

મનસુર—

મુખ.મસ.

અ.જીબ હાલ દિગર શું હય ક.દમ મ.હ.જુંકા.  
શુમાં હય આપ કે મજનુંપે સબકે મજનુંકા.  
ઇધર ઉધર લીએ દિરતા હય દૌર ગરદુંકા  
અમ્.દી કઅ.બેમેં નાકુસ દહેરમેં ડુંકા.  
કહાં કહાં તેરા આશિક, તુજે પુકાર આયા.

મહેરબાનું

અશઅ.૧૨.

આપ જો સોએ હંય વોહ ખાત હય ઇમકાનસે દુર,  
હસ્તે શુસ્તાખકો રખીએ મેરે દામાનસે દુર.

મનસુર—યાદ રખના જો રહા અબલી મંય અરમાનસેં દુર.  
જાનલી મેરી ન હોવેગી તેરી જાનસે દુર.

મહેરબાનું—ક.લસે મૈરે બર આએ મેરે કાતિલકી મુરાદ  
ગયર મુમકિન હયકે પુરી હો તેરે દિલકી મુરાદ.

મનસુર—ઇન્કાર મુઝસે કરતીહો અય જાન કિસલીએ ?

મહેરબાનું—હય મુરદા દિલસે વસ્લકા અરમાન કિસલિએ ?

મનસુર—મુઝસા તુમહારા આશીકે, દીવાના કોઇ નહિ,

મહેરબાનું—મુઝસાબી બેક.રારો પરશાન કોઇ નહિ.

મનસુર—જુરકા દિલ દુજ.દીદા નજરોંસે છીના હંય, ઉરકો જલાના  
સતાના કૌનસા કરીના હય.

મહેરબાનું—દેખ મનસુર જહાંગીર આતા હોગા,

મનસુર—કહી જ'ગલોકી ખાક ઉડાતા હોગા.

મહેરબાનું—હાય કમળખૂત સલમાનભી મુઝકો બ્યકેલા છોડ, ગયા.  
ઓ પ્યારે જહાંગીર તુ કિધર હય. કુછ નાં મુરાદ મહેર-  
બાનુંકીભી ખબર હય ?

મનસુર—ચુપ અય શરીર કયસા જહાંગીર, ઓર કહાંકા સલમાન.  
હમારા હુકમ તુઝકો યહાં લાયા લે ખતલાયા. અખ તેરી  
સમજમેં આયા. ?

### ગાના.

મહેરબાનું—દિલસે દુર કરદે ધ્યાન પુરા ન હોગા અરમાન.

મનસુર—હય જનો તન તેરા, હય માલો ધન તેરા સર તેરા  
તન તેરા ખેશુમાન.

મહેરબાનું—દુરહો રિજલે ઓ બદકાર સુરત, કાલી કર ચમાર.

મનસુર—ખબરદાર સિતમગાર, લાગો જીગરવા આજ સુન્દરવા  
જન જીગરવા.

તુ પ્યારી હય ન્યારી મયવારી બલહારી કર યારી  
દિલદારી મેરી જાન.

મહેરબાનું—પાક દામન જોહો નાપાકસે હમતાખ ન હો.

નીચકે હાથમેં ગૌહર કબી નાયાખ ન હો.

મનસુર— મુસદ્દસ.

ઇમ્તેહાં હમસે મરીજોંકા તખીઓંકે લીએ,  
પર હુવા સાગિત નહીં રાહત હખીઓંકે લીએ.  
વસ્લ તેરા હો નસીખ ઉન બદનસીઓંકે લીએ,  
ઔર જુન્દા છોડદું તુઝકો રકીઓંકે લીએ.  
આશીકે નાકામસે મિલનેમેં ગર કુછ આર હય.  
સાફ કહેતા હું તેરી ગરદન મેરી તલવાર હય.

### ગાના.

મહેરબાનું—જાન મુજી દેખી તેરી દિલેરીકી શાન,  
ખાતે ન જાના, હુએ શોહદે ઝુકે દુર હો ખેશમાન.  
ચલ હટ નટખટ દુર હો.

મનસુર—માનો ઇતની ખીનતી જાન વાઈ મોરા તોપે પ્રાન.

મહેરબાનું—ઓ હયવાનાં

મનસુર—ધારી જાતાં

મહેરબાનું—થુ હય થુ શયતાનાં

શ.એ.ર.

અગર તુ ફેરદે ખ.નજર જશકા મેરી ગરદન પર,  
રહે રહે હશતક એહ સાં કજાકા મેરી ગરદન પર.

મનસુર—લે અબ હુશીઆર હો મરને પર તૈયાર હો.

અબ જહાંગીરસે મિલને કો રહે નૌખત આઈ.  
મૌતકે બેસમે તેરી શબે પુરકત આઈ.

મહેરબાનું—ઓ ખેમુરબત કયા તુ મેરી જાન લેગા ?

મનસુર—રહે ખ.નજર ઇશકા કમ્તેહાન લેગા.

મહેરબાનું—કુસુર ?

મનસુર—ખે કુસુર.

મહેરબાનું—સખબ ?

મનસુર—ખેસખબ.

મહેરબાનું—ખ.તા ?

મનસુર—ખેખ.તા.

મહેરબાનું—ઓ મગર મનસુર એક નજર.

મનસુર—કયા એક નજર ?

મહેરબાનું—

શ.એ.ર.

દેખલું ઉરકો કે જીરકો ઇશક દામનગીર હય,

મનસુર—નામ તો મુઝકો ખતા, વોહ કૌન પુર તકસીર હયા

મહેરબાનું—જહાંગીર પ્યારા માઆશુક દિલારા.

મનસુર—ચુપ ઓ સિતમઆરા.

શ.એ.ર.

મુઝકો હય ઇસે નફરત ન તુ રહે નામ લે,

ચાહતી હય જાહગી તો ખસ જ્યાંકો ચામ લે.

મહેરબાનું—

મુરખ્યા.

ઇસ નામસેહી બચતા હય પયમાને જીન્દગી,  
બેઘરકે કમ રહે જાન હય શાયને જીન્દગી.  
બેયાર હો રહે જાન જો ખવાહાને જીન્દગી,  
અય મૌત ચાક કરદે ગરેબાને જીન્દગી.

મનસુર—જે અખ હુશીઆર હો મરનેપર તૈયાર હો.

મહેરબાનું—ઓ નાશાદ, મુજી જલાદ મંય ફરીયાદ કરતી હું એ  
હવાસે મુશ્કીલકો યાદ કરતી હું.

મુખમસ.

અય ગરીબોંકી મદદકે લીએ આનેવાસે,  
કિસ્તીએ તુલકો તુશંસે બચાને વાસે.  
જુદમ કરતે હંય મેરે દીલકો સતાનેવાસે,  
તુ મદદગાર હો અય રહમકે ખાને વાસે;  
મેરે મૌલા મેરી ખીગડીકે જાનાને વાસે.

મનસુર—ઓ મક્કાર અખ મદદગાર હય રહે તલવાર, કોઇ દમમે  
રહે જીદી રહ કિસી કુદરતકે તેહખાનેમે જાતી હય. અખ  
મદદકે લીએ કિસે ખુલાતી હય. ( મનસુરકા મહેરબાનું પર  
ખન્જર ઉઠાના, જહાંગીરકા અન્દરસે મનસુરકો પીસ્તોલસે  
મારના. મહેરબાનુંકા બેહુશ હોના, જહાંગીરકા આના. )

જહાંગીર—

શ.એર.

ધડક રહો હય કલેજ નાહક રહે થરથરી જીરમ જીરપર હય.  
નજરતો બોલો તમાશા દેખો કે ફર્ક મનસુર દાર પર હય.

મહેરબાનું—(હોશમે આકે) હંય મેરી જાન મુઝકો દે અપને દામ-  
નમે અમાન.

જહાંગીર—પ્યારી મહેર, ખુદ દેખો તો ખુદાકી મહેર. નજીસકી  
લાશપર કયસી ખજરત ખરસ રહી હય! નજીસ રહ મગ  
શિસ્તકો તરસ રહી હય.

મહેરબાનું—

શ.એર.

દિલ મેરા મેરે કાબુસે અય જાં નિકલ ગયા,

જહાંગીર—કયા ખૌદ અબતો આપકા અરમાં નિકલ ગયા.

મહેરબાનું—જહાંગીર મુઝકો મેરે બાપકે પાસ લે ચલો.

જહાંગીર—મહેરબાનું! ઇસિવકત જો મંચને તુમહારે કાતિલકો મારા  
એકે એક રૂબી થા. જો મંચને અપની ગરદનસે ઉતારા. કયા  
કહું મંચને તુમહેં સખ સદમા દીયા, ઓર એક વાણખુલ કતલકે  
ધોકેમે તુમહારે વાલીદકા ખુન કીયા.

મહેરબાનું—હાય ! હાય ! ! ( બેહુશ હોકર જહાંગીરકે હાથોપર  
ગીરના. )

ટોળલા.



બાબ દુસરા ખતમ.

# બાબ તીસરા પરદા પહેલા

## નદીકા પુલ.

( મહેરબાનું કા દીવાનાપનમે ગાતે હુવે આના. )

મહેરબાનું—

ગાના.

હન્દગી કહેતે હંય દુનિયાસે શુજર જાનેકો,  
 છ તડપતા હય ગલા કાટકે મર જાનેકો.  
 ઇસ મરજકા ન હુવા હજરતે ઇસાસે ઇલાજ,  
 મૌત આ જાએ મસીહા તેરે દીવાનેકો.  
 રહે ન સમઝીકે તુઝે ખુદશી હય જલના આખીર,  
 શમ્મ કયું તુને જલાયા કીસી પરવાનેકો.

## શ.એર.

ગુલશરી આલ સખા ચલતી હય,  
 કયા પરીશાન હવા ચલતી હય.

મંય ઇસ ખાકકે દેરમે અપની હસરતોંકી તુરબત બનાતી હું,  
 અબ મંય દુનિયાસે જાતી હું, મંય દીવાની તો નહીં ! ખુદ જાને  
 મેરે ચાહનેવાલેને ઇલાજ દીયા. “ સીખલે હમસે કોઈ આકે  
 ગુનુંકે અંદાજ ” “ બરસોં પાખન્દ રહી પર ન હીલાઈ જન્મ ”  
 જવાનીમે અરમાન જ્યાદા હોતે હંય. મંય જહાંગીરકે પાસ ચલી  
 કયું મુઝે રોક લીયા. અય તુજાન મુઝે હંકા લેજા. અય-આ-ઓ  
 અઝા-મંય આઈ-નહીં-નહીં-વોહ નહીં-રહે રહે આસમાન હય-રહે  
 જમીન હય-ઇસ સજ્જેકે દર્શ પર મેરે કુલોંકી સેજ બિછી હય. અબ  
 મંય સોતી હું ( સો જાના. )

## શ.એર.

હંય રહે સખ સામાને રાહત નીંદ આનેકે લીએ,  
 અય અજલ આજ તુ અબ મેરે સુલાનેકે લીએ.

પુલ ! પુલ ! પુલ ! મેરે જહાંગીરકે લીએ શુલહરતા બનાને વાલે  
 પુલ નહીં. મેરે વાલીદકી તુરબત પર ચઢાનેવાલે પુલ. ઇસ અબ  
 મંય નહીં જાનતી કે કુલોંકી કલી કુદરતકે માલીને મુઝે દે ડાલી. પુલ,  
 પુલ ! અપને જરમકા લીઆસ બનાતી હું.

## ગાના.

દરદર દીલબર દેખતી દુખ ફરીયા ફુળી નારી,  
દધ દીલબર દિખે દીલમાંથી દીવાની મોરી દીલદારીરે હોજી.

ઐયો મુઝે શીર ટોક દીયા. મંચ ચુપ હોજીગી. કબી ન  
ગાજીગી. હાં કમ્બખ્ત હવાકો તો મુઝસે દુશ્મની હય. જો મેરી  
આરો તરફ આવાજ ફયલાતી હય.

## ગાના.

અપના સો સપના ભયા અબ અપના નહીં ભાધ,  
અસ જપના ઉસીકા નામ દીવાની મોરી દિલદારીરે હોજી.

મહેરખાનુ કયું બચઠી હય, કુલોને પતોંકી આડમે મુંહ છુપા  
લીયા. શુન્ચોને મુંહ બન્દ કર લીયા. જાનવરોને ચુપ રહેના પસન્દ  
કીયા.

## શ.એર.

રહમ આયા ન કિસીકીબી મેરી હાલતપર,  
બેકસી તુહી કર ઇસ ગમમે શરાકત મેરી.

અચ્છા મંચ આઈ. ( મહેરકા પુલપર જાના. ) અય દરિયાકી  
મૌજ ! તુઝકો ખુલાતે મેરા દિલ થરરાતા હય.

## શ.એ.ર.

કયદ હરતીસે કર આજાદ નાદાની મુઝે,  
યહે તમન્ના હયકે લે આગોશમે પાની મુઝે.

( દરિયામે કુદ પડના નાસીરકા દૌડતે હુવે આના. )

નાસિર—હાય હાય મંચ યહ કયા દેખતા હું ઇસ દરિયાને મેરા બેડા  
ફુલો દીયા, મહેરખાનુકો જાનસે ખો દીયા.

## ટેબલા.



# બાબ તીસરા પરદા દુસરા.

મહેલ.

( ફરરખા આના. )

ફરરખ—

ગાના.

ખતમ કયા મુજ પર બલાએ આસમાની હો ગઇ,  
આખર અશકોંકી બદકારીસે પાની હો ગઇ.  
કુછ નસામાં આખિરતકા કર સકા બપુતે સિયાહ,  
ગમસે જાને નાતવાં અફસોસ પાની હો ગઇ.  
ફાએલ બદને કર દીમા બદનામ મુઝકો ઔર જલીલ.  
મેરી રિઆયાકો મુઝસે બદ ગુમાની હો ગઇ.

હાય અફસોસા કિસ તદખીરો જાંદિશાનીસે મિલા હય, તપુતે સુલતાની ઔર દિલબરે સાની મગર નહી મઅલૂમ કે આઇન્દા કયા હય પરિશાની. વજીર હુમાયુકો તો મંચને રાસ્તે લગાયાં થા. ઉસ્કે જરીએસે બહોત કામ નિકાલતા થા. મગર અફસોસા બેચારા જહાંગીરકે હાથસે કટલ હોકર ગોશએ આતિશીમેં સો ગમા. ગોકે ઉસ્કે મરનેકા મુઝે કુછ ગમ નહીં. મગર ઉસ્કે સાથ મેરા મનશાબી ફૌત હુવા. અબ જહાંગીરકો મંચને અપને એક ખિરાજ ગુજર બાદશાહકે પાસ ઇસ લીએ રવાના કીયાથા, કે ઉસ્કા ખાતિમા કીયા જાય. મગર યહે તદખીરબી ગઇ બેકાર વોહતો અબ નિકલા ઔર સાથી હુવે મૌતકે શિકાર. જબ તક કે મુખિલે અયશ દુનિયાસે નાબુદ ન કીયા જાય તબ તક હુતે પાદશાહી નહીં, મંચને જહાંગીરકી મઆશુકા મહેરબાનુંકે બાઈ નાસિરકો મહાં બુલાયા હય. ઔર ઉસ્કે લીયે નયા દામ ખિલાયા હય.

( આના નાસિરકા. )

નાસિર—કોરનિશ બજા લાતા હું ખુદાવન્દે નિઆમત કયા ઇરશાદ હોતા હય.

ફરરખ—કયા ઇરશાદ, ખુદમ, બેદાદ, ખરબાદ, નાશાદ, બેટા નાસિર તુમહારે બાપ હુમાયું ઔર તુમહારી બહેન મહેરબાનુંકી

મૌતકા મુઝે અયસા ગમ હુવા હય, કે મેરા દિલ જનતા હય.

નાસિર—હાયા મંય અપની કયશિયત કિસ્કો સુનાઈ જહાંગીરને મેરે વાલિદકો કતલ કિયા. ઓર મેરી પ્યારી બહેન મહેરબાનુંકો હોશોહવાસમે મુબતિલા કર દિયા વોહ બિચારી જોશે જુનુંમે કુબ કર મર ગઇ.

ફરફ—બેશક, બેટા તુમહારે બાપકાંબી કાતિલ વહી હય. ઓર તુમહારી બહેનનેબી ઇસીકે સદમએ ફિરાકમે કુબકર જાન દી.

નાસિર—ઓર ગજબ તો રહે હય કે વોહ દો દોઃ ખુન કરકે સાફ બચ જાતા હયા આહ આતશી કીનેસે મેરા સીના જલા જાતા હય. અફસોસા કયસી લાચારી હયા પાસે નમક ઓર વશદારી આદમીકો ખુબ દિલ બના દેતી હય. અફસોસા મંયને ઇસ ખાન્દાનકા નમક ન ખાયા હોતા તો બદલા લેને બગાયર કબી ચયન ન આતા. હાં હુજુરકે દોરે હુકુમતમે અયસા જુદમ હો જાએ ઓર આપ ઉસ્કો તદારક ન ફરમાએ, ફિર હમ કિરસે વશદારીકી ઘાલ પાએ.

ફરફ—બેટા નાસિરા મંય કયા કરે, લાચાર હું, જહાંગીરકી તર્જ રવીશસે મંય ખુદ બેજાર હું. ઉસ્કો સજા દેનેપર આમાઘકાર હું, મગર ઉસ્કે બેએહતીયાતી કે કાંટે રઐતકી નજરોંમે ફુલ હય. રિઆયા ઇસપર અયસી મશતુ હય કે ઉસ્કા હર અયબો હુનરસે અફજુ હય; ઓર દુસરા સબબ રહે હય કે જહાંગીરકી વાલિદા ખુદ મલેકા જો મેરી જાન્દગાનીકે સાથ વાબિરતા હય વોહ અપને બેટેપર દિલોજાનસે દિલ હય. અબ તુમહીં જતાવ કે મંય ઇસ્કો જાહિરા સજા કયું કર દે સકતા હું.

નાસિર—હુજુર રહે સબતો સચ હય, લેકિન અપને દિલકો કયુંકર સચ દે સકતા હું. કયા શરીફ વાલિદ ઓર પ્યારી બહેનકા એવજ લેનેસે ચુકુંગા. નહીં કબી નહીં. જબ તક મેરે દમમે દમ હય. આસમાન ઓર જમીનકે કુલાબે મિલ હુંગા યા ખુદ જુજર જાઉંગા. મગર ઇસકા ખુન જમીનમેં જહાઉંગા.

ફરફ.ખ—અગર તુમ અપને વાલિદકા બદલા લેનેપર આમાદા હોવગે તો મંય તુમકો કુછ રોક થામ નહીં કરૂંગા. રહે ખ્યાલ દિલમે ન લાના બલકે હર તરહ તુમ્હારા સાથ હુંગા. ઔર જહાંતકે મુમકિન હોગા તુમ્હારી ઇમદાદ કરૂંગા. મગર દેખો તુમ અપને ઇરાદેપર સાબિત રહેના, કહીં અયસા નહો કે ચઢે દરિયા કિતરહ રહે જોશ ફરામોશ ન હો જાએ ઔર ખલકત મુદતમેં મુઝે બદનામ ન બનાએ.

નાસિર—આહ મેરી રૂગોમેં ખુન જમ જાય, સાંસ ચલતે ચલતે થમ જાય. અજબકા ફરીસ્તા મુઝે જહાનમમેં ઝાંક દે મગર મંય અપને ઇરાદેસે કબી બાજ ન આઉંગા.

ફરફ.ખ—ખેશક તુમ હિમ્મતમેં મરદાનગીમેં પુરે હો બલા ઇસ ખાત પર કસમ ખાતે હો?

નાસિર—મંય ઇસ શમશીરકી કસમ ખાતાહું કે જખતકે ઇસકો જહાંગીરકા ખુન ન ચટાઉંગા કબી બાજ ન આઉંગા.

ફરફ.ખ—અચ્છા સુનો આજ શાહી ખાન્દાનકે હુજુર જો એક નાટકકા તમાશા હોગા. જહાં જહાંગીરબી બયઠા હોગા. તુમ અપની તલવારકો જોહેરે કાતિલ પિલા કર વહાં લાના ઔર કોઇ છેડ નિકાલકર ઉસપર તલવાર ચલાના. બસ એકહી તુલા હુવા હાથ લગાના. આગે હમારા જુમ્મા હય.

નાસિર—અચ્છા તો અબ બન્દા રૂપસત હોતા હય. ઔર સખ તૈયારી કરકે મોકે પર હાજરે ખિદમત હોતા હય.

( જાના નાસિરકા. )

ફરફ.ખ—બસ અબ મેરા મતલબ બર આપા અગર રહે મારા ગયા તો મેરા પાપ ગયા. અગર વોહ મારા ગયા તો પોબારા. અગર દોનો મારે ગયે તો ઔરબી અચ્છા હુવા મંય ખુદ તો અલગ રહુંગા. બાલ બાલ અપના મતલબ નિકાલુંગા. આપ અલગ રહે ઔર બલાસેબી છુટે. મસલ હય કે સાંપબી મરે ઔર લાહીબી ન હુટે.

( ફરામજીકા અન્દરસે આવાજ દેના. )

ફરામુર્જ—ફરીયાદ ! ફરીયાદ ! જુલમ ! ! જુલમ ! !

ફરરૂખ—હાય કૌન ફરીયાદ ફરીયાદી ! જીસ્ને ઇસ દર્દનાક આવા-  
જસે સદાકી (આના ચોખદારકા)

ચોખદાર—આજતાબે ઇકબાલ તાબાં રહે અમીરો વજીર ફરામુર્જ  
મુશીર દરે દૌલતપર આયા હય, શોર મચાયા હય.

ફરરૂખ—ખિદમતમે હાજર કરો (જાના ચોખદારકા) ઇલાહી  
કીન આસીયોને મુઝે ઘેરા હય સલતનત પાકર રાહતો  
આરામને મુંઢ ફેરા હય.

શ.એર.

દોજખકા હય ખયાલ નકસરે બહીસ્તકા,  
દુનિયામે મિલ રહા હય એવજકારે જીસ્તકા.

(આના ફરામુર્જકા.)

ફરામુર્જ—અફસોસ ખુન ! ખુન ! અએ શહેવાલા શાન ખુન !

ફરરૂખ—કયું ઇસ કદર પરીશાન હય કયસા ખુન જો ઇસ કદર  
હયરાન હય ?

ફરામુર્જ—હુજુર જહાંગીરને મેરે બેટે મનસુરકો મારા. વોહ  
હુસ્નકા સિતારા દુનિયાસે સિધારા.

ફરરૂખ—ઇલાહી વહે કયા આજ મંચ મુનતા હું? એક કાલે બેગુ-  
નાહકે દિક્રમે મંચ મુખતિલા હુવા. કે દુસરે ખુને નાહકસે  
અસીરે બલા હુવા કયુંકર તુમહારા ફરજન્દ જહાંગીરકે  
હાયસે મારા ગયા. કિસ્તરહ જન્નતકો બેચારા ગયા.

ફરામુર્જ— શ.એર.

અફસોસ કિસ જગ્યાસે કહું મંચ વહે માજરા.

દુનિયામે જીન્દગીકા સહારા નહીં રહા.

હાલતે જુનુનમે જહાંગીરને ઉસ નવ જવાનકી જાન લી.

ફરરૂખ—ખયર સખ કરો, મંચ ઇસ ઇન્તેકામસે હરગિજ ન  
હુંગા. તુમહારા હરબે દિલ ખવાહ ઇન્સાફ કુંગા.

ફરામુર્જ—અફસોસ મંચ લુટ ગયા મેરી તમામ ઉમ્મીકી કમાઇ

ક.જાને મેરે હાથોસે ગંવાઇ. દુહાઈ હય દુહાઈ.

કેરકૃષ્ણ—અખ રહે આહોજરી બેકાર હય. અગર તુમ્હે ખુને નાહકકા બદલા લેના કરકાર હય તો જો મંચ કહું વોહ પાત પસન્દ કરો મેરી રાયપર કારેબન્દ હો.

કેરામુર્જી—ખયર, રરમાઈએ હુન્નુર બ.ગયર સખ પારા નહીં.

કેરકૃષ્ણ—આજ એક તમાશા હોનેવાલા હય. જહાં મનમા હોગા તુમની થરીકે મહદિલ હો, એક જામ શરાબ જહર આમેજ તૈયાર રહે. વકતકા ધન્તેજાર રહે, અસવકત શરાબકા દૌર શુરુઆહો તો એક કારરવાઈ દિલદૌર હો કે ઇસનાએ દૌરમે સાગિરે સમ આલુદા જહાંગીરકો દેના, ઇસ સુરતસે અપને નાજ પરવરદા. રરજન્દકી મોતકા એવજ લેના. રખસત તુમ જાવ વકતકા ધન્તેજાર કરો.

કેરામુર્જી—બહોત ખુબ ! ( જાના કેરામુર્જીકા. )

કેરકૃષ્ણ— ગાના.

જાએ સારી બેકારી દિલકી ખુદાયા.

દુરગમ દુરગમ હુવે હમ પુરગમ હરદમરે.

મારા જાએ જો વોહ જહાંગીર નાસજા જાએ જાએ

જાએ સખ ગમ અપના

બરમલા ફિર મજા ઉડાઉં સદા, મેરે દિલકા મનશા

જાનો સબીપર અયાં

બાબ તીસરા      ધરદા તીસરા.

રાસ્તા.

( જહાંગીર વ નાટકવાલે મેનેજરકા આના. )

મેનેજર—હુન્નુર આદામ અર્જ હય.

જહાંગીર—અહા તુમ આ ગએ દેખો અસ્તરહ બતલા દીયા ઇસી તરહ વોહ તમાશોકો અદા કરના.

મેનેજર—હુજુર ખુદાને આહા તો વહી હાલત કર દિખાઈગા.

જહાંગીર—મગર એક ખાતકા ઓર ખયાલ રહે કે નહીંબોકી બિલન્દ આવાજકી નકલ ન ઉતારના તમાશા કરનેમેં ધતના મુખાલિગા ન હો જો અન્દાજસે ગુજર જાય. ગયર ટુકરા જખાનસે નીકલ જાય.

મેનેજર—હુજુર આજકલકી તખીઅત ગયર મજબૂકો પસન્દ કરતી હય. આજકલ અયસાહી દસ્તુર હય ઇસલીએ કામ કરનેવાલા મજબૂર હય.

જહાંગીર—તહીં, દુનિયામેં અયસે દોગબી હંય જો ઉમ્દા ખયાલાતકે કદ્રદાન હંય. તઆરીફતો યહે હય કે કોઈ ગયર ટુકરા જખાનસે ન નીકલ જાય. મંય બહોત નફરતસે દેખતા હું કે કોઈ સુલખુલા આદમી આસમાનો જમીન સરપર ઉઠા લેતા હય. (જના દોનોંકા, આના અખતરકા.)

અખતર—યા અલ્લાહા આજ શહનદે જહાંગીરને મુઝે ક્યું યાદ ફરમાયા હય, કયા કીસી દુશમનને સતાયા હય, યા કોઈ મુશ્કલ કામ પેશ આયા હય ખયર જના જુરર, ન જાનેમેં કુસુર હય.

ગાના.

જાઉં જાઉં દિલ મંય ઉસપર વાર હું.

કુરખાન હરઆન રહું મંય ઉસપર યારો ખુદા હય શાહિદ મેરા.

ગિરેગા પસીનો જીસજી ઉરકા ખુન અપના મંય ન બહાઉં.

તેગ અયસી મંય ચલાઉં સર લાખોંકે ઉડાઉં,

નામ દુશમનકો મિટાઉં.

( જના અખતરકા. )

ખાખ તીસરા પરદા ચૌથા.

ઉખલ રોજ.

( જહાંગીરકા મએ, અખતરકે આના. )

જહાંગીર—અખખાહ અખતર મીરજા. તુમ આ ગએ આવ બાઈ ખુજ આખરી વકત સુરત દિખાઈ.



## શ્રીએ.૨.

ગનીમત જાનીએ મિલ ખમકનેકો,  
જુદાધકી ધડી સરપર ખડી. હય.

અખતર—આપતો અયસે માયુસીકે કલામ જાપાનસે નિકાલતે હંય,  
કે મેરા કલેજ દિલ જાતા હય. સખ અરમાન ખાકમે  
મિલ જાતા હય. ખુદા મદદગાર હય દિર કયું ઇન્તેશાર હય.

જહાંગીર—વાકિ. ઇસ દુનિયાકો બરી મહદિલમે મંય તુમકો  
અપના ખયરખવાહ પાતા હું સચ્ચા દોસ્ત જાનતા હું.

અખતર—મંય શરમીન્દા હોતા હું, કે આપ મુઝે દોસ્તકે લરજસે  
યાદ કરતે હંય. મુઝકો તો હું જુરકી ગુલામીકીબી લયાકત  
તહીં હય.

જહાંગીર—અખતર ઇસવકત જો તમાશા બાદશાહકે સામને હોને-  
વાલા હય. વોહ મેરે મરહુમ આપકી વફાતસે મિલા હય.  
અખ તુમસે મેરી યહી ઇતેજા હય, કે જીસ વકત વોહ  
મોકા આએ, તો તુમ ખયરમે ગૌર મેરે ચચાકો દેખના.  
અગર વોહ ખુનેનાહકકો સમઝમે ન લાએ તો સમઝ  
લેના કે વોહ રહ ખખીસો નજીસ હય. ખયર અખતર  
તુ મેરી એક ઓર અર્જ સુનેગા, મેરી દિલી તમન્ના  
પુરી કરેગા?

અખતર—ખજનો દિલ કહો કયા તમન્ના હય?

જહાંગીર—તુમ અપની શમશીરે જવાં મદ્દીકી કસમ ખાવ.

અખતર—મંય અપની શમશીરે જવાં મદ્દીકી કસમ ખાતા હું કે  
તુમહારી તમન્ના પુરી કરનેમે જાન તક દરેગ, ન કરેગા.

જહાંગીર—ખયર સુન અખતર આજ મુઝે અયસા માઅલુમ  
હોતા હય કે મેરે સરપર કજા, ધુમ રહી હય અગર મંય  
કજાસે ગુજર જાઉં તો જાન્દા રહેના ઓર મુજસે શક  
કરનેવાલેકી તસલ્લી કરના કે મંય બેગુનાહ હું વર્ન મંય  
મતઉને ખદક રહે જાઉંગા.

અખતર—ખયર લાચારી બજા લાઉંગા. ચર્તે વફાદારી. હું જુર  
બાદશાહ સલામત આતે હંય.



જહાંગીર—અચ્છા અખ તુમ જવ (અખ તરકા જાના. ફરરખ મલેકા મએ, એ હલેકારોંકે આના.)

ફરરખ.—કયું ખેટા જહાંગીર તમાશેવાલે આ ગએ.

જહાંગીર—હાં હુ, જુર વોહ તો બડી દેરસે મોજુદ હંય.

મલેકા—ખેટા જહાંગીર તુમ હમારે પાસ બયડો.

જહાંગીર—તહીં, અમ્માજન મંય અચ્છી તરહસે બયડો હું. (તમા-  
શેકા શુરખ હોના. બાદશાહકા સોએ ઓર મલેકાકા બયડે  
દિખાઈ દેના.

નકલી મલેકા— ગાના.

મુન્તજીર આંખોમેં હર વકત હય જલ્વા તેરા,  
આંખે દિખલાતી હંય હરરોજ તમાશા તેરા.

જો મેરે પાસ હય કરતી હું તસદુક તુજપર,  
દિલ તેરા જન તેરી ઓર કલીજ તેરા.

કતલ પરવાનએ જાંસોજ હું મંય આલમમેં  
હય અગર શમઅ સિરત આરિજે જેબા તેરા.

નકલી બાદશાહ—બસ બસ ! ઇસ વકત અજબ ઇન્તેશાર હય  
દિલ બેકરાર હય.

શએર.

ખોલતા હું લાખ આંખેં પર ચલી આતી હય નીંદ,  
ખુશતા બખ્તીકા તમાશા આજ દિખલાતી હય નીંદ.

નકલી મલેકા—અય સુલતાન આલીશાન હ કયસા હય જો ઇન્તે-  
શાર અયસા હય!

નકલી બાદશાહ—ખારી મલેકા એક નુજુમીકી પેશીન ગોઠ ઇસ  
વકત દિલકો સતાતી હય. શુજરી હુધ બાત યાદ દિલાતી હય.

નકલી મલેકા—કયા કીસી નુજુમીને કોઈ ખતરનાક હુકમ લગાયા  
હય. જુસ્કા ખયાલ ઇસવકત આયા હયા!

નકલી બાદશાહ—અય આરામેં જન રહે દિન મેરી ઉમ્મકા આખરી  
દિન હય.

ન.કલી મલેકા—ખાક મેરી જીન્દગી પર કે આપકે બાઅદ મંય  
રંડપેકા દુઃખ સહુ, સોગવાર બનકર જીન્દા રહું.

શએ.ર.

શરીસ્તા મૌતકા હસરત નિકાલે આપસે પહેલે.  
ખુદા ઇસ શુમ કિસમતકો ઉઠા લે આપસે પહેલે.

ન.કલી બાદશાહ— મુ.ખમ્મસ.

દિલકે ખુશ કરનેકો હોતી હય યહે ઉલફત સખકો,  
યાદ રહેતી નહીં અન્જમકી હાલત સખકો,  
જાહિરા દેખા હય પાખન્દે ઇતાઅત સખકો.  
યુંતો મુંહ દેખેકી હોતી હય મુહબ્બત સખકો,  
જખ મંય જાનું કે મેરે બાઅદ મેરા ધ્યાન રહે.

ન.કલી મલેકા—અય મેરે આકા મેરે માલીક! અખ આપ આ-  
રામ શરમાઇએ નીંદ આએગી તો યહે પરેશાની દુર હો-  
જાએગી.

ન.કલી બાદશાહ—ખયર મંય સોતાહું મગર.

અશઅ.૧૨.

પડતી નહીં હય દિલમેં કિસી તોર આજકલ,  
ન.જરોમેં ફિર રહી હય મેરી સુરતે અજલ.  
બસ કુચકી ધડી મેરી આઈ હય આજ હાય,  
કે ખેટેસે ઔર તુમસે જુદાઈ હય આજ હાય.

ન.કલી મલેકા—નહીં નહીં આપ આરામ કરેં મંય પાઉં દબા-  
ઉંગી, ઔર નીંદ આનેકે લીએ કોઈ ચીજબી ગાતી જાઉંગી.

ગાના.

મગ ચલત મોરા મન હર લીનો,  
એરી પ્યારી મંય કયારી કહું સાંવરીયાને માર પલક ઝલક.  
નેક દિખાકે, મગ ચલત મોરા મન હર લીનો,  
નીંદ ન આવે ઉન બિન સજની.  
નીસદ્દિન ધડી ધડી પલ છીન છીન કલ ન પડત,  
ખાંકી ચીત્ર બન કુંવર રાજ કયસો ટોનવા કીને  
સરત દિખાકે.

જહાંગીર—કયું અમાનન તમારા કપસા હય ?

મલેકા—મંચ સમજતી હું કે મલેકા ઈન્દારે હાલમે મુખાલિગા કર રહી હય.

જહાંગીર—મગર દેખીએગા વોહ અપને ઓહદપર કાયમ ન રહેગી.

નકલી મલેકા—વાહ ઇસ પવાબને તો મુઝે હોશીઆર કર દીયા, મેરે ખુશતા ખખતકો બેદાર કર દીયા.

રૂબાય.

મુનંતરીય કયું કીએ દેતા હય મેરા દિલ મુઝકો  
હો ગઇ આજ વહે ઉમ્મીદબી હાસીલ મુઝકો  
દિલ દુનિયાકી તહીં હશ્રકા કુછ ખોદ નહી.  
ઇસ્કને કર દીયા અબ જુદમપે માયલ મુઝકો,

અબ ઉસ પાર વફાદારકો ખુલાતીહું ઓર ઇસ ખુશતા  
ખખતકો ઉરકે હાથસે કતલ કરાતીહું.

ફરરૂખ.—તુમને વહે તમાશા દેખા બેટા જહાંગીર ઇસમે કોઇ  
ખતરેકી ખાતતો નહીં ( નકલી મલેકાકા બના )

જહાંગીર—હ નહીં, ખતરા કયસા, વહેતો તમાશા હય.

ફરરૂખ.—ઇસ તમાશેકા નામ કયા હય ?

જહાંગીર—ઇસ તમાશેકા નામ ખુનેનાહક હય. વોડી દેરમે દેખી-  
એગા કયસા જુદમ હોતા હય હમ ઓર આપ છસ્કે  
દિલમે પાપ નહીં જરા ન શરમાયગા, હાં છસ્કે દિલમે  
કુછ કપટ ઓર પાપ હય ઉરકા ખાતીમા આપસે આપ  
હય ( નકલી મલેકા મએ દેવરકે આતી હય. )

નકલી મલેકા—અય મેરે પ્યારે દિલબર ચલ દેરી ન કર, ઇસ્સે બદકર  
બહેતર મોકા ન આયગા.

શાએર

અસ એક વારમેં દુશ્મનકા કામ હોતા હય,  
ગમે દિરાકકા કિસ્સા તમામ હોતા હય.

જહાંગીર—અમ્માજનન યહે ઇસ્કા દેવર હય દેવર.

દેવર—મમ્માજનઅસ્લાહ ! ઇન્તેકા મકા શરીસ્તા મેરા હાય રોકતા હય. ખુનેનાહ કકા બીર કામનગીર હય. હોસલા કયદે સખતમે અસીર હય. એક કદમ આગે ખટાતાહું તો ખુનકા ફરીયા મોજજન પાતાહું.

નકલી મલેકા—અય દિલેર પાદશાહા કયું ખોદા હિરાસને ઘેરા હય! થોડી દેરમે યહે તખ્તોતાજ તેરા હય. યહે હથીયાર કુછ કમરકી જનત નહી, ઇસ્સે કુછ કામબી લેના આદિયે.

દેવર—નહી નહી, વુશ હય. માલો દાલત જુદ હય, ઓ બેરદમ ઔરત હકીકી બાઈ ઔર ઉસ્સે અયસી પુરાઈ બસ બસ અય હવસ બસ ! અય હિર્સે સલતનત બસ !

નકલી મલેકા અશઆર.

ખુજ દિલોસે હય નામદકી હિમ્મત અમ્મી,  
અયસે મરદોસે કહ ફરજ હય ઔરત અમ્મી.  
અરે નાદાં યહી તદખીર હય આસાન મુસ્કલકી.  
તુમહારી ઇસ્સે બર આઝેગી હરએક આરજુ દિલકી.

દેવર— મુસદ્દલસ.

મંય હું ઠાયલ અય દિલબર તેરી દાનાઇકા,  
ખુન બાઇ કોઇ કિસ્તરહ કરે બાઇકા.  
હાં મગર મોકા હય યહે કામમેં તનહાઇકા.  
અરે હહેર હહેર મંય લાઆરહું કરનેકો તૈયારહું.

અશઆર.

કહે કલ મંય મકસદે દિલ યહી હય.  
મગર મેરા બાઇ હય મુસ્કલ યહી હય.

નકલી મલેકા—પાદશાહોંમેં યહી ચાલ હય અય સાદાઇ,  
માર કર બાઇકો બાઇને હુકમત પાઈ.

દેવર—અય દિલ કયું ડરતા હય, યહેતો પાદશાહોંકા ઇન્તેજમ હય.  
યહે વોહ કામ હય જરકે ખાઅદ ઉત્ર બરકે લીએ અપશો  
આરામ હય. ( જહર કાનમેં ડાલના. )

- જહાંગીર—મ.જળ ખુદાકા સલતનતકે લીએ જહર દેતા હમ કમ્મ ખ.
- ન.કલી બાદશાહ—ઉશ. કયા હુવા સર ચકરાયા કયસા ઇન્કીલાવ હમ. મેરા હાલ ખરાવ હમ. (મરના ન.કલી શાહકા.)
- ન.કલી મલેકા—હાય હાય કોઇ આવ દોડે. દોડે. મેરે ખાવીન્દકો સાંપને હસા મેરા પ્યારા દુનિયાસે ચલખસા.
- ફરફ.ખ—હાય હાય મેરા દિમાગ ચકરાતા હમ. નાટકકે પરદેમે જહાંગીરકી જ.અલસા.હ હમ. સખ ઇસીકી દગાખા.હ હમ ખસ તમાશા બન્દ.
- જહાંગીર—વોહ મારા ચોટલ શીકાર અખ મેરે હાથસે કહાં જતા હમ.
- નાસિર—ખેશક રહે જો કુછ કરે થોડા હમ. જહાં રહે જતા હમ વહાં ફિતઓ ફસાદ મચાતા હમ. રહે શેવએ મરદાનગી નહીં કહેલાતી, અગર રહે શમશીરકા જોહર દેખ પાય તો સારી લાફસા.હ જુલ જાય. અગર કુછ જુરરત હોતો આવ દોદો હાય આજમાવ.
- જહાંગીર—લાવ મેરા પટા ખેલનેકી સાદી તલવાર લાવ ( પટા ખેલના જહાંગીરકો ઓર નાસિરકો જ.ખમ લગતા. ) હાં હાં દગા દગા સમજ ગયા ખે.હયા. (જ.મીનપર ગિરતા.)
- નાસિર—હાય મુઝે જ.ખમકારી ( જ.મીનપર ગિરતા. )
- મલેકા—અરે દોડે. જલ્દી જાવ, કોઇ મેરે પ્યારે ખેટ જહાંગીરકે લીએ સરખત લાવ.
- ફરામુ.જ—લીઝએ હુજુર રહે પાનીસે બહેતર હમ, મએ અરંગવાની જુદગાનીકી નસાની.
- મલેકા—લો ખેટા ઇસે પી જાવ. ( ગલાસ આગે ધરના. )
- જહાંગીર—ફર હાવ શરાબકો આગ લગાવ, તુમ્હારી કાલી સુરત મુઝે ન દિખાવ, ખસ જાવ જાવ જાવ.
- મલેકા—હાયરે જહાંગીરકી રહે હાલત દેખ કર મેરા કલેબ કાંપતા હમ, મુઝે ગસ આતા હમ.
- ફરફ.ખ—અરે જાવ જાવ પંખા લાવ શરાબ લાવ જલ્દી પીલાવ.

મલેકા—તહીં નહીં પાની ઓર શરાબકી કુછ જુરત નહીં ઇસ-  
વકત મંચ ખુદ ખયાલે આખરમે ગર્ક હો રહીહું, બસ  
ઇસવકત યહે જામે મય મુશીફ હય (જહર બરા ગલાસ  
પી જાના.)

ફરરૂખ—અરે યહે જામ ફેંક દે ન પીતા, હાય હાય પી ગઇ, ખુદ  
યહ કયા ગજબ હો રહો હય. જો દામ મંચને ગયરકે  
લીએ ખીલાયા થા. ઉસમે મંચ ખુદ ફેંસ ગયા (ફરાસુ-  
જકા ભાગ જાના)

મલેકા—હાય જહર જહર ખુદાકા કહેર હાય અબ મુઝે મઅ-  
લૂમ હુવા કે યહે જામ કિસ્કે લીએ થા. અમ્મહા હુવા ખેટા  
જહાંગીર કે તેરે એવજમે મંચને પી લીયા. ઓર તુમકો  
ખુદાને બચાયા.

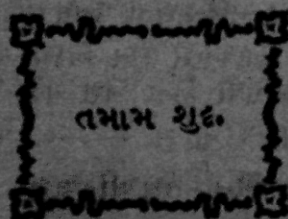
નાસિર—તહીં તહીં અબ જહાંગીર જીન્દા ન બચેગા. જહાંગીર  
તુમ જીસ શમશીરસે જખમી હુને હો વોહ જહેરે કાતિ-  
લમે ખુશી હુધી. યહે સબ દગાખાજી તુમ્હારે ચચા  
ફરરૂખકી કારસાજી.

ફરરૂખ—આહ ગજબ હુવા, સબરાજે સરબસ્તા ખુલ ગયા. અબ  
હમરાનગર રૂકીર મુનાસિબ હય.

જહાંગીર—ઓ જલીમ કમ્યખત તું મેરે હાથસે બચકર કહાં  
જાના ચાહતા હય?

(જહાંગીરકા ફરરૂખકો પીસ્તૌલ માર દેના. ઓર ખુદકાબી મર જાના.)

ફરરૂખ—આહ કમ્યખત ખેદમાન આખીર લી મેરી જાન. (મ-  
રના ફરરૂખકા.)





આંખ એ હાંડીનું અમુલ્ય રત્ન છે, માટે તેનું રક્ષણ કરવા નીચેની  
 દવા વાપરવા મારી ખાસ ભલામણ છે. માટે વાપરો અને  
 ખાતરી કરી ખીન ઉપયોગી થતાં ખર્ચમાંથી બચો.

નેત્રની શક્તી જાળવી રાખવા અને કાયમ નીરોગી રાખવા માટે

આંખની દવા.

આંખની દવા.

નેત્રના દરેક રોગપર રામબાણ નીવડેલી.

## નેત્ર દીપક સોલ્યુશન.

રોગી અને નીરોગી બંનેને હમેશાં વાપરવા લાયક જણાવતાં  
 મને ખુશી પેદા થાય છે કે જે લોકોએ ઉપલી દવા વાપરી છે. તેઓએ  
 દવાના ગુણનો પુરતો સંતોષ જાહેર કરી દવાના ગુણની તારીફ કર્યા  
 જાય છે. તેમ ખીજઓને પણ ખાસ વાપરવા ભલામણ કરે છે છતાં  
 ખીજઓની મારફત દવાના વખાણ નહિ કરતાં જેઓ એ દવાના ગુણથી  
 તદ્દન અજાણ્યાં છે, તેઓની જાણ માટે મારે જણાવવું જોઈએ કે  
 હમારી દવાનો હમેશાં ચાલુ ઉપયોગથી નેત્રના ગમે તેવાં હાડીલાં દરદો  
 દુખવા આવવું. ખીલ, છારી, ડુલું, આંખ કમદ્રષ્ટી (શોર્ટ સાઈટ) માંસનું  
 વધવું આંજણી આંખની ગરમી તીવ્ર વજનું કમી થવું. જામર હમેશાં  
 ચીપડાથી આંખોનું ચોંટી જવું પાણીનું ગરવું તથા રતાંધળાનો નાશ  
 કરી આંખને ચંદ્ર સમાન તેજસ્વી બનાવી કોઈપણ કારણથી બગડેલી  
 આંખને સુધારી નવું જીવન આપે છે ને આગળ ઉપર ચરમા લેવાની  
 જરૂર પડતી નથી.

આ દવા ફક્ત દેશી વનસ્પતીમાંથી બનાવવામાં આવેલી છે. એમાં  
 તુકસાનકારક કોઈપણ ચીજ વાપરવામાં આવતી નથી. માટે બાળકથી  
 તે વૃદ્ધ માણસ આંજ શકે છે. હાલમાં મોટી મોટી કીંમતોના અંજનો,  
 શુરમાઓ વિગેરે ધણા ઔષધો બહાર પડેલા જેવામાં આવે છે, પરંતુ  
 તેમાં જોઈએ તેવા ખરા ગુણો નહિ હોવાથી પૈસાનું પાણી થાય છે.  
 ઉપલી દવા એની ખરાબર નહિ ગણતાં ઉત્તમ ગુણો ધરાવનારી છે અને  
 દરદીઓની આશીર્વાદ મેળવનારી રક્ત એકજ આ દવા છે. હમેશાં  
 આ દવાનો ઉપયોગ કરવાથી એના ખરા ગુણોની ખાતરી થશે.

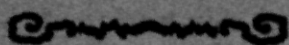
દવાની કીંમત શીશી ૧ ના રૂ. ૧-૦-૦. પોસ્ટ જુદું.

વેચનાર:-ચીમનલાલ એન. તપખીરવાલા. બજાર, નવસારી.



આજકાલ જહેરખખરનો જમાનો જોઈ હું પણ

આપ સાહેબોનું ધ્યાન ખેંચવા માંગું છું.



હવા સગંધી આપ સાહેબોએ ઘણી જહેર ખખર વાંચી હશે અને વાંચતા હશે પરંતુ હમારી હવા એ સર્વે જહેર ખખરોથી જુદીજ રીતની છે.

**જવારીશે મુલયમાની**—પાચન શક્તીને વધારનાર, પેટનો દુખાવો તરત નરમ પાડનાર બદહજમીને દુર કરનાર, ભુખ લાવનાર, ઉલટીને બંધ કરનાર, આવતાં પેટો બંધ કરનાર તથા પેટના દરેક રોગો ઉપર આશીર્વાદ સમાન છે. દરેક તખીઅતના માણસને એક સરખો ફાયદો હરે છે. જેટલી તારીફ કરીએ તે થોડી છે એક વખત વાપરવાથી ખાત્રી થશે. કોઈ પણ તખીઅતના માણસને ગરમ પડતી નથી. શીથી એકના આના આદ.

**શક્તી માટે માણુન**—મગજને ઠંડક આપે છે. જુવની ખીમારીને નાશ કરે છે હાથ પગમાં શક્તી આપે છે અને તેવા ખેડે રસ્તે ગએલી શક્તી પાછી લાવે છે, વિર્થને વધારી પેટના દરેક દુખોને દુર કરે છે કમરના દુખાવાને નાબુદ કરવામાં પોતાનો ખરેખરો કામુ ધરાવે છે અર્થાત રતલતા દામડાની કીમત રૂ. ૫-૦-૦

એ ઉપરાંત દરેક રોગોની હવા ઘણીજ સારી રીતે કરવામાં આવે છે. સખવા અથવા મગવાથી ખુલાસો થશે.

હમારી હવાઓ રજવાડાઓમાં માન પામેલા મરહુમ હકીમ સૈયદઅલી સૈયદ આજમ રહેવાથી કામુવ્રતાનાં હાથની અનાવવામાં આવેલી છે જેમાં જંગલની જડીબુટ્ટી અને વનસપતીથી કામ લેવામાં આવે છે જેમાં ખીક રાખવા જોગ કંઈ પણ ચીજ નથી.

મગવાનું ડોકાણું.

મરહુમ હકીમ સૈયદઅલીના છોકરા સૈયદ મુસ્તાફા  
ખાટકીવાડની મસીદ સામે.

નવસારી

જનામે ખુદા.

# એ અલાન.

શાયકીને ખાતમકીનકી ખીદમતે આલીમે' ઇસ્તેમાસ હમ કે હમારી કંપનીમે' પ્રમે નિહાયત કોશીશસે' છપતે હંય. ઇસ લીએ કે આજકલ લોગોને ઇસમે કમાઈ દેખકર ઇસ કામકે પીછે લગ ગયે હંય. ઓર ઇસ્તરખાન પર ગિરે હુવે હડડે છિછોડતે હંય. ઓર વયસે પ્રમે શાયકીનોંકે હાથમે' જાને'સે સિવાય અશસોસ કે કુછ હાથ નહીં આતા. વાસ્તે હમને પ્રમા એજન્સી ખોલી હય. જહાં ખહોતહી કોશીશસે કશીશો મનજીલત ઉઠા કર ખીલકુલ સહી પ્રમે છપતે હંય. આપકો અગર સહી પ્રમે દેખને મનજીર હો તો ( એમ. એસ. મુન્સી નવસારી ) ટાઇટલ પર પઢકર ખરીદનેસે કિસી કિસ્મકો ઘોઠા ન રહેગા ફક્ત.

નવસારી,

તા. ૩૦ જુન ૧૯૧૧.

ખા.કસાર ખંદા.

એમ. એસ. મુનશી.

ડીપો સામને.

છપાય છે !      છપાય છે !!      છપાય છે !!!

મુંબઈની રંગભૂમી ઉપર પ્રખ્યાત થઈ પડેલો  
ઢરેકનો ધ્યાન ખેંચી રહેલો.

મશહુર મુન્શી આગામહંમદ શાહ “હુશ  
કશમીરીની કસાયલી કલમથી લખાયેલો  
લોકપ્રીય નાટક

# ખવાબે હસ્તી

ફક્ત ટુંક વખતમાં બહાર પડશે

નીચલા નાટકોની ખુબી જમારે ત્યાંથી નીચલી કીમતમાં મળશે.

સયદે હવસ.	૦-૬-૦
જહરો મોગ.	૦-૬-૦
અસીરે હિસ.	૦-૬-૦
ખુબસુરત બલા.	૦-૬-૦
ખજમે ફાની.	૦-૬-૦
દાગે હસરત.	૦-૬-૦
અમુત.	૦-૬-૦
ખવાબે હસ્તી ( છપાય છે. )	૦-૮-૦
ફતુલ્હુસ્સામ. ( કસવામી તવારીખ. )	૦-૮-૦
હીલારામ.	૦-૬-૦
સુરેંદ મુન.	૦-૮-૦
અલીબાબા.	૦-૬-૦

મળવાનું ટેકાજું.

એમ. એસ. મુન્શી.

ડીપો સામે-નવસારી.

